

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 19 Οκτωβρίου 2022
(OR. en)

13690/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0339 (NLE)

ENER 515
ECOFIN 1060

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	19 Οκτωβρίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 549 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 549 final.

σνημμ.: COM(2022) 549 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 18.10.2022
COM(2022) 549 final

2022/0339 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**Ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου,
διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Αποκρίσεις στις μεταβαλλόμενες συνθήκες

Ο απρόκλητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και η χρήση των ενεργειακών προμηθειών ως όπλου έχει **αποκαλύψει την εξάρτηση της Ένωσης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα**, έχει θέσει σε δοκιμασία τα εργαλεία που διαθέτουμε για την ασφάλεια του εφοδιασμού και έχει ωθήσει τις τιμές της ενέργειας σε πρωτοφανή ύψη.

Κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους, η Επιτροπή πρότεινε και έθεσε σε εφαρμογή διάφορες πρωτοβουλίες, μεταβαίνοντας σταδιακά από την παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ασφάλεια του εφοδιασμού¹, η οποία στηρίζεται, όπου απαιτείται, σε νομικά μέσα. Μια από τις πρωτοβουλίες αυτές ήταν, πιο πρόσφατα, η **επείγουσα παρέμβαση για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών της ενέργειας**², η οποία περιλάμβανε, για παράδειγμα, τη **συντονισμένη μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας** (ιδίως σε ώρες αιχμής), βελτιωμένη εργαλειοθήκη των κρατών μελών για την **προστασία των καταναλωτών, των καταναλωτριών και των επιχειρήσεων** από τις υψηλές τιμές της ενέργειας, καθώς και **συνεισφορά αλληλεγγύης για τον τομέα των ορυκτών καυσίμων**.

Σε συνέχεια της ανακοίνωσης «REPowerEU», η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ζήτησαν τη δημιουργία μιας ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ³ με σκοπό την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Η πλατφόρμα αυτή αναμένεται να στηρίζει, σε πνεύμα αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας και τις επιχειρήσεις τους φυσικού αερίου ώστε να εξασφαλίζουν πρόσθετες προμήθειες ΥΦΑ και αερίου αγωγών για την αναπλήρωση των ελλειπουσών προμηθειών ρωσικού αερίου.

Η ανάγκη για περαιτέρω δράση έκτακτης ανάγκης

Η σημερινή κατάσταση προκαλεί **οικονομικές και κοινωνικές δυσχέρειες** και επιβαρύνει σημαντικά τους πολίτες και την οικονομία. Η αύξηση του ενεργειακού κόστους οδηγεί σε **μείωση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών**⁴ και σε **απώλεια ανταγωνιστικότητας** των επιχειρήσεων⁵. Η ανεπαρκής προσφορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και η σχετικά ανελαστική ζήτηση ενέργειας έχουν οδηγήσει σε **σημαντικές αυξήσεις των τιμών και σε αστάθεια των τιμών του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας** στην ΕΕ. Τα εθνικά μέτρα

¹ Η Επιτροπή παρουσίασε την εργαλειοθήκη για τις τιμές της ενέργειας τον Οκτώβριο του 2021, την ανακοίνωση και το σχέδιο REPowerEU τον Μάρτιο και τον Μάιο του 2022, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών προτάσεων στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την προσαρμογή στον στόχο του 55 %, τον κανονισμό για την αποθήκευση φυσικού αερίου, το σχέδιο «Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα» με κανονισμό σχετικά με τη μείωση της ζήτησης αερίου, και τον κανονισμό σχετικά με μέτρα έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας.

² Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας, 14 Σεπτεμβρίου 2022, COM(2022) 473.
³ COM(2022)230 final.

⁴ Πρόσφατες δημοσιεύσεις της Eurostat δείχνουν ότι τον Αύγουστο του 2022 στην ενέργεια αναλογούσαν περίπου οι μισές εκατοστιαίες μονάδες από τον συνολικό ετήσιο πληθωρισμό ύψους 9,1 % στη ζώνη του ευρώ.

⁵ Η διαφορά των βιομηχανικών τιμών στην ΕΕ σε σύγκριση με την Κίνα, για παράδειγμα, αυξήθηκε κατά 42 και 60 ποσοστιαίες μονάδες για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο, αντίστοιχα, το δεύτερο τρίμηνο του 2022 σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2021· η διαφορά τιμών είναι ακόμη μεγαλύτερη σε σύγκριση με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

για την αντιμετώπιση των τάσεων αυτών ενδέχεται να οδηγήσουν σε κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς και να μην εξασφαλίσουν αλληλεγγύη.

Ταυτόχρονα, η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου και η χειραγώγηση των αγορών από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου έχουν προκαλέσει ραγδαία άνοδο των τιμών της ενέργειας στην Ένωση, γεγονός που όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, αλλά και πλήττει σοβαρά την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η κατάσταση αυτή καθιστά αναγκαία μια συντονισμένη και ταχεία απόκριση από την ΕΕ. Ο εφοδιασμός με ρωσικό αέριο μειώθηκε καθώς τον Σεπτέμβριο του 2022 υποχώρησε στο 9 % του εφοδιασμού μας με αέριο αγωγών, και στο 14 % αν συνυπολογιστεί και το ΥΦΑ, σε σύγκριση με το 2021, όταν το ρωσικό αέριο αγωγών αντιστοιχούσε σε μερίδιο ύψους 41 %, και 45 % αν συνυπολογιστεί και το ΥΦΑ. Η κατά τα φαινόμενα δολιοφθορά του αγωγού Nord Stream 1 επιτείνει την ανάγκη γρήγορης και μόνιμης αντικατάστασης των ποσοτήτων ρωσικού αερίου. Εκτός από τη μείωση της ζήτησης, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και την αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το κενό εφοδιασμού θα πρέπει να καλυφθεί, όταν δεν υπάρχουν άλλα μέσα υποκατάστασης, με **αγορές ισοδύναμων ποσοτήτων αερίου**, κυρίως ΥΦΑ, **από άλλους προμηθευτές**.

Σε σύγκριση με αυτόν τον χειμώνα, οι επιχειρήσεις ενδέχεται να αντιμετωπίσουν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά την αντιμετώπιση δύο πρόσθετων προκλήσεων που σχετίζονται με την αποθήκευση αερίου τον επόμενο χειμώνα (2023/2024): πρώτον, δεδομένης της τρέχουσας πολιτικής κατάστασης, είναι πολύ πιθανό ότι λιγότερο αέριο αγωγών θα φθάσει στην ΕΕ από τη Ρωσία, ενώ είναι ακόμα πιο πιθανό να μη φθάσει καθόλου αέριο. Δεύτερον, στόχος είναι η πλήρωση του 90 % των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου της ΕΕ έναντι 80 % για τον τρέχοντα χειμώνα, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032 σχετικά με την αποθήκευση αερίου. Σε αυτή την περίπτωση, και με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και άλλες πρωτοβουλίες, η συγκέντρωση της ζήτησης στην ΕΕ και οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο που θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν τις πορείες πλήρωσης και τους στόχους που κατοχυρώνονται στον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση αερίου.

Στόχοι της παρούσας πρότασης

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει τον παρόντα κανονισμό έκτακτης ανάγκης, ο οποίος **αποσκοπεί στον μετριασμό των επιπτώσεων στην τιμή του αερίου** με την αντιμετώπιση της ζήτησης και της προσφοράς⁶, την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ενίσχυση της αλληλεγγύης.

Ο κανονισμός περιλαμβάνει **τέσσερα κύρια στοιχεία** που θα συμβάλουν με συνεκτικό τρόπο στη μείωση των τιμών και στην ενίσχυση της αλληλεγγύης και της ασφάλειας του εφοδιασμού.

Πρώτον, η συγκέντρωση της ζήτησης αερίου στην ΕΕ και **οι από κοινού αγορές αερίου** θα δώσουν στην ΕΕ τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί τη συλλογική αγοραστική της δύναμη για να διαπραγματεύεται με τους προμηθευτές και να εξασφαλίζει καλύτερες τιμές, καθώς και για να μειώσει τον κίνδυνο να υποβάλλουν τα κράτη μέλη ανταγωνιστικές προσφορές στην ήδη περιορισμένη αγορά προκαλώντας με τον αντιπαραγωγικό αυτό τρόπο την αύξηση των τιμών.

⁶ Επιπλέον, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις τιμές του αερίου στην ΕΕ, η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται στις πραγματικές τιμές του αερίου, αλλά βάζει στο στόχαστρο και την αστάθεια των τιμών στις αγορές ενέργειας, θεσπίζοντας ένα εργαλείο για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων μηχανισμών διαχείρισης της αστάθειας και τον περιορισμό των εκτινάξεων των τιμών.

Θα αυξήσει τη διαφάνεια και θα βοηθήσει ιδίως τα μικρότερα κράτη μέλη, τα οποία βρίσκονται σε λιγότερο ευνοϊκή θέση ως αγοραστές. Βραχυπρόθεσμα θα δοθεί έμφαση, βάσει του άρθρου 122, στον συντονισμό και τη συγκέντρωση (ενοποίηση) της ζήτησης ώστε να στηριχτεί η πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου ενόψει της επόμενης περιόδου πλήρωσης η οποία βρίσκεται προ των πυλών.

Δεύτερον, η πρόταση περιλαμβάνει μια ολόκληρη **δέσμη μέτρων για τις τιμές του αερίου**, με σκοπό την αντιμετώπιση των υπερβολικά υψηλών τιμών και τη διασφάλιση δίκαιων τιμών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ακόμα και σε καταστάσεις κρίσης. Η παρούσα πρόταση παρέχει βεβαιότητα ως προς την τιμή που πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνθήκες έλλειψης αερίου, όταν κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Προτείνει επίσης έναν συμπληρωματικό δείκτη αναφοράς για τον εφοδιασμό με υδροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ), ώστε να υπάρχει ένας αντιπροσωπευτικός δείκτης αναφοράς για εισαγωγές ΥΦΑ ο οποίος δεν επηρεάζεται από τη χειραγώγηση της Ρωσίας. Για να αντιμετωπιστεί η υπερβολική αστάθεια στις αγορές, η πρόταση περιλαμβάνει μηχανισμούς για την εξομάλυνση της μεταβλητότητας στις προθεσμιακές αγορές μέσω μηχανισμού διαχείρισης των ημερήσιων διακυμάνσεων των τιμών ο οποίος περιορίζει τις ακραίες μεταβολές εντός σύντομου χρονικού διαστήματος («μηχανισμός διακοπής συναλλαγών»).

Τρίτον, μια κοινή προσέγγιση για τον περιορισμό των τιμών απαιτεί **αλληλεγγύη** σε ολόκληρη την Ένωση. Δεδομένου ότι δεν έχουν συνάψει όλα τα κράτη μέλη συμφωνίες αμοιβαίας αλληλεγγύης, η Επιτροπή προτείνει **ρυθμίσεις άμεσης εφαρμογής ελλείψει τέτοιων συμφωνιών αλληλεγγύης**. Θα προτείνει επίσης την επέκταση της υποχρέωσης παροχής αλληλεγγύης σε μη συνδεδεμένα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαμε να προετοιμαστούμε και να βρισκόμαστε σε ετοιμότητα ώστε να αναλάβουμε δράση σε περίπτωση που χρειαστούν τέτοιες συμφωνίες. Η Επιτροπή εξετάζει επίσης την ανάγκη για περαιτέρω προτάσεις όσον αφορά καταστάσεις στις οποίες ορισμένες περιοχές αντιμετωπίζουν περισσότερα προβλήματα εφοδιασμού από ό,τι άλλες.

Τέλος, θα πρέπει να είναι δυνατή η **περαιτέρω μείωση της ζήτησης αερίου**, μεριμνώντας παράλληλα ώστε οι καταναλωτές να συνεχίσουν να προστατεύονται επαρκώς από ελλείψεις εφοδιασμού. Η ΕΕ έχει ήδη ενισχύσει τα εργαλεία που διαθέτει για την εξοικονόμηση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, χρειάζεται να εφαρμοστούν στο έπακρο οι συμφωνηθέντες κανονισμοί προκειμένου να επιτύχουμε τους στόχους για την τόσο αναγκαία μείωση της ζήτησης, πράγμα που θα βοηθήσει να αντιμετωπιστούν περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο και να μετριαστούν οι πιέσεις στις διεθνείς αγορές αερίου και, ως εκ τούτου, στις τιμές. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τα μέτρα μείωσης της ζήτησης και είναι έτοιμη να κηρύξει κατάσταση επιφυλακής στην ΕΕ ή ακόμη και να επανεξετάσει τους στόχους μείωσης της ζήτησης αερίου εάν τα προαιρετικά μέτρα μείωσης της ζήτησης αποδειχθούν ανεπαρκή για τη διασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με αέριο κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Κύρια στοιχεία της πρότασης

- 1) Από κοινού αγορές και αποδοτική λειτουργία των υποδομών αερίου
 - α) Από κοινού αγορές

Η παρούσα πρόταση αντιμετωπίζει αυτά τα επείγοντα ζητήματα με την ανάπτυξη ενός προσωρινού εργαλείου κοινών αγορών, σύμφωνα με το αίτημα των κρατών μελών⁷. Υπάρχει

⁷ Όπως προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο [παραπομπή στα συμπεράσματα], η συμμετοχή στην ενεργειακή πλατφόρμα θα πρέπει επίσης να είναι ανοικτή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας.

σημαντική χρονική πίεση προκειμένου το εργαλείο αυτό να είναι έτοιμο στις αρχές της άνοιξης του 2023 το αργότερο, και μάλιστα πριν από την επόμενη περίοδο πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης. Έχοντας αυτό κατά νου, προτείνεται να προχωρήσουμε το συντομότερο δυνατό στη θέσπιση των κεντρικών αρχών της κοινής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 122, και ως εκ τούτου ορισμένα από αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να εφαρμοστούν σε προσωρινή βάση.

Η πρόταση για από κοινού αγορές θεσπίζει μια διαδικασία που συνίσταται σε δύο στάδια: πρώτον, συγκέντρωση της ζήτησης φυσικού αερίου, δεύτερον, πιθανές από κοινού αγορές στο πλαίσιο της ενεργειακής πλατφόρμας.

i) Πρώτο βήμα: Συγκέντρωση της ζήτησης

Στο πρώτο βήμα, οι εταιρείες που αγοράζουν αέριο θα συγκεντρώσουν τη ζήτησή τους χρησιμοποιώντας έναν πάροχο υπηρεσιών που διοργανώνει αυτή τη διαδικασία, ο οποίος θα έχει συμβληθεί από την Επιτροπή μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης για τον σκοπό αυτό. Οι εταιρείες μπορούν να υποβάλουν τη ζήτησή τους για αέριο (όσον αφορά τον όγκο, τον χρόνο παράδοσης, τη διάρκεια και τον τόπο) στον πάροχο υπηρεσιών μέσω ενός εργαλείου ΤΠ που χρησιμοποιείται για τη συλλογή αυτών των δεδομένων. Ο πάροχος υπηρεσιών θα δημοσιεύει αυτά τα δεδομένα, με την κατάλληλη προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών, στον ιστότοπό του, αναζητώντας προσφορές μέσω δημόσιας διαδικασίας διαγωνισμού για ποσότητες φυσικού αερίου που θα επαρκούν για να καλύψουν τη συνολική ζήτηση. Το βήμα αυτό θα ήταν εθελοντικό εκτός από το ότι, δεδομένης της σημασίας της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτήσουν να συμπεριληφθούν ποσότητες που ισοδυναμούν με τουλάχιστον 15 % (περίπου 13,5 bcm για την ΕΕ συνολικά) των απαιτήσεων πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης για το επόμενο έτος από τις εταιρείες τους στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης⁸. Οι εταιρείες που συμμετείχαν στη συγκέντρωση της ζήτησης βάσει δεσμευτικής υποχρέωσης θα διατηρήσουν τη δυνατότητα να αποφασίσουν αν θα αγοράσουν τελικά το αέριο ή όχι μετά τη διαδικασία συγκέντρωσης. Επιπλέον, το αέριο που θα αγοραστεί δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί απαραίτητως για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

Δεδομένης της σημασίας της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, ιδίως το επόμενο έτος, αυτός ο μηχανισμός για από κοινού αγορές αερίου θα είχε να ωφεληθεί από τη μόχλευση που θα είχαν οι από κοινού αγορές και θα συνέβαλλε στη μείωση των αβεβαιοτήτων και των ασυνήθιστα υψηλών τιμών που παρατηρήθηκαν κατά την τελευταία περίοδο πλήρωσης φέτος.

Δεδομένης της ανάγκης επείγουσας ανάληψης δράσης, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να είναι υφιστάμενη εταιρεία με ενδελεχή γνώση των ενεργειακών αγορών και τα κατάλληλα εργαλεία ΤΠ και εμπειρογνωσία για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών. Οι από κοινού αγορές είναι ανοικτές στη συμμετοχή εταιρειών από συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας (Δυτικά Βαλκάνια, Ουκρανία, Μολδαβία και Γεωργία).

ii) Δεύτερο βήμα: Συντονισμένες αγορές αερίου

Σε δεύτερο στάδιο, οι εταιρείες που έχουν συμμετάσχει στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης η οποία περιγράφεται ανωτέρω θα μπορούν να αποφασίσουν να συστήσουν

⁸ Ο στόχος όσον αφορά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης είναι 90 % για τις χώρες με υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης· για τα υπόλοιπα άλλα κράτη μέλη ισχύει ισοδύναμη υποχρέωση για τον χειμώνα του 2023/24.

κοινοπραξία αγοράς αερίου προκειμένου να συνάψουν συμβάσεις με τους προμηθευτές που έχουν προσφέρει αέριο στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής. Με τον τρόπο αυτόν, θα μπορούσαν να αποφασίσουν να προβούν σε από κοινού αγορά του αερίου και να συντονίσουν στοιχεία των θέσεών τους, όπως τις ποσότητες, τις τιμές, τα σημεία παράδοσης και τον χρόνο παράδοσης. Μια ενιαία κοινοπραξία αγοράς αερίου με ισχυρή αγοραστική ισχύ αυξάνει την πιθανότητα επίτευξης καλύτερων τιμών, αλλά θα μπορούσαν να συσταθούν περισσότερες από μία κοινοπραξίες αγοράς αερίου, δεδομένων των πολύ διαφορετικών μοτίβων ζήτησης των επιχειρήσεων ανά την ΕΕ. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού (βλ. «Συνέπεια με άλλες πολιτικές της ΕΕ» κατωτέρω).

iii) Ad hoc ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Τα προαναφερθέντα μέτρα θα πρέπει να συνοδεύονται από μια κατάλληλη δομή διακυβέρνησης ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματικός συντονισμός που χρειάζεται για την επίτευξη των στόχων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συσταθεί διοικητικό συμβούλιο σε βάση ad hoc, αποτελούμενο από εκπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών, για την εποπτεία τόσο της διαδικασίας α) συγκέντρωσης της ζήτησης όσο και β) συντονισμένων αγορών αερίου. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να μεριμνά ώστε να υπάρχει διαφάνεια στη διαδικασία και να παρέχει καθοδήγηση ώστε να διασφαλίζεται ότι οι από κοινού αγορές εγγυώνται αποτελεσματικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τηρούν την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης.

Η πρόταση είναι προσεκτικά ισορροπημένη και τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Υπάρχουν ορισμένα αναγκαία υποχρεωτικά στοιχεία –για παράδειγμα σχετικά με τη συγκέντρωση της ζήτησης για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου– αλλά αυτά δεν περιορίζουν σε καμία περίπτωση την ελευθερία των επιχειρήσεων να αποφασίζουν εάν θα αγοράσουν ή όχι ανάλογα με τους όρους που προσφέρονται μέσω της διαδικασίας συγκέντρωσης της ζήτησης. Οι από κοινού αγορές αποσκοπούν στη στήριξη των επιχειρήσεων της ΕΕ στις προσπάθειές τους να αποκτήσουν πρόσθετο αέριο και στη διασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης σε νέες ή πρόσθετες πηγές αερίου ενόψει της σοβαρής απειλής που αντιμετωπίζει σήμερα η ασφάλεια του εφοδιασμού. Επιπλέον, η πρόταση λαμβάνει υπόψη το έντονο ενδιαφέρον που εκδηλώνεται σε ορισμένα κράτη μέλη για τη δυνατότητα συμμετοχής σε κοινοπραξίες αγοράς αερίου, με την επιφύλαξη των σχετικών ζητημάτων ανταγωνισμού.

Ειδικότερα, όπως περιγράφεται, η προκήρυξη διαγωνισμών για τη συνολική ζήτηση αερίου από τον πάροχο υπηρεσιών θα μπορούσε να βοηθήσει σε καθοριστικό βαθμό τα κράτη μέλη να επιτύχουν την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου για τον χειμώνα του 2023/2024. Θα μπορούσε επίσης να ενισχύσει την αλληλεγγύη εντός της ΕΕ συμβάλλοντας στη δικαιότερη διανομή του αερίου. Η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν επίσης να μειώσουν τον κίνδυνο να χρεωθούν υπερβολικές τιμές σε μεμονωμένες εταιρείες φυσικού αερίου σε ορισμένα κράτη μέλη για αέριο που αγοράζουν σε βραχυπρόθεσμες αγορές σε περιόδους χαμηλής προσφοράς. Θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει μικρότερες επιχειρήσεις της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εταιρειών σε περικλειστές χώρες που δεν διαθέτουν την απαραίτητη πείρα στην προμήθεια ΥΦΑ, να είναι σε θέση να συγκεντρώνουν τη ζήτησή τους ώστε να συνάπτουν συμβάσεις για φορτία ΥΦΑ (τα οποία, λόγω του μεγέθους τους, μπορεί να μην είναι δυνατόν να αναλάβει όλα μαζί μια μεμονωμένη επιχείρηση)· θα μπορούσε επίσης να τις βοηθήσει να διαρθρώσουν τον εφοδιασμό τους με ΥΦΑ ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες τους. Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να στηρίξουν ιδίως τις επιχειρήσεις που προηγουμένως αγόραζαν αέριο μόνο ή κυρίως από ρώσους προμηθευτές. Στο πλαίσιο των από κοινού αγορών θα μπορούσε να δοθεί προτιμησιακή μεταχείριση ή στήριξη στον εφοδιασμό με ανανεώσιμα αέρια, όπως το

βιομεθάνιο και το υδρογόνο, καθώς και με αέριο το οποίο διαφορετικά θα αποδεδειγμένα στην ατμόσφαιρα ή θα υποβαλλόταν σε καύση σε πυρσό. Οι επιχειρήσεις που συνάπτουν συμβάσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το πρότυπο 2.0 της Σύμπραξης των τομέων πετρελαίου και φυσικού αερίου για το μεθάνιο, του ΟΗΕ (UN Oil and Gas Methane Partnership 2.0 Standard), για τη μέτρηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν στο μέλλον να ενισχύσουν τις δυνατότητες εφοδιασμού με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμβάλλοντας στη διασφάλιση της πρόσβασης σε εισαγωγές υδρογόνου από πηγές εκτός ΕΕ στο μέλλον.

β) Αποδοτική λειτουργία αγωγών και τερματικών σταθμών ΥΦΑ

Ο προτεινόμενος κανονισμός εξετάζει επίσης τρόπους για την αποδοτικότερη λειτουργία των αγωγών και των τερματικών σταθμών ΥΦΑ.

Η διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού με πηγές εκτός Ρωσίας μεταβάλλει τα μοντέλα της ροής αερίου στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, οι διαδρομές από τους τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ προς τα κέντρα κατανάλωσης μπορεί να καταστούν πιο σημαντικές από την εξ ανατολών προς δυσμής κατεύθυνση των ροών των αγωγών, η οποία κυριαρχεί σήμερα. Ωστόσο, οι αλλαγές αυτές στις ροές αερίου ενδέχεται να προκαλέσουν (συμβατική και φυσική) συμφόρηση των υφιστάμενων αγωγών και τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ.

Τα υφιστάμενα μέτρα διαχείρισης της συμφόρησης στους αγωγούς προβλέπουν διαδικασίες «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης», τα αποτελέσματα των οποίων χρειάζονται τουλάχιστον έξι μήνες για να καταστούν ορατά. Επιπλέον, είναι αναγκαία μια διοικητικά επαχθής διαδικασία που πρέπει να διεκπεραιωθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή στα οικεία κράτη μέλη. Η παρούσα πρόταση παρέχει στους διαχειριστές συστημάτων αερίου εργαλεία που τους δίνουν τη δυνατότητα να αντιδρούν ταχέως στις μεταβολές στις ροές αερίου και στην πιθανή συμβατική συμφόρηση. Ειδικότερα, οι νέοι κανόνες θα μπορούσαν να επιταχύνουν την εμπορία αξιοποιημένης μακροπρόθεσμης χωρητικότητας σε περίπτωση βραχυπρόθεσμης συμφόρησης.

Επιπλέον, είναι υψίστης σημασίας να βελτιστοποιηθεί η ικανότητα απορρόφησης ΥΦΑ των τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ, καθώς και η χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Είναι αναγκαίο **να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα διαφάνειας και να αναπτυχθεί μια οργανωμένη αγορά δευτερογενούς χωρητικότητας**, παρόμοιες με εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών. Η πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού για το φυσικό αέριο της δέσμης μέτρων για την απανθρακοποίηση των αγορών υδρογόνου και αερίου⁹ περιλαμβάνει ήδη σχετικές διατάξεις στο άρθρο 10 και στο άρθρο 31. Η παρούσα πρόταση επισπεύδει την εφαρμογή αυτών των διατάξεων ως μέρος πλέον των μέτρων αντιμετώπισης της κρίσης, προκειμένου να συμβάλει στην αποφυγή καταστάσεων στο μέλλον κατά τις οποίες εξασφαλίζονται μεν νέες πηγές αερίου, αλλά οι τερματικοί σταθμοί ΥΦΑ ή οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου χρησιμοποιούνται αναποτελεσματικά και χωρίς την αναγκαία διαφάνεια.

2) Ασφάλεια του εφοδιασμού

α) Μείωση της ζήτησης

⁹ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου [COM(2021) 803 final]: πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) [COM(2021) 804 final].

Αναπόσπαστο μέρος της απόκρισης της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού στη σημερινή δύσκολη συγκυρία είναι η προδραστική μείωση της ζήτησης αερίου ώστε να προετοιμαστεί για τυχόν διαταραχές του εφοδιασμού, αποφεύγοντας παράλληλα την εξάντληση των αποθεμάτων. Εάν κριθεί αναγκαίο, η Επιτροπή θα προτείνει την κήρυξη κατάστασης επιφυλακής στην Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό για τη μείωση της ζήτησης [κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369].

Προκειμένου να προβλέψουμε καλύτερα την κατάσταση που θα επικρατήσει τον χειμώνα του 2023-24 και να προετοιμαστούμε για αυτήν, καθώς και να επιτύχουμε την πλήρωση των υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης έως και κατά 90 %, όπως συμφωνήθηκε στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032, οποιαδήποτε μείωση αερίου σήμερα θα είναι επωφελής. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες για μείωση της ζήτησης αερίου θα πρέπει να συνεχιστούν και μετά τον Μάρτιο του 2023, προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρωση των υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης έως και κατά 90 %, όπως συμφωνήθηκε στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τα μέτρα μείωσης της ζήτησης και είναι έτοιμη να κηρύξει κατάσταση επιφυλακής στην ΕΕ ή ακόμη και να επανεξετάσει τους στόχους μείωσης της ζήτησης αερίου εάν τα προαιρετικά μέτρα μείωσης της ζήτησης αποδειχθούν ανεπαρκή για τη διασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με αέριο κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Εν τω μεταξύ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κινητοποιηθούν λαμβάνοντας όλα τα δυνατά μέτρα σύμφωνα τόσο με τον κανονισμό σχετικά με τη μείωση της ζήτησης αερίου όσο και με το ευρωπαϊκό σχέδιο για τη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου «Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα», το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2022. Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού ή μέτρα μείωσης της ζήτησης στα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες και στους εμπορικούς και υπαίθριους χώρους.

Για να ενισχυθεί η ετοιμότητα ενόψει πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης τον χειμώνα, η πρόταση εισάγει τις νέες διατάξεις κατωτέρω σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού. Δεδομένης της σημασίας που έχει η συμβολή όλων των ομάδων κατανάλωσης στην εξοικονόμηση αερίου στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να λαμβάνουν κατ' εξαίρεση μέτρα για τη μείωση της «μη απαραίτητης κατανάλωσης» των προστατευόμενων πελατών, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν θα μειώσουν την προστασία της βασικής τους κατανάλωσης. Τα μέτρα αυτά δεν θα επηρεάσουν σε καμία περίπτωση τους ευάλωτους καταναλωτές που δεν έχουν κανένα περιθώριο να μειώσουν την κατανάλωσή τους, ούτε θα οδηγήσουν σε αποσυνδέσεις προστατευόμενων πελατών. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να τροποποιήσουν τον ορισμό των προστατευόμενων καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση ότι τα ευάλωτα νοικοκυριά θα εξακολουθήσουν να προστατεύονται σε όλες τις περιστάσεις.

β) Επέκταση της υποχρέωσης αλληλεγγύας προστασίας σε κρίσιμους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στα κράτη μέλη στα οποία οι κρίσιμοι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, θα πρέπει πρώτα αυτοί να αντιμετωπίσουν περικοπές, ενδεχομένως εις βάρος της ασφάλειας του εφοδιασμού άλλων κρατών μελών με ηλεκτρική ενέργεια, προτού επιτραπεί στα κράτη μέλη να ζητήσουν μέτρα αλληλεγγύης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Για να αποφευχθούν τέτοιες αρνητικές δευτερογενείς επιπτώσεις στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, προτείνεται να μπορούν τα κράτη μέλη να υποβάλλουν αίτημα αλληλεγγύης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εάν υπάρχει κίνδυνος κάποιοι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και οι οποίοι είναι αναγκαίοι για τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, να μην μπορούν να εφοδιαστούν με κρίσιμες ποσότητες αερίου. Για τον ίδιο λόγο, τα κράτη μέλη

που παρέχουν αλληλεγγύη θα έχουν το δικαίωμα να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία των δικών τους κρίσιμων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο δεν τίθεται σε κίνδυνο όταν παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλο κράτος μέλος.

γ) Προκαθορισμένοι κανόνες για τη διμερή αλληλεγγύη

Συγκεκριμένα μέτρα στην παρούσα πρόταση θεσπίζουν έναν προκαθορισμένο μηχανισμό μεταξύ των κρατών μελών με τον οποίο διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη θα αλληλοβοηθούνται για τον εφοδιασμό των «εξ αλληλεγγύης προστατευόμενων πελατών» (νοικοκυριά, τηλεθέρμανση και βασικές κοινωνικές υπηρεσίες υπό ορισμένες προϋποθέσεις) και των κρίσιμων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που οδηγούν σε πολύ σοβαρή έλλειψη αερίου. Οι ισχύοντες κανόνες για την ασφάλεια του εφοδιασμού έχουν μεν εισαγάγει την αρχή αυτής της αλληλεγγύης, όμως για την έμπρακτη χρήση της σε περίπτωση κρίσης απαιτούνται λεπτομερείς τεχνικές και οικονομικές ρυθμίσεις οι οποίες θα έπρεπε να είχαν συμφωνηθεί διμερώς μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, μέχρι στιγμής έχουν συμφωνηθεί μόνον έξι από τις 40 ρυθμίσεις που απαιτούνται. Ως εκ τούτου, ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες που θα εφαρμόζονται αυτόματα μεταξύ των κρατών μελών που δεν έχουν συμφωνήσει διμερείς ρυθμίσεις αλληλεγγύης. Βασίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2018/177 της Επιτροπής και στο τυποποιημένο υπόδειγμα που πρότεινε η Επιτροπή στο παράρτημα 2 της πρότασης COM (2021) 804, με τις αναγκαίες επικαιροποιήσεις ώστε να αποτυπώνεται το γεγονός ότι η κατάσταση της αγοράς και της ασφάλειας του εφοδιασμού έχει επιδεινωθεί σημαντικά έκτοτε.

Αυτός ο προκαθορισμένος μηχανισμός αλληλεγγύης που εφαρμόζεται ελλείψει άλλων διμερών ρυθμίσεων περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Η αποζημίωση αλληλεγγύης που πρέπει να καταβληθεί από το κράτος μέλος που ζητεί αλληλεγγύη προς το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη θα βασίζεται στη μέση αγοραία τιμή που καταγράφεται στο πλέον σχετικό χρηματιστήριο αερίου τις 30 ημέρες που προηγήθηκαν του αιτήματος συνδρομής από το αιτούν κράτος. Αυτός ο μέσος όρος αντανakλά την πιθανή ακραία αστάθεια των τιμών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
- Οι πιθανές δαπάνες που προκύπτουν από δικαστικές διαδικασίες ή διαδικασίες διαιτησίας μετά τις περικοπές στον εφοδιασμό της βιομηχανίας δεν θα περιλαμβάνονται στην αποζημίωση αλληλεγγύης που καταβάλλεται μεταξύ των κρατών μελών. Εάν προκύψουν τέτοιες δαπάνες, αυτές θα πρέπει, επομένως, να βαρύνουν το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη σύμφωνα με τους δικούς του εθνικούς κανόνες. Ο λόγος είναι ότι το κόστος της αποζημίωσης της βιομηχανίας που προκύπτει από τις περικοπές στον εφοδιασμό καλύπτεται εν μέρει από την τιμή του αερίου και, εάν ένα μέρος του κόστους από δικαστικά έξοδα δεν καλύπτεται, επικρατεί μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με αυτό, και μπορεί μάλιστα να υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος του αερίου. Ως εκ τούτου, η αβεβαιότητα σχετικά με το έμμεσο κόστος αποζημίωσης έχει αποδειχθεί μείζον εμπόδιο στις συμφωνίες αλληλεγγύης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν τη δυνατότητα να συμφωνήσουν διαφορετικούς όρους αποζημίωσης.
- Η διαδικασία υποβολής αιτήματος και παροχής αλληλεγγύης θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να δίνει προτεραιότητα σε εθελοντικά μέτρα που βασίζονται στην αγορά, ενώ παράλληλα να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η αλληλεγγύη ενδέχεται να χρειαστεί να περιλάβει μέτρα όπως αποδέσμευση στρατηγικών αποθεμάτων ή περικοπές στον εφοδιασμό ως έσχατη λύση σε περίπτωση κρίσης. Η πρόταση

καθιστά σαφές ότι όταν λαμβάνουν αίτημα αλληλεγγύης, τα συνδεδεμένα κράτη μέλη πρέπει να απαντούν εντός 12 ωρών και να παρέχουν τα συμφωνηθέντα μέτρα αλληλεγγύης εντός 3 ημερών.

Η ισχύουσα υποχρέωση αλληλεγγύης εφαρμόζεται μεταξύ των κρατών μελών που συνδέονται άμεσα ή μέσω τρίτης χώρας. Η παρούσα πρόταση θα εφαρμόσει επίσης την υποχρέωση αυτή στα κράτη μέλη που διαθέτουν εγκαταστάσεις ΥΦΑ οι οποίες, ακόμη και αν δεν είναι άμεσα συνδεδεμένες, θα μπορούσαν να παρέχουν αλληλεγγύη σε ένα κράτος μέλος σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εάν αυτό διαθέτει την υποδομή που είναι αναγκαία για την παραλαβή του ΥΦΑ.

δ) Κατανομή δυναμικότητας σε ενωσιακή ή περιφερειακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης

Τέλος, η πρόταση επισημαίνει τη δυνατότητα ενωσιακής ή περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης με σοβαρές διαταραχές και ελλείψεις του εφοδιασμού με αέριο. Στην περίπτωση αυτή, η Ένωση θα πρέπει να είναι έτοιμη να εφαρμόσει ταχέως μηχανισμούς αλληλεγγύης με συντονισμένο τρόπο σε περιφερειακό επίπεδο για τον μετριασμό της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Σε αυτές τις έκτακτες περιστάσεις, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζει, βάσει πρότασης της Επιτροπής, την αποτελεσματική κατανομή της δυναμικότητας αερίου που είναι διαθέσιμη στα κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Στην περίπτωση αυτή, και ελλείψει διμερούς συμφωνίας αλληλεγγύης, η τιμή του αερίου που παρέχεται στο πλαίσιο της αλληλεγγύης θα πρέπει να ορίζεται ως η μέση αγοραία τιμή που καταγράφεται στο πλέον σχετικό χρηματιστήριο αερίου τις 30 ημέρες που προηγήθηκαν του αιτήματος συνδρομής από το αιτούν κράτος (βλ. επίσης κατωτέρω, 3α).

3) Δράση στο επίπεδο των τιμών του αερίου

α) Μαθηματικός τύπος τιμής στις προκαθορισμένες συμφωνίες αλληλεγγύης

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η αλληλεγγύη θα πρέπει να βασίζεται σε δίκαιη αποζημίωση, τόσο για το κράτος μέλος που ζητά όσο και για εκείνο που παρέχει αλληλεγγύη. Η τιμή του αερίου έχει καταστεί πολύ πιο ασταθής από το 2021 μέχρι σήμερα, γεγονός που καθιστά την τιμή αγοράς άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης λιγότερο κατάλληλη ως βάση για δίκαιη αποζημίωση. Για τον λόγο αυτόν, για να παρέχεται βεβαιότητα στα διάφορα μέρη, ο παρών κανονισμός προτείνει να χρησιμοποιηθεί η μέση αγοραία τιμή που καταγράφεται στο πλέον σχετικό χρηματιστήριο αερίου τον μήνα που προηγήθηκε του αιτήματος συνδρομής από το αιτούν κράτος.

Με τη μέση αγοραία τιμή του τελευταίου μήνα, η αποζημίωση εξακολουθεί να βασίζεται στην «αγοραία τιμή», όπως ορίζεται στη σύσταση του 2018. Ωστόσο, η μηνιαία μέση αγοραία τιμή εξαρτάται λιγότερο από ένα ασταθές περιβάλλον και από τις πιθανώς πολύ υψηλές τιμές άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης και, ως εκ τούτου, περιορίζει τυχόν στρεβλά κίνητρα. Τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη εξακολουθούν να λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση, καθώς οι ροές αερίου προέρχονται από μακροπρόθεσμες συμβάσεις και αποθηκεύσεις, οι οποίες αγοράζονται σε τιμές χαμηλότερες από τις αναμενόμενες τιμές άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης.

β) Ανάπτυξη νέου συμπληρωματικού δείκτη αναφοράς για το ΥΦΑ

Η αγορά ΥΦΑ της ΕΕ βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης και η τιμολόγηση βάσει δείκτη στους κόμβους εμπορίας εξακολουθεί να επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τον εφοδιασμό μέσω αγωγών και, ως εκ τούτου, από τη ρωσική χειραγώγηση του εφοδιασμού της ΕΕ με φυσικό αέριο, καθώς και από τα υφιστάμενα σημεία συμφόρησης στις υποδομές. Η

τιμολόγηση των εισαγωγών ΥΦΑ εντός της ΕΕ θεωρείται ότι επηρεάζεται αδικαιολόγητα από αυτούς τους περιορισμούς, ενώ παραμένουν αμφιβολίες ως προς την αντιπροσωπευτικότητα των υφιστάμενων δεικτών. Ταυτόχρονα, η αίσθηση της δυσλειτουργίας που επικρατεί στις χρηματοπιστωτικές αγορές ενέργειας υπονομεύει την εμπιστοσύνη του κοινού.

Είναι αναγκαίο να προβλεφθεί σταθερή και προβλέψιμη τιμολόγηση για τις εισαγωγές ΥΦΑ, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αντικατάσταση των ελλείψεων εφοδιασμού που μπορεί να προκληθούν από την πιθανή διακοπή των εισαγωγών ρωσικού αερίου. Η παρούσα πρόταση αναθέτει στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («ACER») να δημιουργήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα ένα αντικειμενικό εργαλείο προσδιορισμού των τιμών, και πιο μακροπρόθεσμα έναν δείκτη αναφοράς των εισαγωγών ΥΦΑ της ΕΕ, μέσω της συλλογής πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο για όλες τις ημερήσιες συναλλαγές. Αυτός ο νέος δείκτης αναφοράς θα βασίζεται στην αυθημερόν αναφορά σχετικά με τις εισαγωγές ΥΦΑ –συμπεριλαμβανομένων των προσφορών αγοράς, των προσφορών πώλησης και των συναλλαγών ΥΦΑ που προσδιορίζουν την παράδοση ή παραδίδονται στην ΕΕ– από κάθε πρόσωπο που επιδίδεται σε τέτοια δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τον τόπο ίδρυσης ή κατοικίας του. Με τον τρόπο αυτό θα παρέχονται διεξοδικότερες πληροφορίες στους αγοραστές και θα αυξηθεί η διαφάνεια των τιμών.

Ο προτεινόμενος κανονισμός παρέχει στον ACER τις αναγκαίες εξουσίες για τη συλλογή των δεδομένων συναλλαγών που χρειάζονται για τον καθορισμό του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, αξιοποιώντας και ενισχύοντας τα καθήκοντα και τις εξουσίες που διαθέτει ήδη ο ACER δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (εφεξής από κοινού «REMIT»).

γ) Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς αερίου

Το χρηματιστήριο αερίου Title Transfer Facility (TTF), είναι εικονική τοποθεσία τιμολόγησης στις Κάτω Χώρες και, λόγω της υψηλής της ρευστότητας, οι τιμές που καταγράφονται σε αυτό λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς για την ευρωπαϊκή αγορά αερίου επηρεάζοντας έτσι τις συμβάσεις και τις πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, το TTF αποτελεί κατά κύριο λόγο δείκτη για την έγχυση αερίου μέσω φυσικών αγωγών στο ολλανδικό δίκτυο, ο οποίος χρησιμεύει κυρίως ως κόμβος για τη βορειοδυτική Ευρώπη. Επί του παρόντος, το TTF συναλλάσσεται έναντι τιμήματος με τους περισσότερους κόμβους εμπορίας της ΕΕ, γεγονός που ως επί το πλείστον αποτυπώνει την έλλειψη προμηθειών από τη Ρωσία και τα σημεία συμφόρησης των υποδομών της περιοχής.

Το γεγονός ότι οι τιμές που καταγράφονται στο TTF λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς και ως βάση για την αντιστάθμιση συμβάσεων αερίου στους διάφορους κόμβους της ΕΕ καταδεικνύει τη σημασία του TTF για τον καθορισμό της τιμής του φυσικού αερίου στην ΕΕ.

Ως μέτρο έσχατης ανάγκης, η παρούσα επείγουσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση καταστάσεων υπερβολικών τιμών του φυσικού αερίου, εξουσιοδοτώντας την Επιτροπή να προτείνει μέτρο του Συμβουλίου για τον καθορισμό μέγιστης δυναμικής τιμής στην οποία θα μπορούν να πραγματοποιούνται οι συναλλαγές φυσικού αερίου στις αγορές άμεσης παράδοσης του TTF υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Άλλοι ενωσιακοί κόμβοι εμπορίας φυσικού αερίου θα συνδεθούν με τη διορθωμένη τιμή άμεσης παράδοσης του TTF μέσω ενός δυναμικού διαδρόμου τιμών. Για να αποφευχθούν αρνητικά αποτελέσματα, το μέτρο θα

πρέπει να επιτρέπει την εμπορία αερίου μέσω άμεσης αγοράς, να μην επηρεάζει την ασφάλεια εφοδιασμού της ΕΕ με αέριο και τις ενδοενωσιακές ροές, να μην οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης αερίου και να μην επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων.

4) Δράση για τη μείωση της αστάθειας των τιμών

α) Μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας των τιμών:

Ο δημοσιονομικός κανονισμός (MiFID II) απαιτεί ήδη τη δημιουργία, από τις ρυθμιζόμενες αγορές, ενός συνόλου μηχανισμών για τον περιορισμό της σημαντικής αστάθειας στις χρηματοπιστωτικές αγορές και την πρόληψη εσφαλμένων τρόπων διαπραγμάτευσης. Ωστόσο, φαίνεται ότι ο αριθμός των ενεργοποιήσεων τους από τους τόπους διαπραγμάτευσης παραμένει χαμηλός, γεγονός που οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί αποσκοπούν στην πρόληψη εσφαλμένων εντολών και όχι ταχειών διακυμάνσεων των τιμών που αντικατοπτρίζουν την αβεβαιότητα της αγοράς. Η μεγάλη αστάθεια στις αγορές αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας καθιστούν δύσκολη τη συνέχιση της συμμετοχής των επιχειρήσεων ενέργειας στις εν λόγω αγορές και την κάλυψη των αναγκών αντιστάθμισής τους με παράλληλα κατοχύρωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού για τους τελικούς καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση προβλέπει απαίτηση από τους τόπους διαπραγμάτευσης να θεσπίσουν νέο προσωρινό **μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας**, με στόχο τον **περιορισμό των μεγάλων διακυμάνσεων των τιμών στις συμβάσεις παραγώγων ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου εντός της ίδιας ημέρας διαπραγμάτευσης**. Επιπλέον, προκειμένου να δοθεί έμφαση στις συμβάσεις με τη μεγαλύτερη ρευστότητα και να αποφευχθούν ακούσιες διαταραχές στις αγορές παραγώγων με μικρότερη ρευστότητα, ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να επικεντρωθεί στα ενεργειακά παράγωγα επόμενου μήνα. Προκειμένου να δοθεί στους τόπους διαπραγμάτευσης ο απαραίτητος χρόνος για τη σύσταση του μηχανισμού, οι τόποι διαπραγμάτευσης αναμένεται να εφαρμόσουν προσωρινά εργαλεία που μπορούν σε γενικές γραμμές να επιτύχουν τον ίδιο στόχο με τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας.

Ο νέος αυτός μηχανισμός θα πρέπει να συμπληρώνει τυχόν στατικούς ή δυναμικούς μηχανισμούς διακοπής συναλλαγών που έχουν θέσει σε εφαρμογή οι τόποι διαπραγμάτευσης και θα πρέπει να εφαρμόζεται επιπλέον αυτών. Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή του νέου μηχανισμού διαχείρισης της αστάθειας, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίσει σε εκτελεστική πράξη ορισμένα τεχνικά στοιχεία της βαθμονόμησής του. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί ότι ο νέος μηχανισμός είναι καλά προσαρμοσμένος στα ειδικά χαρακτηριστικά των επηρεαζόμενων συμβάσεων παραγώγων, οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να εφαρμόζουν όρια αστάθειας ανά σύμβαση, τηρώντας παράλληλα τις απαιτήσεις που ορίζονται από τον νόμο. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) θα είναι επιφορτισμένη, με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλονται τακτικά από τις εθνικές αρμόδιες αρχές, με τον συντονισμό της εφαρμογής του μηχανισμού αυτού σε ολόκληρη την Ένωση και την τεκμηρίωση των αποκλίσεων ως προς τον τρόπο εφαρμογής του.

β) Μη νομοθετική δράση που συνοδεύει την παρούσα πρόταση

Οι δράσεις που προτείνονται στον παρόντα κανονισμό συμπληρώνονται από άλλες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από την ESMA και τον ACER με σκοπό την ενίσχυση των αγορών ενέργειας και της διαφάνειάς τους.

Η ESMA και ο ACER αναβαθμίζουν τη συνεργασία τους με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων τους όσον αφορά την παρακολούθηση και τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων

χειραγώγησης και κατάχρησης της αγοράς. Η ESMA και οι εθνικές αρμόδιες αρχές ενισχύουν επίσης τις αντίστοιχες δραστηριότητες παρακολούθησης και εποπτείας της αγοράς στην αγορά ενεργειακών παραγώγων.

Οι εταιρείες ενέργειας δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να αντισταθμίσουν αποτελεσματικά τους εμπορικούς τους κινδύνους στις αγορές ενέργειας της ΕΕ που εκκαθαρίζονται κεντρικά. Οι αυξανόμενες απαιτήσεις περιθωρίου ασφαλείας και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ορισμένες εταιρείες ενέργειας όσον αφορά την εξασφάλιση επαρκούς ρευστότητας για την κάλυψη των απαιτήσεων περιθωρίου ασφαλείας ενδέχεται να τις ωθήσουν να περιορίσουν τις δραστηριότητες αντιστάθμισης και, κατά συνέπεια, να τις εκθέσουν σε περαιτέρω κινδύνους. Για να μετριαστεί αυτή η πίεση, η Επιτροπή εξέδωσε κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η οποία θα επιτρέπει τη χρήση μη εξασφαλισμένων τραπεζικών εγγυήσεων και εγγυήσεων του Δημοσίου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ως αποδεκτών εξασφαλίσεων για την κάλυψη των απαιτήσεων περιθωρίου. Αυτή η κατ' εξουσιοδότηση πράξη συνάδει με την πρόταση της ESMA της 14ης Οκτωβρίου. Η ESMA διευκρίνισε επίσης ότι τα εμπορικά χρεόγραφα και τα ομόλογα της ΕΕ περιλαμβάνονται στον κατάλογο των επιλέξιμων εξασφαλίσεων σε εξασφαλίσεις που δεν συνίστανται σε μετρητά.

Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Η προτεινόμενη πρωτοβουλία προβλέπει προσωρινά, αναλογικά και έκτακτα μέτρα. Συμπληρώνει τις υφιστάμενες σχετικές πρωτοβουλίες και τη νομοθεσία της ΕΕ, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι πολίτες μπορούν να επωφεληθούν από τον ασφαλή εφοδιασμό με αέριο και ότι οι πελάτες προστατεύονται από σοβαρές διαταραχές του εφοδιασμού.

Απορρέει λογικά από υφιστάμενες πρωτοβουλίες, όπως το σχέδιο REPowerEU και η πρόταση για δέσμη μέτρων για την απανθρακοποίηση των αγορών υδρογόνου¹⁰. Επιπλέον, ο πρόσφατα εκδοθείς κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 σχετικά με την αποθήκευση αερίου¹¹ εισήγαγε υποχρεώσεις αποθήκευσης ως απάντηση στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Ο κανονισμός 2022/1032 προβλέπει στο άρθρο 6α υποχρεώσεις πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου σύμφωνα με προκαθορισμένες πορείες και στόχους. Η προτεινόμενη πρωτοβουλία συμπληρώνει τη νομοθεσία της ΕΕ για την εσωτερική αγορά και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η ΕΕ κατάρτισε το σχέδιο REPowerEU με στόχο να τερματιστεί η εξάρτηση της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2027. Για τον σκοπό αυτόν, στο σχέδιο REPowerEU προβλέπεται η δημιουργία ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ, η οποία συστάθηκε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την από κοινού αγορά αερίου, υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και υδρογόνου. Στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου ανακοινώθηκε ότι η Επιτροπή θα αναπτύξει μηχανισμό από κοινού αγορών. Από την άποψη αυτή, η προτεινόμενη πρωτοβουλία συνάδει πλήρως με τους στόχους που ορίζονται στο σχέδιο REPowerEU.

Η πρόταση ενισχύει και συμπληρώνει τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Ο τελευταίος περιλαμβάνει ήδη την υποχρέωση παροχής αλληλεγγύης, καθώς και την έννοια των εξ αλληλεγγύης προστατευόμενων πελατών, η οποία

¹⁰ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου [COM(2021) 803 final]: πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιτύπωση) [COM(2021) 804 final].

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου (ΕΕ L 173 της 30.6.2022).

περιλαμβάνει τα νοικοκυριά και, υπό ορισμένες συνθήκες, βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και τηλεθέρμανση. Η πρόταση επεκτείνει αυτή την υποχρέωση αλληλεγγύης για τη διασφάλιση του εφοδιασμού κρίσιμων ποσοτήτων για μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με φυσικό αέριο και την καθιστά λειτουργική μέσω προκαθορισμένου μηχανισμού ελλείπει διμερούς συμφωνίας για ρυθμίσεις αλληλεγγύης.

Η πρόταση αντικατοπτρίζει επίσης πλήρως τον στόχο του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 για τη μείωση της ζήτησης, και συγκεκριμένα την προορατική μείωση της ζήτησης αερίου για τον μετριασμό πιθανών διαταραχών του εφοδιασμού λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία. Η μείωση της ζήτησης παραμένει βασικός πυλώνας της απόκρισής μας όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και η πρόταση ενισχύει αυτόν τον πυλώνα, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να επιτύχουν εξοικονόμηση από τη μη απαραίτητη κατανάλωση, προστατεύοντας παράλληλα τους ευάλωτους και άλλους προστατευόμενους πελάτες.

Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, η οποία εγκρίθηκε στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την απανθρακοποίηση των αγορών υδρογόνου και αερίου, περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της διαφάνειας και της πρόσβασης σε τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου. Η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει τις ίδιες διατάξεις με συντομότερες προθεσμίες για την εφαρμογή τους και, ως εκ τούτου, συνάδει πλήρως με τον κανονισμό για το φυσικό αέριο. Συνάδει επίσης με τις απαιτήσεις του πρόσφατα εγκριθέντος κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032 σχετικά με την αποθήκευση αερίου που εισάγει υποχρεώσεις αποθήκευσης ως απάντηση στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 περιλαμβάνει, στο παράρτημα 1, σημείο 2.2.5, διατάξεις σχετικά με μακροπρόθεσμο μηχανισμό «χρήσης-ή-απώλειας». Οι εν λόγω διατάξεις θεσπίστηκαν για να αποτραπεί η παρεμπόδιση της δυναμικότητας μεταφοράς από τους συμμετέχοντες στην αγορά σε περιόδους κατά τις οποίες δεν μπορούν ή δεν σχεδιάζουν να τις χρησιμοποιήσουν. Λόγω της κατάστασης κρίσης, η παρούσα πρόταση μειώνει τη διοικητική επιβάρυνση και προκαταλαμβάνει την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση μειώνει το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί όταν η δυναμικότητα δεν χρησιμοποιείται από έξι μήνες σε έναν μήνα. Ως εκ τούτου, η πρόταση συνάδει με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς για την πρόληψη της αναποτελεσματικής χρήσης των δικτύων αερίου.

Οι διατάξεις που επιτρέπουν στον ACER να δημοσιεύει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ βασίζονται στα υφιστάμενα καθήκοντα του ACER βάσει του νομικού πλαισίου του κανονισμού REMIT και τα συμπληρώνει.

Πέραν της επείγουσας παρέμβασης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών, η Επιτροπή θα βελτιώσει τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας μακροπρόθεσμα.

Κύριος στόχος αυτής της μεταρρύθμισης του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα είναι να αποφέρει στους καταναλωτές τα οφέλη των οικονομικά προσιτών τεχνολογιών μη ορυκτών καυσίμων, διατηρώντας παράλληλα τα οφέλη ενός κοινού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζεται στην αγορά. Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι κανένας φορέας ενέργειας δεν θα είναι σε θέση να προκαλέσει διαταραχή της αγοράς, όπως συμβαίνει επί του παρόντος με το φυσικό αέριο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους

ριζικούς μετασχηματισμούς που απαιτούνται για μια ήπιο απαλλαγμένη από ανθρακούχες εκπομπές και η οποία χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό την ηλεκτρική ενέργεια.

Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να παρουσιάσει τα κύρια στοιχεία της μεταρρύθμισης έως το τέλος του 2022. Αυτό θα λειτουργήσει ως βάση για τη διαβούλευση με τους υπουργούς και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με μια σειρά ιδεών που προτείνει η Επιτροπή. Η διαδικασία αυτή αναμένεται επί του παρόντος να οδηγήσει σε πρόταση της Επιτροπής 2023.

Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η πρόταση, η οποία αποσκοπεί στη ριζική ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και στην αντιμετώπιση των υψηλών και ασταθών τιμών ενέργειας, συνάδει επίσης με τον μακροπρόθεσμο στόχο της Πράσινης Συμφωνίας, στον βαθμό που οι προσπάθειες μείωσης της ζήτησης θα επισπεύσουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και τις διαρθρωτικές αλλαγές.

Πολιτική για την εσωτερική αγορά

Η πρόταση είναι συμβατή με τους κανόνες για την εσωτερική αγορά ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ. Η λειτουργία των διασυνοριακών αγορών ενέργειας είναι καίριας σημασίας για την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού σε περίπτωση ελλείψεων στον εφοδιασμό.

Πολιτική ανταγωνισμού

Όσον αφορά τους κανόνες για τη συγκέντρωση της ζήτησης και τις από κοινού αγορές, ο καθορισμός τρόπων από κοινού αγοράς αερίου με πιο συντονισμένο τρόπο συνάδει επίσης με την πορεία απανθρακοποίησης που αναφέρεται στην Πράσινη Συμφωνία και στο σχέδιο RepowerEU. Η ενεργειακή πλατφόρμα περιλαμβάνει επίσης στο πεδίο εφαρμογής της το ανανεώσιμο υδρογόνο.

Οι διατάξεις που επιτρέπουν στον ACER να καθορίζει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ συμβάλλουν στη διαφάνεια της αγοράς και, έμμεσα, στη μείωση των τιμών χονδρικής για το αέριο και, ως εκ τούτου, συνάδουν με την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ.

Οι κανόνες για τη συγκέντρωση της ζήτησης και τις από κοινού αγορές μπορούν να εφαρμόζονται κατά τρόπο συμβατό με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, οι οποίοι επιτρέπουν τις από κοινού αγορές μεταξύ ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων υπό ορισμένες προϋποθέσεις και οι οποίοι εφαρμόζονται με βάση τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς.

Για να μειωθεί ο κίνδυνος εμφάνισης προβλημάτων ανταγωνισμού, ο πάροχος υπηρεσιών δεν αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην παραγωγή, προμήθεια ή κατανάλωση φυσικού αερίου εντός της Ένωσης ή των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας.

Σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής του εφοδιασμού ή έλλειψης εφοδιασμού, οι από κοινού αγορές μεταξύ επιχειρήσεων φυσικού αερίου που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής θα είναι συμβατές με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, όταν η εν λόγω συνεργασία σε περίπτωση κρίσης είναι i) αναγκαία για τους σκοπούς της αντιμετώπισης σοβαρής διαταραχής ή έλλειψης εφοδιασμού· ii) προσωρινού χαρακτήρα και iii) ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο στόχο.

Γενικά, οι από κοινού αγορές είναι λιγότερο πιθανό να προκαλέσουν προβλήματα ανταγωνισμού όταν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν διαθέτουν ισχύ στις αγορές προμήθειας και πώλησης. Ωστόσο, υπό τις τρέχουσες εξαιρετικές συνθήκες της αγοράς, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν φυσικό αέριο αντιμετωπίζουν σοβαρούς περιορισμούς εφοδιασμού, οι οποίοι παρέχουν πολύ μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ στα μέρη από την πλευρά της προσφοράς. Η κοινοπραξία αγοράς για τους σκοπούς της αύξησης της διαπραγματευτικής ισχύος των αγοραστών αερίου θα πρέπει να είναι προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο συντελεστή της αγοράς, υπό όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις, και να συγκεντρώνει συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται σε ευρύ φάσμα μη συνδεδεμένων αγορών προϊόντων και γεωγραφικών αγορών, έτσι ώστε η εκπροσώπηση οποιουδήποτε δεδομένου συνόλου ανταγωνιστών, ακόμη και αν είναι σημαντική όσον αφορά τα μερίδια αγοράς σε μια δεδομένη αγορά επόμενου σταδίου ή συναφή αγορά, να περιορίζεται σε σχέση με τη συνολική συμμετοχή. Η κοινοπραξία αγοράς θα πρέπει να συσταθεί κατά τρόπο που να μην προκαλεί κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού στις αγορές επόμενου σταδίου ή στις συναφείς αγορές στις οποίες ενδέχεται να ανταγωνίζονται οι συμμετέχοντες.

Η συμμετοχή επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τον πάροχο υπηρεσιών στον μηχανισμό συγκέντρωσης της ζήτησης του παρόχου υπηρεσιών θα λαμβάνεται υπόψη ως θετικός παράγοντας κατά την εξισορρόπηση των πιθανών κινδύνων και οφελών των καθεστώτων συνεργασίας για την αγορά αερίου βάσει του ενωσιακού δικαίου περί ανταγωνισμού, στον βαθμό που η συμμετοχή αυτή συμβάλλει στην επίτευξη μεγαλύτερης αποδοτικότητας, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στην αντιστάθμιση τυχόν κινδύνων ανταγωνισμού στο πλαίσιο της συνολικής διαδικασίας στάθμισης.

Θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η διαφάνεια που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της συγκέντρωσης της ζήτησης, μεταξύ των επιμέρους συμμετεχουσών επιχειρήσεων και του παρόχου υπηρεσιών, της Επιτροπής και των αρμόδιων εθνικών αρχών, δεν συνεπάγεται ευρύτερη διαφάνεια όσον αφορά τις ποσότητες, τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης ή τις επιτευχθείσες τιμές για τις επιμέρους συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ή ακόμη και στο επίπεδο ενός συγκεκριμένου τομέα ή υποτομέα που θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει αγορά επόμενου σταδίου ή συναφή αγορά στην οποία θα πρέπει να εξακολουθήσει να λαμβάνει χώρα ανταγωνισμός.

Ενώ οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας¹², αναφέρουν ότι συνδυασμένα μερίδια αγοράς κάτω του 15 % στην/στις αγορά/-ές προμήθειας και πώλησης είναι ενδεικτικά της έλλειψης ισχύος στην αγορά, ένα συνδυασμένο μερίδιο αγοράς που υπερβαίνει το όριο αυτό σε μία ή και στις δύο αγορές δεν υποδηλώνει αυτομάτως ότι η συμφωνία από κοινού προμήθειας είναι πιθανό να έχει αποτελέσματα που περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Συμφωνία από κοινού προμήθειας η οποία δεν καλύπτεται από αυτά τα όρια ασφαλείας πρέπει να αξιολογηθεί όσον αφορά τα αποτελέσματά της στη αγορά, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η ενδεχόμενη αντισταθμιστική ισχύς ισχυρών προμηθευτών και οι αναγκαίες ρυθμίσεις διακυβέρνησης και ανταλλαγής πληροφοριών για τη διασφάλιση του συνεχούς ανταγωνισμού στις αγορές επόμενου σταδίου, στο πλαίσιο των τρεχουσών εξαιρετικών συνθηκών της αγοράς.

¹² Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ C 11 της 14.1.2011, σ. 1).

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να παράσχει καθοδήγηση στις εταιρείες όσον αφορά τον σχεδιασμό της εν λόγω κοινοπραξίας και να εκδώσει ταχέως απόφαση, δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 1/2003, περί μη εφαρμογής των άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ, εάν ενσωματωθούν και τηρηθούν οι σχετικές διασφαλίσεις. Η Επιτροπή είναι επίσης έτοιμη να παράσχει άτυπες οδηγίες στον βαθμό που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε οποιαδήποτε άλλη κοινοπραξία αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα όσον αφορά την αξιολόγηση ενός ή περισσότερων στοιχείων της συμφωνίας από κοινού αγορών βάσει των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ¹³.

Οι συμμετέχοντες στις από κοινού αγορές φυσικού αερίου ενδέχεται να χρειάζονται οικονομικές εγγυήσεις, εάν κάποια από τις επιχειρήσεις δεν είναι τελικά σε θέση να πληρώσει το τελικό ποσό της σύμβασης. Τα κράτη μέλη ή άλλοι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παρέχουν οικονομική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων εγγυήσεων, σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή επιχειρήσεις που καταναλώνουν φυσικό αέριο. Στη νομική πρόταση επισημαίνεται αυτή η δυνατότητα χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε από κοινού αγορές. Η πρόταση τονίζει ότι η στήριξη αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, κατά περίπτωση.

Ο καθορισμός τρόπων από κοινού αγοράς αερίου με πιο συντονισμένο τρόπο συνάδει επίσης με την πορεία απανθρακοποίησης που αναφέρεται στην Πράσινη Συμφωνία και στο σχέδιο RepowerEU. Η ενεργειακή πλατφόρμα περιλαμβάνει επίσης στο πεδίο εφαρμογής της το ανανεώσιμο υδρογόνο.

Οι διατάξεις που επιτρέπουν στον ACER να καθορίζει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ συμβάλλουν στη διαφάνεια της αγοράς και, έμμεσα, στη μείωση των τιμών χονδρικής για το αέριο και, ως εκ τούτου, συνάδουν με την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ.

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Νομική βάση

Νομική βάση της παρούσας πράξης είναι το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο αυτό μπορεί να εφαρμοστεί μόνο για ζητήματα που παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες και πρέπει να εφαρμόζεται σε πνεύμα αλληλεγγύης.

Η τρέχουσα έλλειψη εφοδιασμού με αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία συνιστά σοβαρή δυσκολία εφοδιασμού με ενεργειακό προϊόν κατά την έννοια του άρθρου 122. Οι ηγέτες της ΕΕ και η Επιτροπή έχουν επισημάνει την επείγουσα ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για πιο συντονισμένη δράση, σε προσωρινή βάση, προκειμένου να γίνει καλύτερη προετοιμασία για πιθανές περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο κατά τους επόμενους δύο χειμώνες.

Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο, ιδίως ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, αποβλέπει στην αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων διαταραχών του εφοδιασμού και στην αντιμετώπιση παρατεταμένης διακοπής από τον κύριο προμηθευτή μας. Ως εκ τούτου, απαιτούνται πρόσθετα προσωρινά εργαλεία έκτακτης ανάγκης για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, μεταξύ άλλων για την πρόληψη αδικαιολόγητων διασυνοριακών περιορισμών

¹³ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με άτυπες οδηγίες για καινοφανή ή ανεπίλυτα ζητήματα που αφορούν τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανακύπτουν σε μεμονωμένες περιπτώσεις (επιστολές καθοδήγησης) (ΕΕ C xx).

και για να αποτραπεί το ενδεχόμενο μια παρατεταμένη διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο να έχει σημαντικές δευτερογενείς επιπτώσεις που βλάπτουν την επάρκεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Ομοίως, η έννοια των προστατευόμενων πελατών αναπτύχθηκε για σύντομες περιόδους έλλειψης, ενώ σε περίπτωση παρατεταμένης διαταραχής τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να επιτρέπουν στους προστατευόμενους πελάτες να συμβάλλουν επίσης στη μείωση της ζήτησης μέσω της μείωσης της μη απαραίτητης κατανάλωσης.

Οι διατάξεις περί αλληλεγγύης του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο θα πρέπει να συνοδεύονται από διμερείς συμφωνίες για ρυθμίσεις αλληλεγγύης, οι οποίες θα καθορίζουν τις νομικές, τεχνικές και οικονομικές λεπτομέρειες ως προς την αλληλεγγύη. Αυτή η υποχρέωση αλληλεγγύης δεν είναι λειτουργική, λόγω έλλειψης συμφωνιών, γεγονός που δικαιολογεί την ανάγκη συμπλήρωσης των υφιστάμενων διατάξεων με τη συμπερίληψη προεπιλεγμένου μηχανισμού αλληλεγγύης σε περίπτωση απουσίας ρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί διμερώς.

Τα μέτρα στο πλαίσιο της πράξης επιτρέπουν στις επιχειρήσεις σε όλα τα κράτη μέλη να προετοιμαστούν για πιθανές περαιτέρω ελλείψεις εφοδιασμού με συντονισμένο τρόπο και να χρησιμοποιήσουν τις υποδομές αερίου με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Αναμένεται ότι τα περισσότερα ευρωπαϊκά αποθέματα αερίου θα εξαντληθούν κατά τη χειμερινή περίοδο. Ελλείπει εφοδιασμού από τη Ρωσική Ομοσπονδία, τα κράτη μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στα αναγκαία επίπεδα. Η κατάσταση αυτή απαιτεί τον συντονισμό στην αγορά αερίου και την καθιέρωση μιας διαδικασίας από κοινού αγορών που θα μπορούσε να καταστήσει εφικτές στην πράξη τις από κοινού αγορές.

Οι από κοινού αγορές συμβάλλουν στη διασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης σε νέες ή πρόσθετες πηγές αερίου για τις επιχειρήσεις σε όλα τα κράτη μέλη σε επείγουσες καταστάσεις όπου απαιτείται αλληλεγγύη. Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν, στο πνεύμα της αλληλεγγύης, να μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της υπερπροσφοράς, η οποία οδηγεί σε αύξηση των τιμών, και να βοηθήσουν τις μικρότερες επιχειρήσεις να επωφεληθούν από τους ευνοϊκότερους όρους αγοράς που προκύπτουν από τη συνολική ζήτηση.

Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να συνδράμουν τα κράτη μέλη στη μείωση των προκλήσεων όσον αφορά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου που απορρέουν από τη μείωση των παραδόσεων αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να συμβάλλουν στον συντονισμό των αγορών αερίου, διατηρώντας παράλληλα τις τιμές σε βιώσιμα επίπεδα. Θα μπορούσαν επίσης να συμβάλλουν, μέσω του ad-hoc διοικητικού συμβουλίου, στον συντονισμό της από κοινού διαχείρισης της πλήρωσης και της αποθήκευσης ενόψει της επόμενης περιόδου πλήρωσης. Επομένως, οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να ενισχύσουν την αλληλεγγύη της ΕΕ όσον αφορά την αγορά και τη διανομή αερίου. Σε πνεύμα αλληλεγγύης, οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να στηρίξουν ιδίως εκείνες τις επιχειρήσεις που αγόραζαν αέριο μόνο ή κυρίως από Ρώσους προμηθευτές.

Η επείγουσα κατάσταση δικαιολογεί πλήρως τη χρήση του άρθρου 122 της ΣΛΕΕ για τη σύσταση φορέα το συντομότερο δυνατόν μέσω της ανάθεσης των αναγκαίων υπηρεσιών μέσω σύμβασης από υφιστάμενους φορείς.

Η επιτυχία των από κοινού αγορών φυσικού αερίου θα εξαρτηθεί από τη διαθεσιμότητα δυναμικότητας σε τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ και αγωγούς. Αυτό καθίσταται ακόμη πιο σημαντικό στις τρέχουσες συνθήκες, όπου η συμφόρηση των αγωγών και των τερματικών σταθμών προκαλεί σημεία καθυστέρησης στον εφοδιασμό με αέριο, συμπεριλαμβανομένης

της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Η εφαρμογή κανόνων για τη διαφάνεια και την πώληση αχρησιμοποίητης δυναμικότητας τερματικών σταθμών ΥΦΑ και αχρησιμοποίητης δυναμικότητας αγωγών επιτρέπει τη μεγιστοποίηση της διαθέσιμης δυναμικότητας των υποδομών αερίου. Η ανοικτή, αποδοτικότερη και χωρίς διακρίσεις χρήση των υποδομών αυξάνει τις διασυννοριακές και εσωτερικές ροές αερίου και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει το ΥΦΑ να φτάσει στους καταναλωτές σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι κανόνες που ισχύουν επί του παρόντος δεν επαρκούν για να το διασφαλίσουν. Κρίνεται αναγκαίο να θεσπιστούν και να εφαρμοστούν το συντομότερο δυνατόν κανόνες που θα αξιοποιούν τη δυναμικότητα των τερματικών σταθμών ΥΦΑ και των αγωγών.

Η εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ θα πρέπει να δημοσιεύεται καθημερινά, αρχής γενομένης το αργότερο δύο εβδομάδες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, διασφαλίζοντας ότι διατίθεται αντικειμενική τιμή αναφοράς για τους συμμετέχοντες στην αγορά από τις χειμερινές περιόδους 2022/23. Η εν λόγω εκτίμηση της τιμής θα πρέπει να συμπληρωθεί με τη δημοσίευση ενός δείκτη αναφοράς ΥΦΑ το αργότερο έως την 1η Μαρτίου 2023. Μολονότι η καθιέρωση ενός τέτοιου εργαλείου σε μόνιμη βάση θα πρέπει σε μεταγενέστερο στάδιο να συμπεριληφθεί σε μια πιο ολοκληρωμένη αναθεώρηση του νομικού πλαισίου του κανονισμού REMIT, η συνεχιζόμενη κατάσταση κρίσης απαιτεί την ανάληψη επείγουσας δράσης ήδη τώρα για την αντιμετώπιση της άμεσης κατάστασης σοβαρών δυσκολιών στον εφοδιασμό και την τιμολόγηση μεγάλης ακρίβειας των παραδόσεων ΥΦΑ στην Ένωση σε προσωρινή βάση έως ότου μπορέσει να εγκριθεί η εν λόγω αναθεώρηση του νομικού πλαισίου του κανονισμού REMIT. Υπό την έννοια αυτή, η πρόταση για τον δείκτη αναφοράς ΥΦΑ θα πρέπει επίσης να θεωρηθεί προσωρινή προκειμένου να λειτουργήσει ως «γέφυρα» προς πιο μόνιμες ρυθμίσεις που θα προταθούν στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Ως εκ τούτου, θεωρείται σκόπιμο να βασιστεί η προτεινόμενη πράξη στο άρθρο 122 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Τα σχεδιαζόμενα μέτρα της παρούσας πρωτοβουλίας συνάδουν πλήρως με την αρχή της επικουρικότητας. Λόγω της κλίμακας και των σημαντικών επιπτώσεων περαιτέρω περικοπών στον εφοδιασμό με αέριο εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας, είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Απαιτείται συντονισμένη προσέγγιση μέσω κοινών αγορών με περιφερειακό και ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και αποδοτικότερη χρήση τερματικών σταθμών ΥΦΑ, εγκαταστάσεων αποθήκευσης και αγωγών αερίου, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος πιθανών σοβαρών διαταραχών κατά τη διάρκεια του τρέχοντος και του επόμενου χειμώνα, όπου τα κράτη μέλη και οι επιχειρήσεις τους θα πρέπει να επιδιώξουν την αντικατάσταση του εφοδιασμού από τη Ρωσία. Αυτό μπορεί να ρυθμιστεί αποτελεσματικά σε επίπεδο ΕΕ και όχι σε εθνικό επίπεδο.

Απαιτείται επίσης συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τα μέτρα για την ασφάλεια του εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων μείωσης της ζήτησης. Ο συντονισμός αυτός είναι εξαιρετικά σημαντικός για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά και εγκαίρως στα αιτήματα αλληλεγγύης. Ενώ τα κράτη μέλη θα εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν διμερείς ρυθμίσεις αλληλεγγύης, έως τη σύναψη των εν λόγω ρυθμίσεων θα ισχύουν προκαθορισμένοι κανόνες ώστε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ να μπορούν να επωφελούνται από την αλληλεγγύη. Αυτό θα διασφαλίσει τελικά ότι η παροχή διμερούς αλληλεγγύης δεν παρεμποδίζεται από την έλλειψη διοικητικών και οικονομικών ρυθμίσεων μεταξύ των

κρατών μελών, ενώ παράλληλα θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να συμπληρώνουν τους προκαθορισμένους κανόνες με όρους που προκύπτουν κατόπιν διαπραγμάτευσης.

Δεδομένου του πρωτοφανούς χαρακτήρα της κρίσης εφοδιασμού με αέριο και των διασυννοριακών επιπτώσεών της, καθώς και του επιπέδου ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ, δικαιολογείται η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης, καθώς τα κράτη μέλη δεν μπορούν, ενεργώντας μεμονωμένα, να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό και συντονισμένο τρόπο τον κίνδυνο σοβαρών οικονομικών δυσχερειών που προκύπτουν από αυξήσεις των τιμών ή σημαντικές διαταραχές του εφοδιασμού.

Η παρούσα πρόταση καθορίζει το τελικό αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί, με τη μορφή της επέκτασης της εξ αλληλεγγύης προστασίας και της θέσπισης προκαθορισμένων κανόνων αλληλεγγύης, παρέχοντας παράλληλα στα κράτη μέλη αυτονομία όσον αφορά την επιλογή των πλέον αποτελεσματικών μέσων για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων και την επίτευξη διμερών συμφωνιών για μέτρα αλληλεγγύης. Οι διατάξεις σχετικά με τη μείωση της ζήτησης δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού, αφήνοντας στις αρχές των κρατών μελών τη δυνατότητα να αποφασίζουν για την εξοικονόμηση που προκύπτει από τη μη απαραίτητη κατανάλωση από προστατευόμενους πελάτες, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζονται οι ευάλωτοι πελάτες.

Αξίζει να επισημανθεί ότι η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις προμήθειας αερίου που συνάπτονται στο πλαίσιο των από κοινού αγορών θα παραμείνουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ούτε η Ένωση ούτε η Επιτροπή θα συνάψει συμβάσεις προμήθειας αερίου ως συμβαλλόμενο μέρος.

Λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, συνεπώς η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο καθορισμός ενός δείκτη αναφοράς σε επίπεδο ΕΕ για τις συναλλαγές ΥΦΑ δεν είναι επίσης δυνατός σε επίπεδο κρατών μελών, αλλά μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Η προηγούμενη εμπειρία από τον δείκτη αναφοράς TTF, ο οποίος συνδέεται με εμπορικό κόμβο σε ένα μόνο κράτος μέλος, δείχνει ότι ένα σύστημα αποκεντρωμένων δεικτών αναφοράς μπορεί να παράσχει στους συμμετέχοντες στην αγορά ελλιπείς πληροφορίες και να οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές.

Αναλογικότητα

Η πρωτοβουλία συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας. Η παρέμβαση σε επίπεδο πολιτικής είναι αναλογική με τη διάσταση και τον χαρακτήρα των προβλημάτων που έχουν καθοριστεί και την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί.

Δεδομένης της πρωτοφανούς γεωπολιτικής κατάστασης και της σημαντικής απειλής για τους πολίτες και την οικονομία της ΕΕ, υπάρχει σαφής ανάγκη για συντονισμένη δράση. Τα μέτρα που ορίζονται στην πρόταση δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων τους και είναι ανάλογα προς τους εν λόγω στόχους. Ειδικότερα, βασίζονται, στο μέτρο του δυνατού, σε υπάρχουσες προσεγγίσεις, όπως οι υφιστάμενες ρυθμίσεις της εσωτερικής αγοράς αερίου.

Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές αερίου πραγματοποιούνται σε εθελοντική βάση, με περιορισμένης μόνο έκτασης εξαίρεση όσον αφορά την υποχρεωτική συγκέντρωση της ζήτησης για τον σκοπό της

πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις θα παραμείνουν συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις προμήθειας αερίου που συνάπτονται στο πλαίσιο των από κοινού αγορών.

Το φυσικό αέριο που φθάνει μέσω των σημείων εισόδου από τη Ρωσική Ομοσπονδία αποκλείεται από τη συμμετοχή στον μηχανισμό, καθώς η συμπερίληψή του θα αντέβαινε στον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού που επιδιώκει να εξασφαλίσει εναλλακτικές πηγές έναντι του εφοδιασμού από τη Ρωσία. Επιπλέον, επιχειρήσεις που ελέγχονται από τη ρωσική κυβέρνηση ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο της Ρωσίας ή επιχειρήσεις που ελέγχονται από οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο περιλαμβάνεται στις κυρώσεις της Ένωσης που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ αποκλείονται από τη συμμετοχή σε από κοινού αγορές καθώς και από τη συμμετοχή στον πάροχο υπηρεσιών που πραγματοποιεί από κοινού αγορές

Τα μέτρα που θα μπορούν να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για να μειώσουν τη μη απαραίτητη κατανάλωση από μέρους των προστατευόμενων πελατών θα πρέπει να είναι αναγκαία και αναλογικά, και να εφαρμόζονται ιδίως όταν κηρύσσονται καταστάσεις κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 ή καταστάσεις επιφυλακής της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369. Παρά την εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης, οι προστατευόμενοι πελάτες θα εξακολουθήσουν να απολαύουν της προστασίας έναντι αποσύνδεσης. Επιπλέον, τα μέτρα αυτά ενδέχεται να μην περιορίζουν την προστασία που απαιτείται για τους ευάλωτους πελάτες, των οποίων η τρέχουσα κατανάλωση θα πρέπει να θεωρείται ως απαραίτητη.

Η επέκταση της αλληλεγγύης σε κρίσιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο επιβάλλει περιορισμούς στους φορείς της αγοράς, περιορισμοί οι οποίοι είναι αναγκαίοι για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο εν μέσω κατάστασης μειωμένης προσφοράς αερίου και αυξημένης ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο. Οι εν λόγω περιορισμοί βασίζονται σε υφιστάμενα μέτρα που έχουν θεσπιστεί στους κανονισμούς (ΕΕ) 2022/1369 και (ΕΕ) 2017/1938 αντίστοιχα, και επιδιώκουν να καταστήσουν τα μέτρα αυτά πιο αποτελεσματικά υπό τις παρούσες συνθήκες.

Η υποχρέωση των φορέων της αγοράς να παρέχουν στον ACER πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές ΥΦΑ είναι αναγκαία και αναλογική, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που αφορά τη δυνατότητα του ACER να καθορίσει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ. Η υποχρέωση αυτή ευθυγραμμίζεται με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς στο πλαίσιο του κανονισμού REMIT, και ο ACER θα τηρήσει εμπιστευτικές τις ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες.

Το μέτρο για τον περιορισμό της ενδοημερήσιας αστάθειας των τιμών καθορίζει απαιτήσεις για τους τόπους διαπραγμάτευσης και τους διαπραγματευτές, οι οποίες είναι απαραίτητες ώστε να μπορούν οι εταιρείες ενέργειας να συνεχίσουν να συμμετέχουν στις αγορές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, και να καλύπτουν τις ανάγκες αντιστάθμισής τους, εξασφαλίζοντας έτσι την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού για τους τελικούς καταναλωτές.

Επιλογή της νομικής πράξης

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ενεργειακής κρίσης και το μέγεθος των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως

αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Λόγω του πολιτικά ευαίσθητου χαρακτήρα της πρότασης και του επείγοντος χαρακτήρα της προετοιμασίας της πρότασης ώστε να μπορέσει να εγκριθεί εγκαίρως από το Συμβούλιο, δεν κατέστη δυνατή η διεξαγωγή διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Θεμελιώδη δικαιώματα

Δεν εντοπίστηκαν αρνητικές επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα. Τα μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας πρωτοβουλίας δεν θα επηρεάσουν τα δικαιώματα των πελατών που έχουν ταξινομηθεί ως προστατευόμενοι βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, συμπεριλαμβανομένων όλων των οικιακών πελατών. Τα μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης στοχεύουν μόνο τις μη απαραίτητες χρήσεις και δεν οδηγούν σε αποσύνδεση των οικιακών πελατών ή σε μειωμένη προστασία των πλέον ευάλωτων πελατών. Ο αποκλεισμός από τις από κοινού αγορές των επιχειρήσεων με έδρα σε κράτη που υπόκεινται σε κυρώσεις επιβαλλόμενες από την ΕΕ θα έχει περιορισμένη ισχύ μόνο για όσο διάστημα διαρκούν οι εν λόγω κυρώσεις. Η πρωτοβουλία θα επιτρέψει τη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με την έλλειψη αερίου, η οποία διαφορετικά θα είχε σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία. Η υποχρέωση των φορέων της αγοράς να παρέχουν στον ACER πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές ΥΦΑ είναι αναγκαία και αναλογική, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που αφορά τη δυνατότητα του ACER να καθορίσει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ. Η υποχρέωση αυτή ευθυγραμμίζεται με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς στο πλαίσιο του κανονισμού REMIT, και ο ACER θα τηρήσει εμπιστευτικές τις ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις περιορίζονται στην ανάγκη να χρηματοδοτηθεί, μέσω συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή άλλων πρωτοβουλιών που τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, η διαμόρφωση του μηχανισμού από τον πάροχο υπηρεσιών που θα χειρίζεται τη συγκέντρωση της ζήτησης για τις από κοινού αγορές. Ωστόσο, ούτε η Επιτροπή ούτε ο πάροχος υπηρεσιών που διαχειρίζεται τις από κοινού αγορές θα αγοράσουν φυσικό αέριο για λογαριασμό των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές συνάπτουν συμβάσεις αγοράς με προμηθευτές που επιλέγονται μέσω του μηχανισμού αγορών. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. το δημοσιονομικό δελτίο.

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ που συνδέονται με την παρούσα πρόταση αφορούν επίσης τους ανθρώπινους πόρους και άλλες διοικητικές δαπάνες της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η πρόταση καθορίζει μια ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, με νέες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη και, αντίστοιχα, ενισχυμένο ρόλο για τη ΓΔ Ενέργειας σε ευρύ φάσμα τομέων, και συγκεκριμένα:

- συνολική διαχείριση και εφαρμογή του κανονισμού (3 ΠΙΑ)·

- προετοιμασία και κατάρτιση πρότασης για μέτρο του Συμβουλίου το οποίο να προβλέπει μηχανισμό κατανομής δυναμικότητας φυσικού αερίου για την προμήθεια των κρατών μελών για τα οποία έχει κηρυχθεί περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης· διαχείριση και εφαρμογή της πρότασης, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή της ομάδας διαχείρισης κρίσεων (2 ΠΠΑ)·
- εργασίες για να σχεδιαστεί η υλοποίηση της κοινοπραξίας για την αγορά αερίου κατά τρόπο σύμφωνο με το δίκαιο περί ανταγωνισμού, πράγμα που απαιτεί ανταλλαγές με τη βιομηχανία (2 ΠΠΑ)·
- αξιολόγηση των αιτημάτων των κρατών μελών για περιθώρια απόκλισης όσον αφορά μεγαλύτερες κρίσιμες ποσότητες αερίου (1 ΠΠΑ)·
- συνέχεια που πρέπει να δοθεί στα αιτήματα αλληλεγγύης· διευκόλυνση της εφαρμογής των συμφωνιών αλληλεγγύης (1 ΠΠΑ)·
- διοικητική συνδρομή (1 ΠΠΑ)·
- η πρόταση προβλέπει επίσης νέα καθήκοντα για τον ACER όσον αφορά τη συλλογή στοιχείων για τις συναλλαγές ΥΦΑ με σκοπό την κατάρτιση δείκτη αναφοράς ΥΦΑ (5 ΠΠΑ),

ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άνευ αντικειμένου.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας και η άνευ προηγουμένου μείωση του εφοδιασμού των κρατών μελών με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία απειλούν την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης και των κρατών μελών της. Ταυτόχρονα, η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου και η χειραγώγηση των αγορών από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου έχουν προκαλέσει ραγδαία άνοδο των τιμών της ενέργειας στην Ένωση, γεγονός που όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, αλλά και πλήττει σοβαρά την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (2) Η κατάσταση αυτή απαιτεί ισχυρή και συντονισμένη αντίδραση από την Ένωση, για να προστατευθούν οι πολίτες και η οικονομία της από τις υπερβολικές και χειραγωγημένες τιμές της αγοράς και για να διασφαλιστούν οι ροές αερίου προς όλους τους καταναλωτές που έχουν ανάγκη σε διασυνοριακό επίπεδο, ακόμα και όταν υπάρχει έλλειψη αερίου. Για να περιοριστεί η εξάρτηση από τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία και να μειωθούν οι υπερβολικές τιμές, έχει κρίσιμη σημασία να υπάρξει καλύτερος συντονισμός των αγορών αερίου από εξωτερικούς προμηθευτές.
- (3) Το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να αποφασίζει, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα, ιδίως στον τομέα της ενέργειας. Σοβαρές δυσκολίες αποτελούν, π.χ. ο υψηλός κίνδυνος πλήρους διακοπής του εφοδιασμού με ρωσικό φυσικό αέριο και η ακραία αύξηση των τιμών της ενέργειας που υπονομεύει την οικονομία της Ένωσης.
- (4) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε με θέμα το σχέδιο REPowerEU, ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ¹⁴ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, με σκοπό τις από κοινού αγορές αερίου, υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και υδρογόνου. Η ανακοίνωση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό

¹⁴

COM(2022) 108 final.

Συμβούλιο της 30ης και 31ης Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU, η Επιτροπή παρουσίασε επίσης τη στρατηγική για μια εξωτερική ενεργειακή δέσμευση της ΕΕ¹⁵, στην οποία εξηγείται πώς η ΕΕ στηρίζει μια παγκόσμια, καθαρή και δίκαιη ενεργειακή μετάβαση η οποία να διασφαλίζει μια βιώσιμη, ασφαλή και οικονομικά προσιτή ενέργεια, μεταξύ άλλων και με τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, ιδίως μέσω της διαπραγμάτευσης πολιτικών δεσμεύσεων με υπάρχοντες ή νέους προμηθευτές φυσικού αερίου για την αύξηση των παραδόσεων φυσικού αερίου στην Ευρώπη.

- (5) Η ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην επιδίωξη αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων οι οποίες να συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού και να επιφέρουν τη μείωση των τιμών εισαγωγής φυσικού αερίου που αγοράζεται από τρίτες χώρες, αξιοποιώντας πλήρως το συλλογικό βάρος της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, έχει ουσιαστική σημασία να ενισχυθούν οι διεθνείς επαφές με προμηθευτές αερίου (τόσο μέσω αγωγών όσο και με τη μορφή ΥΦΑ), καθώς και με προμηθευτές πράσινου υδρογόνου στο μέλλον. Ειδικότερα, ένας ισχυρότερος συντονισμός με τα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών έναντι τρίτων χωρών μέσω της ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ θα διασφάλιζε την αποτελεσματικότερη συλλογική βαρύτητα της Ένωσης.
- (6) Στον βαθμό που εξακολουθεί να υπάρχει κατάσταση σοβαρών δυσκολιών όσον αφορά την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού, οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα συμβάλουν, αφενός, στην εξασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης των επιχειρήσεων από όλα τα κράτη μέλη, καθώς και των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας, σε νέες ή πρόσθετες πηγές φυσικού αερίου και, αφετέρου, στην επίτευξη χαμηλότερων τιμών από εκείνες που θα ίσχυαν διαφορετικά για όσους αγοράζουν το φυσικό αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών, προς όφελος των τελικών καταναλωτών.
- (7) Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα μια πιο ευνοϊκή μεταχείριση ή στήριξη του εφοδιασμού με ανανεώσιμα αέρια, όπως το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, στον βαθμό που αυτά μπορούν να διοχετευθούν με ασφάλεια στο σύστημα αερίου, και του εφοδιασμού με αέριο το οποίο διαφορετικά θα υποβαλλόταν σε εξαερισμό ή σε καύση σε πυρσό. Ελλείψει επίσημης νομικής απαίτησης σε οποιαδήποτε οικεία δικαιοδοσία, οι επιχειρήσεις που συνάπτουν συμβάσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το πρότυπο 2.0 της Σύμπραξης των τομέων πετρελαίου και φυσικού αερίου για το μεθάνιο, του ΟΗΕ (UN Oil and Gas Methane Partnership 2.0 Standard), για τη μέτρηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (8) Οι από κοινού αγορές στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συνίστανται σε διαδικασία δύο σταδίων. Στο πρώτο στάδιο, επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας θα συγκεντρώνουν τη ζήτησή τους σε αέριο μέσω παρόχου υπηρεσιών συμβεβλημένου με την Επιτροπή. Αυτό θα δίνει τη δυνατότητα στους προμηθευτές αερίου να υποβάλλουν προσφορές βάσει μεγάλων συγκεντρωτικών ποσοτήτων, αντί πολλών μικρότερων προσφορών σε αγοραστές που τους προσεγγίζουν μεμονωμένα. Στο δεύτερο στάδιο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας θα μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις αγοράς αερίου, μεμονωμένα ή συντονισμένα μαζί με άλλους, με

¹⁵

JOIN(2022) 23 final.

προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου που έχουν αντιστοιχίσει τη συγκεντρωτική ζήτηση.

- (9) Όσο εξακολουθεί να υπάρχει κατάσταση σοβαρών δυσκολιών όσον αφορά την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού, οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα συμβάλουν, αφενός, στην εξασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης των επιχειρήσεων από όλα τα κράτη μέλη σε νέες ή πρόσθετες πηγές αερίου και, αφετέρου, στην επίτευξη χαμηλότερων τιμών από εκείνες που θα ίσχυαν διαφορετικά για όσους αγοράζουν το αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών, προς όφελος των τελικών καταναλωτών. Μια πρώτη αναφορά στη δυνατότητα μιας περιορισμένης μορφής κοινών αγορών αερίου για σκοπούς εξισορρόπησης περιλαμβάνεται ήδη στην πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου¹⁶. Ωστόσο, η πρόταση χρονολογείται σε χρονική στιγμή πριν από τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας· επιπλέον, δεν περιλάμβανε λεπτομερές σχέδιο, καθώς αφορούσε μόνο τις πολύ ειδικές ανάγκες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση της ενέργειας. Καθώς χρειάζεται άμεση και πολύ πιο ολοκληρωμένη λύση στο πρόβλημα των ελλειπουσών δομών για τις συντονισμένες αγορές αερίου, είναι σκόπιμο να προταθεί μια προσωρινή επεσπευσμένη λύση.
- (10) Επομένως, οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να ενισχύσουν την αλληλεγγύη της Ένωσης όσον αφορά την αγορά και τη διανομή αερίου. Σύμφωνα με το πνεύμα αλληλεγγύης, οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα στηρίξουν ιδίως τις επιχειρήσεις που προηγουμένως αγόραζαν αέριο μόνο ή κυρίως από Ρώσους προμηθευτές, βοηθώντας τες να προμηθεύονται αέριο από εναλλακτικούς προμηθευτές ή παρόχους φυσικού αερίου υπό ευνοϊκούς όρους, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη συγκεντρωτική ζήτηση.
- (11) Η διαδικασία υποβολής προσφορών για τη συγκεντρωτική ζήτηση αερίου από τον πάροχο υπηρεσιών αναμένεται να συμβάλει στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου στο πλαίσιο της τρέχουσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, στην περίπτωση που τα περισσότερα ευρωπαϊκά αποθέματα αερίου εξαντληθούν μετά τον επικείμενο χειμώνα. Επιπλέον, θα συμβάλει στην αγορά αερίου με πιο συντονισμένο τρόπο, σε πνεύμα αλληλεγγύης.
- (12) Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 122 της ΣΛΕΕ λόγω της επείγουσας ανάγκης να καθιερωθούν ταχείες και προσωρινές κοινές αγορές. Αυτό θα επιτρέψει την ταχεία καθιέρωση ενός παρόχου υπηρεσιών, ώστε να μπορέσει να συγκεντρωθεί η ζήτηση. Ο πάροχος υπηρεσιών που έχει συνάψει σύμβαση με την Επιτροπή θα έχει μόνο μερικές βασικές λειτουργίες, ενώ η διαδικασία την οποία οργανώνει θα αποτελείται μόνο από υποχρεωτικά στοιχεία όσον αφορά τη συμμετοχή στη συγκέντρωση της ζήτησης αλλά δεν θα περιλαμβάνει ακόμη υποχρεωτικό συντονισμό των συμβατικών όρων ή υποχρέωση υποβολής δεσμευτικών προσφορών για την αγορά αερίου μέσω της διαδικασίας αυτής.
- (13) Δεν θα πρέπει να απαιτείται από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή από τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν φυσικό αέριο να αγοράζουν φυσικό αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών, συνάπτοντας συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου ή μνημόνια συνεννόησης με τους προμηθευτές ή τους παραγωγούς φυσικού αερίου που αντιστοιχούν στη συγκεντρωτική ζήτηση. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή

¹⁶ Βλ. άρθρο 64 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) [COM(2021) 804 final].

οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν φυσικό αέριο παροτρύνονται θερμά να διερευνήσουν μορφές συνεργασίας οι οποίες να είναι συμβατές με το δίκαιο περί ανταγωνισμού και να χρησιμοποιήσουν τον πάροχο υπηρεσιών ώστε να αποκομίσουν πλήρως τα οφέλη της από κοινού αγοράς. Επομένως, θα μπορούσε να διαμορφωθεί ένας μηχανισμός μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, ο οποίος να καθορίζει τους κύριους όρους υπό τους οποίους οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αναλαμβάνουν δέσμευση να αγοράσουν το φυσικό αέριο που αντιστοιχεί στη συγκεντρωτική ζήτηση.

- (14) Είναι σημαντικό η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να έχουν σαφή εικόνα των προβλεπόμενων και των συναφθεισών συμβάσεων προμήθειας αερίου σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να μπορούν να εκτιμήσουν κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της ασφάλειας εφοδιασμού και της ενεργειακής αλληλεγγύης. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με μεγάλες προγραμματισμένες αγορές φυσικού αερίου άνω των 5 TWh. Η Επιτροπή θα πρέπει λοιπόν να εκδώσει συστάσεις προς τα οικεία κράτη μέλη, ώστε να τα προειδοποιήσει για τυχόν αρνητικές επιπτώσεις των προγραμματισμένων αγορών στη λειτουργία των από κοινού αγορών, στην ασφάλεια εφοδιασμού, στην εσωτερική αγορά ή στην ενεργειακή αλληλεγγύη.
- (15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικουρούν την Επιτροπή κατά την εκτίμηση του κατά πόσον οι σχετικές αγορές αερίου ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση και κατά πόσον είναι συμβατές με την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συσταθεί διοικητικό συμβούλιο σε βάση ad hoc, αποτελούμενο από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, για να συμβάλει στον συντονισμό.
- (16) Η διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης για τους σκοπούς της από κοινού αγοράς θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον κατάλληλο πάροχο υπηρεσιών. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να συνάψει σύμβαση με πάροχο υπηρεσιών μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων¹⁷, ο οποίος θα μπορεί να αναπτύξει κατάλληλο εργαλείο ΤΠ και να οργανώσει τη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης. Θα μπορούσαν να εισπράττονται τέλη από τους συμμετέχοντες στην από κοινού αγορά για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.
- (17) Η συγκέντρωση της ζήτησης και η αγορά φυσικού αερίου είναι πολύπλοκες διαδικασίες, οι οποίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία που δεν περιορίζονται στις τιμές, αλλά περιλαμβάνουν και τις ποσότητες, τα σημεία παράδοσης και άλλες παραμέτρους. Επομένως, ο πάροχος υπηρεσιών που θα επιλεγεί πρέπει να διαθέτει το αναγκαίο επίπεδο πείρας όσον αφορά τη διαχείριση και τη συγκέντρωση αγορών φυσικού αερίου ή συναφών υπηρεσιών σε επίπεδο ΕΕ. Επίσης, η συγκέντρωση της ζήτησης και η αγορά φυσικού αερίου αποτελούν κρίσιμο στοιχείο για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού στην Ένωση.
- (18) Οι από κοινού αγορές μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές. Μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω διαγωνισμών ή δημοπρασιών που διοργανώνονται από τον

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

πάροχο υπηρεσιών, ο οποίος συγκεντρώνει τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν φυσικό αέριο, ώστε να την αντιστοιχίσει με προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου, χρησιμοποιώντας το εργαλείο ΤΠ κοινών αγορών.

- (19) Ένας από τους στόχους της συγκέντρωσης της ζήτησης και των κοινών αγορών είναι η μείωση του κινδύνου περιττών αυξήσεων των τιμών που προκαλείται από τις εταιρείες που υποβάλλουν προσφορές για την ίδια ποσότητα αερίου. Η εξασφάλιση ότι τα πλήρη οφέλη των από κοινού αγορών μετακυλίνουν στους τελικούς καταναλωτές εξαρτάται τελικά από τις αποφάσεις των ίδιων των επιχειρήσεων. Οι μεγάλες εταιρείες θα πρέπει να υπόκεινται σε περιορισμούς, ακόμα και αν μπορούν να μεταπωλούν το αέριο σε υψηλότερες τιμές. Οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από χαμηλότερες τιμές για την αγορά αερίου μέσω της διαδικασίας από κοινού αγοράς θα πρέπει να μετακυλίνουν τα οφέλη αυτά στους καταναλωτές. Η μετακύλιση των χαμηλότερων τιμών θα αποτελέσει σημαντική ένδειξη της επιτυχίας των από κοινού αγορών, καθώς είναι ζωτικής σημασίας για τους καταναλωτές.
- (20) Κάθε δράση που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού συμμορφώνεται με τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης, τα οποία θεσπίστηκαν βάσει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ. Ιδιαίτερα, οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από τη ρωσική κυβέρνηση ή οποιοδήποτε ρωσικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή οι επιχειρήσεις κατά των οποίων εφαρμόζονται ενωσιακά περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) που έχουν θεσπιστεί βάσει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ, ή επιχειρήσεις που ανήκουν ή ελέγχονται από οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που υπόκειται στα εν λόγω περιοριστικά μέτρα θα πρέπει να αποκλείονται από τη συμμετοχή σε από κοινού αγορές, καθώς και από την οργάνωση της διαδικασίας των από κοινού αγορών. Τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα θεσπίστηκαν με σκοπό την επίτευξη των στόχων της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης, ιδίως της διατήρησης της ειρήνης, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ενίσχυσης της διεθνούς και της ενωσιακής ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη μελλοντικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας ή άλλων χωρών.
- (21) Το φυσικό αέριο καταγωγής Ρωσικής Ομοσπονδίας που εισέρχεται στα κράτη μέλη ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω των σημείων εισόδου από τη Ρωσική Ομοσπονδία δεν θα πρέπει να αγοράζεται με από κοινού αγορές. Αυτό συνάδει με τον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού, δηλαδή την εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών έναντι του ρωσικού εφοδιασμού.
- (22) Οι συμμετέχοντες στην από κοινού αγορά φυσικού αερίου ενδέχεται να χρειάζονται οικονομικές εγγυήσεις, εάν κάποια από τις επιχειρήσεις δεν θα ήταν σε θέση να πληρώσει το τελικό ποσό της σύμβασης. Τα κράτη μέλη ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων εγγυήσεων, σε συμμετέχοντες σε από κοινού αγορές. Η παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, στους οποίους περιλαμβάνεται το προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για την κρίση, όπου αυτό αρμόζει.
- (23) Η πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου έχει ζωτική σημασία για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση. Λόγω της μείωσης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία, τα κράτη μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όσον αφορά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο

για τον χειμώνα 2023/2024, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032¹⁸. Η χρήση της δυνατότητας συγκέντρωσης της ζήτησης μέσω του παρόχου υπηρεσιών θα μπορούσε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αμβλύνουν τις προκλήσεις αυτές· θα μπορούσε ιδίως, εντός των ορίων του δικαίου περί ανταγωνισμού, να στηρίζει τη συντονισμένη διαχείριση της πλήρωσης και της αποθήκευσης ενόψει της επόμενης περιόδου πλήρωσης, γεγονός που θα επέτρεπε να αποφευχθούν οι υπερβολικές υψηλές τιμές που προκαλούνται, μεταξύ άλλων, από την ασυντόνιστη πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

- (24) Για να εξασφαλιστεί ότι οι από κοινού αγορές μπορούν να συμβάλουν στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου σύμφωνα με τους ενδιάμεσους στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που υπάγονται στη δική τους δικαιοδοσία χρησιμοποιούν τη διαδικασία που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών ως ένα δυνατό μέσο για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης.
- (25) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 απαιτεί από τα κράτη μέλη να πληρώσουν τις εγκαταστάσεις αποθήκευσής τους έως το 90 % της δυναμικότητάς τους μέχρι τον Νοέμβριο του 2023. Ο στόχος αυτός είναι υψηλότερος από τον στόχο του Νοεμβρίου 2022 (80 %). Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν αυτόν τον νέο στόχο. Κατά την προσπάθειά τους αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τις εγχώριες επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τον πάροχο υπηρεσιών για τη συγκέντρωση της ζήτησης με επαρκώς υψηλές ποσότητες αερίου ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος της μη πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τις εταιρείες να συμπεριλαμβάνουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης ποσότητες που ισοδυναμούν τουλάχιστον με το 15 % (περίπου 13,5 bcm για το σύνολο της ΕΕ) της στοχευόμενης ποσότητας πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης για το επόμενο έτος. Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης στο έδαφός τους θα πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης με ποσότητες ισοδύναμες με τις υποχρεώσεις επιμερισμού των βαρών που υπέχουν.
- (26) Οι επιχειρήσεις, για να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τις από κοινού αγορές και να συνάψουν συμφωνίες για αέριο με προμηθευτές που προσφέρουν αέριο στον πάροχο υπηρεσιών, πρέπει να συντονίζουν τους όρους αγοράς, όπως τις ποσότητες, την τιμή του αερίου, τα σημεία παράδοσης και τις προθεσμίες, εντός των ορίων που θέτει το ενωσιακό δίκαιο. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που συμμετέχουν σε κοινοπραξία αγοράς αερίου θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται άμεσα ή έμμεσα περιορίζονται στα απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, σύμφωνα με το άρθρο 101 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, οι διατάξεις περί διαφάνειας και διακυβέρνησης του παρόντος κανονισμού θα διασφαλίσουν ότι οι συμβάσεις της κοινοπραξίας αγοράς δεν θέτουν σε κίνδυνο ούτε την ασφάλεια εφοδιασμού ούτε την ενεργειακή αλληλεγγύη.
- (27) Παρά το γεγονός ότι μπορούν να συσταθούν περισσότερες από μία κοινοπραξίες αγοράς, η πιο αποτελεσματική επιλογή θα ήταν να συγκροτηθεί μία ενιαία κοινοπραξία αγοράς αερίου, η οποία θα περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερες εταιρείες ώστε να συγκεντρώνει τη ζήτηση μέσω του παρόχου υπηρεσιών, και θα έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο περί ανταγωνισμού. Επιπλέον,

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 17).

η συνένωση δυνάμεων σε μια ενιαία κοινοπραξία αγοράς αερίου θα προσδώσει στην Ένωση ενισχυμένη διαπραγματευτική ισχύ εντός της αγοράς και θα διαμορφώσει ευνοϊκές συνθήκες που δύσκολα θα επιτυγχάνονταν από μικρότερες επιχειρήσεις της Ένωσης ή σε περίπτωση πιο κατακερματισμένης δράσης.

- (28) Ο σχεδιασμός και η συγκρότηση κοινοπραξιών αγοράς φυσικού αερίου δυνάμει του παρόντος κανονισμού συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού, όπως εφαρμόζονται υπό το πρίσμα των τρεχουσών εξαιρετικών συνθηκών της αγοράς. Η Επιτροπή έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμη να παράσχει καθοδήγηση στις εταιρείες κατά τον σχεδιασμό μιας τέτοιας κοινοπραξίας αγοράς αερίου και να εκδώσει ταχέως απόφαση, δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 1/2003, περί μη εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, εάν ενσωματωθούν και τηρηθούν οι σχετικές διασφαλίσεις. Η Επιτροπή έχει επίσης δηλώσει ότι είναι επίσης έτοιμη να παράσχει άτυπες οδηγίες στον βαθμό που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε οποιαδήποτε άλλη κοινοπραξία αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα όσον αφορά την αξιολόγηση ενός ή περισσότερων στοιχείων της συμφωνίας τους για από κοινού αγορές βάσει των ενωσιακών κανόνων περί ανταγωνισμού¹⁹.
- (30) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα σχετικά με τη συγκέντρωση της ζήτησης και τις από κοινού αγορές δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου τους, καθώς θα εφαρμοστούν σε εθελοντική βάση, με περιορισμένη μόνο εξαίρεση όσον αφορά την υποχρεωτική συγκέντρωση της ζήτησης για τον σκοπό της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου, ενώ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις θα παραμείνουν συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου που συνάπτονται στο πλαίσιο της από κοινού αγοράς.
- (31) Για να βελτιστοποιηθεί η ικανότητα απορρόφησης ΥΦΑ των τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ και η χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, απαιτούνται ενισχυμένες ρυθμίσεις διαφάνειας και μια οργανωμένη αγορά η οποία θα διευκολύνει το δευτερογενές εμπόριο σε δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου και σε δυναμικότητα των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, παρόμοιες με εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω αγωγών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιόδους έκτακτης ανάγκης και αλλαγών στις ροές φυσικού αερίου μέσω αγωγών από τη Ρωσική Ομοσπονδία στο ΥΦΑ. Η πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού για το φυσικό αέριο της δέσμης μέτρων για την απανθρακοποίηση των αγορών υδρογόνου και αερίου²⁰ περιλαμβάνει σχετικές διατάξεις στο άρθρο 10 και στο άρθρο 31. Έχει κρίσιμη σημασία να επιστευσθεί η εφαρμογή των διατάξεων αυτών στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κρίσης, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι τερματικοί σταθμοί ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου με την αναγκαία διαφάνεια και πιο αποτελεσματικά.
- (32) Όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες κρατήσεις σε δυναμικότητα μεταφοράς αερίου, οι ισχύοντες κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης προβλέπουν διαδικασίες «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης». Ωστόσο, οι διαδικασίες αυτές είναι αργές (διαρκούν τουλάχιστον έξι μήνες μέχρι να εμφανίσουν αποτελέσματα) και απαιτούν επαχθείς διοικητικές διαδικασίες από μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Συνεπώς, οι

¹⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με άτυπες οδηγίες για καινοφανή ή ανεπίλυτα ζητήματα που αφορούν τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανακύπτουν σε μεμονωμένες περιπτώσεις (επιστολές καθοδήγησης) (ΕΕ C xx).

²⁰ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου [COM(2021) 803 final]· πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) [COM(2021) 804 final].

κανόνες αυτοί θα πρέπει να ενισχυθούν και να απλουστευθούν ώστε να παρέχουν στους διαχειριστές συστημάτων αερίου τα εργαλεία που χρειάζονται για να αντιδρούν ταχέως στις αλλαγές των ροών αερίου και να αντιμετωπίζουν τις πιθανές περιπτώσεις συμφόρησης. Ειδικότερα, οι νέοι κανόνες θα μπορούσαν να επιταχύνουν την εμπορία αχρησιμοποίητης μακροπρόθεσμης δυναμικότητας, καθιστώντας έτσι αποδοτικότερη τη χρήση των αγωγών.

- (33) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να αναλύουν τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του δικτύου μεταφοράς από τους χρήστες του δικτύου και να προσδιορίζουν αν υπάρχει υποχρησιμοποίηση της συμβατικής αμετάβλητης δυναμικότητας. Η υποχρησιμοποίηση αυτή θα μπορούσε να οριστεί ως η κατάσταση στην οποία ένας χρήστης δικτύου χρησιμοποιεί ή προσφέρει στην αγορά λιγότερο από το 80 % κατά μέσο όρο της δεσμευμένης αμετάβλητης δυναμικότητας τις τελευταίες 30 ημέρες. Σε περίπτωση υποχρησιμοποίησης, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς θα πρέπει να δημοσιεύει τη διαθέσιμη δυναμικότητα για την επόμενη μηνιαία δημοπρασία και στη συνέχεια να την δημοπρατεί.
- (34) Η απρόκλητη και αδικαιολόγητη εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε σημαντικές αβεβαιότητες και διαταραχές στις ευρωπαϊκές αγορές φυσικού αερίου. Κατά συνέπεια, η αβεβαιότητα όσον αφορά τον εφοδιασμό και η συνακόλουθη προσδοκία της αγοράς έχουν οδηγήσει σε εξαιρετικά υψηλές και ασταθείς τιμές φυσικού αερίου στις εν λόγω αγορές κατά τους τελευταίους μήνες. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του έχει ασκήσει πρόσθετη πίεση στους συμμετέχοντες στην αγορά και έχει υπονομεύσει την ομαλή λειτουργία των αγορών ενέργειας της Ένωσης.
- (35) Η οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ θεσπίζει κανόνες για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας των τόπων διαπραγμάτευσης, στους οποίους αποτελούν επίσης αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα. Σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, τα κράτη μέλη απαιτούν από μια ρυθμιζόμενη αγορά να διαθέτει μηχανισμούς που να διασφαλίζουν τη δίκαιη και εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, οι μηχανισμοί αυτοί δεν αποσκοπούν στον καθορισμό ορίου για την ενδοημερήσια εξέλιξη των τιμών και δεν απέτρεψαν τα επεισόδια εξαιρετικής αστάθειας που παρατηρήθηκαν στις αγορές παραγωγών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.
- (36) Δεδομένων των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι συμμετέχοντες στην αγορά στους τόπους διαπραγμάτευσης στους οποίους αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, καθώς και της επείγουσας ανάγκης να διασφαλιστεί ότι οι αγορές ενεργειακών παραγώγων εξακολουθούν να εκπληρώνουν τον ρόλο τους όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών αντιστάθμισης της πραγματικής οικονομίας, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τους τόπους διαπραγμάτευσης στους οποίους αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα να θεσπίζουν προσωρινούς μηχανισμούς διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, ώστε να αντιμετωπίζουν με αποτελεσματικότερο τρόπο τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός εφαρμόζεται στις συμβάσεις με τη μεγαλύτερη ρευστότητα και να αποφευχθούν ανεπιθύμητες διαταραχές στις αγορές παραγωγών με

²¹

Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

μικρότερη ρευστότητα, ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα ενεργειακά παράγωγα του επόμενου μήνα.

- (37) Οι τόποι διαπραγμάτευσης που προσφέρουν παράγωγα επόμενου μήνα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα επιτρέπουν συχνά τη συμμετοχή διαφόρων επιχειρήσεων ενέργειας από όλα τα κράτη μέλη. Αυτές οι επιχειρήσεις ενέργειας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στους εν λόγω τόπους διαπραγμάτευσης ώστε να εξασφαλίσουν τον κρίσιμο εφοδιασμό με αέριο και ηλεκτρική ενέργεια σε ολόκληρη την Ένωση. Συνεπώς, οι υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών που σημειώνονται στους τόπους διαπραγμάτευσης εμπορευμάτων επηρεάζουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση, με αποτέλεσμα τελικά να επηρεάζουν αρνητικά και τους τελικούς καταναλωτές. Για τον λόγο αυτόν, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι φορείς οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού σε όλα τα κράτη μέλη επωφελούνται από διασφαλίσεις έναντι μεγάλων διακυμάνσεων των τιμών που έχουν αρνητικές επιπτώσεις για τη συνέχιση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, καθώς και για τους τελικούς καταναλωτές.
- (38) Ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι αποτρέπονται οι υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών εντός μιας ημέρας εμπορίας. Ο μηχανισμός θα πρέπει να βασίζεται στην αγοραία τιμή που παρατηρείται σε τακτά διαστήματα. Δεδομένων της ευρείας ποικιλίας μέσων στις αγορές ενεργειακών παραγώγων και των ιδιοτήτων των τόπων διαπραγμάτευσης που συνδέονται με τα μέσα αυτά, οι μηχανισμοί διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένοι στις ιδιαιτερότητες των εν λόγω μέσων και αγορών. Συνεπώς, οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να καθορίζουν τα όρια τιμών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε παραγώγου επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς της.
- (39) Ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να συμπληρώνει τυχόν στατικούς ή δυναμικούς μηχανισμούς διακοπής συναλλαγών που έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή οι τόποι διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την οδηγία 2014/65/ΕΕ πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (40) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια σχετικά με τη λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας που εφαρμόζουν, οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να δημοσιοποιούν περιγραφή των γενικών χαρακτηριστικών του. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η δίκαιη και ομαλή πραγματοποίηση των συναλλαγών, οι τόποι διαπραγμάτευσης δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να δημοσιεύουν όλες τις τεχνικές παραμέτρους του μηχανισμού που εφαρμόζουν.
- (41) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας και να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των τόπων διαπραγμάτευσης που προσφέρουν τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης παραγώγων επόμενου μήνα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό των όρων εφαρμογής του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, καθώς και για τον προσδιορισμό της συχνότητας ανανέωσης των ορίων τιμών, ή για τον καθορισμό των μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση που κατά τη διαπραγμάτευση δεν

τηρούνται τα εν λόγω όρια τιμών. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε παραγωγού επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς της.

- (42) Προκειμένου οι τόποι διαπραγμάτευσης να έχουν αρκετό χρόνο για να εφαρμόσουν με αποτελεσματικό τρόπο τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να δοθεί στους τόπους διαπραγμάτευσης προθεσμία έως τις 31 Ιανουαρίου 2023 για τη θέσπιση του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τόποι διαπραγμάτευσης είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν ταχέως τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών, ακόμη και πριν από τη θέσπιση του εν λόγω μηχανισμού, θα πρέπει να διαθέτουν έναν προκαταρκτικό μηχανισμό που μπορεί σε γενικές γραμμές να επιτύχει τον ίδιο στόχο με τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας.
- (43) Οι υποχρεώσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται στους τόπους διαπραγμάτευσης και στους διαπραγματευτές με το εν λόγω μέτρο δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία ώστε να μπορούν οι εταιρείες ενέργειας να συνεχίσουν να συμμετέχουν στις αγορές αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, και να καλύπτουν τις ανάγκες αντιστάθμισής τους, συμβάλλοντας έτσι στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού για τους τελικούς καταναλωτές.
- (44) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εποπτεύουν την εφαρμογή του από τους τόπους διαπραγμάτευσης και να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σχετικά με την εν λόγω εφαρμογή. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι αποκλίσεις στην εφαρμογή του μηχανισμού από τους τόπους διαπραγμάτευσης είναι δεόντως αιτιολογημένες.
- (45) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν πιθανές αποκλίσεις στην εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας μεταξύ των κρατών μελών, και με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές, η ESMA θα πρέπει να συντονίζει τη δράση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και να τεκμηριώνει τυχόν αποκλίσεις που παρατηρούνται ως προς τον τρόπο εφαρμογής του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας από τους τόπους διαπραγμάτευσης σε διάφορες δικαιοδοσίες στην Ένωση.
- (46) Δεδομένης της άνευ προηγουμένου μείωσης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία και του συνεχιζόμενου κινδύνου περαιτέρω αιφνίδιων διαταραχών του εφοδιασμού, η Ένωση αντιμετωπίζει την επείγουσα ανάγκη να διαφοροποιήσει τον εφοδιασμό της με αέριο. Ωστόσο, η αγορά ΥΦΑ στην Ευρώπη βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης και είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με ακρίβεια οι τιμές που επικρατούν στην εν λόγω αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί ακριβής, αντικειμενική και αξιόπιστη εκτίμηση της τιμής για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) θα πρέπει να συλλέγει όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ που είναι αναγκαία για την κατάρτιση εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ.
- (47) Η εκτίμηση της τιμής θα πρέπει να πραγματοποιείται με βάση όλες τις συναλλαγές που αφορούν παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Ο ACER θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να συλλέγει τα εν λόγω δεδομένα της αγοράς από όλους τους συμμετέχοντες που

δραστηριοποιούνται στις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Όλοι αυτοί οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποχρεούνται να υποβάλλουν το σύνολο των οικείων δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ στον ACER όσο το δυνατόν πλησιέστερα από τεχνολογική άποψη στον πραγματικό χρόνο, είτε μετά την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής είτε μετά την υποβολή προσφοράς αγοράς ή πώλησης για την πραγματοποίηση συναλλαγής. Η εκτίμηση της τιμής από τον ACER θα πρέπει να περιλαμβάνει το πληρέστερο σύνολο δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών συναλλαγών και, από την 1η Μαρτίου 2023, των τιμών αγοράς και πώλησης για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Η καθημερινή δημοσίευση της εν λόγω αντικειμενικής εκτίμησης της τιμής, καθώς και του περιθωρίου που καθορίζεται σε σύγκριση με άλλες τιμές αναφοράς στην αγορά με τη μορφή δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ανοίγει τον δρόμο για την προαιρετική υιοθέτησή της από τους συμμετέχοντες στην αγορά ως τιμής αναφοράς στις συμβάσεις και τις συναλλαγές τους. Μετά την κατάρτισή τους, η εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ και ο δείκτης αναφοράς ΥΦΑ θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως επιτόκιο αναφοράς σε συμβάσεις παραγώγων που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση της τιμής ΥΦΑ ή της διαφοράς μεταξύ των τιμών ΥΦΑ και άλλων τιμών αερίων. Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του μέτρου, η πρώτη δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο δύο εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

- (48) Οι υφιστάμενες εξουσίες που έχουν ανατεθεί στον ACER με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 (στο εξής, από κοινού: REMIT) δεν επαρκούν για τη δημιουργία ενός πλήρους και ολοκληρωμένου συνόλου δεδομένων για όλες τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Ωστόσο, ένα τέτοιο ολοκληρωμένο και πλήρες σύνολο δεδομένων είναι απαραίτητο για την εκτίμηση της ημερήσιας τιμής προκειμένου η Ένωση να διαχειριστεί, σε πνεύμα αλληλεγγύης, τις πολιτικές της όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων για διεθνείς εισαγωγές ΥΦΑ, ιδίως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κατάστασης κρίσης. Τα σχετικά δεδομένα και οι πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις ΥΦΑ είναι επίσης απαραίτητα για τη διασφάλιση της παρακολούθησης της εξέλιξης των τιμών, καθώς και για τη διενέργεια ελέγχου ποιότητας δεδομένων και τη διασφάλιση ποιότητας δεδομένων. Το εν λόγω *ad hoc* μέσο θα πρέπει να επιτρέπει στον ACER να συλλέγει όλα τα δεδομένα της αγοράς που απαιτούνται για την κατάρτιση ολοκληρωμένης και αντιπροσωπευτικής εκτίμησης της τιμής των παραδόσεων ΥΦΑ στην Ένωση.
- (49) Μολονότι η κατάρτιση της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ σε μόνιμη βάση θα πρέπει σε μεταγενέστερο στάδιο να συμπεριληφθεί σε μια πιο ολοκληρωμένη αναθεώρηση του νομικού πλαισίου του κανονισμού REMIT, η συνεχιζόμενη κατάσταση κρίσης απαιτεί την ανάληψη επείγουσας δράσης ήδη από τώρα για την αντιμετώπιση της άμεσης κατάστασης σοβαρών δυσκολιών στον εφοδιασμό και στην ακριβή τιμολόγηση των παραδόσεων ΥΦΑ στην Ένωση σε προσωρινή βάση έως ότου μπορέσει να εγκριθεί η εν λόγω αναθεώρηση του νομικού πλαισίου του κανονισμού REMIT σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.
- (50) Προκειμένου να αυξηθεί άμεσα η διαφάνεια των τιμών και η ασφάλεια προγραμματισμού στην αγορά εισαγωγών ΥΦΑ, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το σχετικό σύνολο δεδομένων θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την τιμή και τον αριθμό των συναλλαγών ΥΦΑ που έχουν ολοκληρωθεί, τις τιμές αγοράς

και πώλησης και τον αριθμό προσφορών αγοράς και πώλησης που αφορούν παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση, καθώς και σχετικά με τον τύπο τιμών στη μακροπρόθεσμη σύμβαση από τον οποίο προκύπτει η τιμή, κατά περίπτωση.

- (51) Όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά που υπόκεινται σε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να ορίζονται ως εκείνοι που συμμετέχουν είτε στην αγορά είτε στην πώληση φορτίων ΥΦΑ που προορίζονται για παράδοση στην Ένωση. Αυτοί οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις και τις απαγορεύσεις που ισχύουν για τους συμμετέχοντες στην αγορά σύμφωνα με τον κανονισμό REMIT.
- (52) Ο ACER, σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα πρέπει να έχει ευρεία εντολή να καθορίζει την ποιότητα και το ουσιαστικό περιεχόμενο των δεδομένων της αγοράς που συλλέγει για την κατάρτιση της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Θα πρέπει επίσης να διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την επιλογή του προτιμώμενου πρωτοκόλλου μεταφοράς. Για να επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή ποιότητα των δεδομένων της αγοράς που υποβάλλονται, ο ACER θα πρέπει να έχει την εξουσία να προσδιορίζει όλες τις παραμέτρους των δεδομένων της αγοράς που θα πρέπει να του υποβάλλονται. Αυτές οι παράμετροι θα πρέπει να περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τις μονάδες αναφοράς που χρησιμοποιούνται για την υποβολή των δεδομένων τιμών, τις μονάδες αναφοράς που χρησιμοποιούνται για την υποβολή των ποσοτικών δεδομένων, την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων ή τα δεδομένα που αφορούν τις προσφορές αγοράς και πώλησης πριν από μια συναλλαγή, καθώς και τα πρωτόκολλα μεταφοράς που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη διαβίβαση των απαιτούμενων δεδομένων στον ACER.
- (53) Ο ACER θα πρέπει επίσης να καθορίσει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί για την παροχή εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, καθώς και τη διαδικασία για την τακτική επανεξέταση της εν λόγω μεθοδολογίας.
- (54) Η εκτίμηση της τιμής που δημοσιεύεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να παρέχει μεγαλύτερη διαφάνεια στα κράτη μέλη και άλλους συμμετέχοντες στην αγορά όσον αφορά την επικρατούσα τιμή των εισαγωγών ΥΦΑ στην Ευρώπη. Με τη σειρά της, η μεγαλύτερη διαφάνεια των τιμών θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και στις ιδιωτικές οντότητες που έχουν έδρα στην Ένωση να ενεργούν με πιο ενημερωμένο και συντονισμένο τρόπο όταν αγοράζουν ΥΦΑ στις παγκόσμιες αγορές και, ιδίως, όταν χρησιμοποιούν τον πάροχο υπηρεσιών. Ο μεγαλύτερος συντονισμός κατά την αγορά ΥΦΑ θα πρέπει να αποτρέπει τα κράτη μέλη να ανταγωνίζονται μεταξύ τους σε δημοπρασίες ή να υποβάλλουν προσφορές που δεν συνάδουν με την επικρατούσα αγοραία τιμή. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση της τιμής και τα περιθώρια του δείκτη αναφοράς που δημοσιεύονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά προμήθεια περιορισμένου ΥΦΑ.
- (55) Η υποχρέωση των φορέων της αγοράς να παρέχουν στον ACER πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές ΥΦΑ είναι αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη του στόχου να δοθεί στον ACER η δυνατότητα να καθορίσει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ιδίως δεδομένου ότι η υποχρέωση ευθυγραμμίζεται με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς βάσει του κανονισμού REMIT και ότι ο ACER θα διατηρήσει εμπιστευτικές τις ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες.
- (56) Το χρηματιστήριο αερίου Title Transfer Facility (TTF) είναι εικονική τοποθεσία τιμολόγησης στις Κάτω Χώρες και, λόγω της υψηλής της ρευστότητας, οι τιμές που καταγράφονται σε αυτό λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς για την ευρωπαϊκή

αγορά αερίου επηρεάζοντας έτσι τις συμβάσεις και τις πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε ολόκληρη την ΕΕ. Υπό ειδικές συνθήκες, μετά την εφαρμογή των άλλων μέτρων σχετικά με τις τιμές του αερίου, ενδέχεται να χρειαστεί στοχευμένη παρέμβαση έκτακτης ανάγκης στις τιμές άμεσης παράδοσης του TTF. Κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδώσει απόφαση για τη θέσπιση δυναμικού μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για τις συναλλαγές φυσικού αερίου στην αγορά άμεσης παράδοσης στο TTF. Η μέγιστη τιμή που θα καθοριστεί πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης και τις ενδοενωσιακές ροές φυσικού αερίου, και να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των τιμών του αερίου στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Προκειμένου να μην επηρεαστούν οι ενδοενωσιακές ροές οι οποίες θα πρέπει να συνεχίσουν να εξασφαλίζουν ότι το φυσικό αέριο κατευθύνεται εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίο, άλλοι ενωσιακοί κόμβοι εμπορίας αερίου μπορούν να συνδέονται με τη διορθωμένη τιμή άμεσης παράδοσης του TTF μέσω ενός δυναμικού διαδρόμου τιμών. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με προτάσεις για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για τους κόμβους εμπορίας αερίου στην Ένωση, θα πρέπει να εξετάζονται εναλλακτικές επιλογές, όπως ρυθμιστικές παρεμβάσεις στον μηχανισμό καθορισμού τιμών που χρησιμοποιούνται στις συμβάσεις αγοράς αερίου.

- (57) Η Ένωση αποτελεί ελκυστική αγορά για τον διεθνή εφοδιασμό με αέριο και θεωρείται αξιόπιστος εταίρος στην εμπορία ενέργειας. Πριν από την εφαρμογή οποιασδήποτε παρέμβασης στην αγορά η οποία επηρεάζει τις εισαγωγές, η δράση θα πρέπει να επικεντρώνεται στη συνεργασία με διεθνείς εταίρους και στις διαπραγματευτικές προσεγγίσεις για τον περιορισμό των πιθανών κινδύνων.
- (58) Αντιμέτωπη με την πιθανότητα μείζονων διαταραχών και ελλείψεων του εφοδιασμού με αέριο, η Ένωση θα πρέπει να είναι έτοιμη να εφαρμόσει ταχέως διαφορετικούς μηχανισμούς αλληλεγγύης για τον μετριασμό καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Σε αυτές τις έκτακτες περιστάσεις, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζει, βάσει πρότασης της Επιτροπής, τον αποτελεσματικό μηχανισμό κατανομής αερίου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με την τιμολόγηση, που είναι διαθέσιμος στα κράτη μέλη σε περίπτωση περιφερειακής ή ενωσιακής έκτακτης ανάγκης.
- (59) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 παρέχει ήδη τη δυνατότητα στα κράτη μέλη, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, να δίνουν προτεραιότητα στον εφοδιασμό με αέριο ορισμένων κρίσιμων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, δεδομένης της σημασίας τους για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια και την αποφυγή ανισορροπιών του δικτύου. Οι κρίσιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και οι αντίστοιχες ποσότητες αερίου ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις ποσότητες αερίου που είναι διαθέσιμες για αλληλεγγύη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει, προσωρινά, να μπορούν να ζητούν έκτακτα μέτρα αλληλεγγύης όταν δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν τις εν λόγω κρίσιμες ποσότητες αερίου που έχουν ανάγκη για να διασφαλίσουν τη συνέχιση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε κρίσιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο. Για τον ίδιο λόγο, τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία των δικών τους κρίσιμων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο δεν τίθεται σε κίνδυνο όταν παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλο κράτος μέλος.
- (60) Όταν ενεργοποιείται ο μηχανισμός αλληλεγγύης, θα πρέπει να επιτρέπεται να ζητούνται μόνο οι ποσότητες αερίου που είναι αναγκαίες για τις μονάδες

ηλεκτροπαραγωγής που έχουν χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ως κρίσιμης σημασίας για την επάρκεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Θα πρέπει να καθοριστεί μέγιστο όριο για τις κρίσιμες ποσότητες αερίου που απαιτούνται σε κάθε κράτος μέλος για τη διατήρηση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στις χειμερινές προβλέψεις του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας παρέχει τη βάση για τον καθορισμό των εν λόγω ορίων. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να υπερβαίνουν το μέγιστο όριο που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό.

- (61) Οι περιορισμοί που επιβάλλονται στους φορείς της αγοράς με το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίοι για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο εν μέσω κατάστασης μειωμένης προσφοράς αερίου και αυξημένης ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο. Οι εν λόγω περιορισμοί βασίζονται σε υφιστάμενα μέτρα που έχουν θεσπιστεί στους κανονισμούς (ΕΕ) 2022/1369 και (ΕΕ) 2017/1938 αντίστοιχα, και επιδιώκουν να καταστήσουν τα μέτρα αυτά πιο αποτελεσματικά υπό τις παρούσες συνθήκες.
- (62) Ορισμένοι πελάτες, περιλαμβανομένων των νοικοκυριών και των πελατών που παρέχουν βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, είναι ιδιαιτέρως ευαίσθητοι όσον αφορά τις αρνητικές συνέπειες των διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο. Για τον λόγο αυτόν, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 θεσπίστηκε μηχανισμός αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών για να μετριαστούν οι επιπτώσεις σοβαρής κατάστασης έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης και να εξασφαλιστεί ότι το αέριο είναι δυνατόν να διοχετεύεται σε εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση αερίου και από προστατευόμενους πελάτες θα μπορούσε να θεωρηθεί μη απαραίτητη· η μείωση του εν λόγω είδους χρήσης που σαφώς υπερβαίνει τα αναγκαία δεν θα υπονόμει την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938, ιδίως δεδομένου ότι οι ποσότητες αερίου που καταναλώνονται για μη απαραίτητους σκοπούς θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά άλλους ιδιωτικούς ή εμπορικούς τομείς. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξοικονομούν αέριο, μειώνοντας επίσης τη μη απαραίτητη κατανάλωση των προστατευόμενων πελατών υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Ωστόσο, τυχόν μέτρα μείωσης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στη μη απαραίτητη κατανάλωση και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να μειώνουν τη βασική χρήση των προστατευόμενων πελατών ούτε να περιορίζουν την ικανότητά τους να θερμαίνουν επαρκώς τα σπίτια τους.
- (63) Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να είναι ελεύθερα να καθορίζουν τα εφαρμοστέα μέτρα μείωσης και τις δραστηριότητες που αντιστοιχούν στη μη απαραίτητη κατανάλωση, όπως η θέρμανση εξωτερικών χώρων, η θέρμανση οικιακών κολυμβητηρίων και άλλων συμπληρωματικών οικιακών εγκαταστάσεων. Έχοντας τη δυνατότητα να περιορίζουν τη μη απαραίτητη κατανάλωση, τα κράτη μέλη θα μπορούν να ενισχύσουν τις διασφαλίσεις και να εξασφαλίσουν τον εφοδιασμό με αέριο άλλων βασικών τομέων, υπηρεσιών και βιομηχανιών, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια μιας κρίσης.
- (64) Τυχόν μέτρα μείωσης της μη απαραίτητης κατανάλωσης από μέρους των προστατευόμενων πελατών θα πρέπει να είναι αναγκαία και αναλογικά, και να εφαρμόζονται ιδίως όταν κηρύσσονται καταστάσεις κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 ή καταστάσεις επιφυλακής στην Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369. Παρά την εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης, οι προστατευόμενοι πελάτες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαύουν της

προστασίας έναντι αποσύνδεσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα δεν περιορίζουν την προστασία που απαιτείται για τους ευάλωτους πελάτες, των οποίων η τρέχουσα κατανάλωση θα πρέπει να θεωρείται ως απαραίτητη.

- (65) Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη, καθώς και η Ένωση, θα πρέπει να διασφαλίζουν τη ροή αερίου εντός της εσωτερικής αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο δεν θα πρέπει να εγείρουν ζητήματα ασφάλειας του εφοδιασμού σε άλλο κράτος μέλος, ενώ η πρόσβαση σε διασυνοριακές υποδομές θα πρέπει να παραμένει ασφαλής και τεχνικά εφικτή ανά πάσα στιγμή. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν προβλέπει διαδικασία για την αποτελεσματική επίλυση διαφορών μεταξύ δύο κρατών μελών σχετικά με μέτρα που επηρεάζουν αρνητικά τις διασυνοριακές ροές. Καθώς τα δίκτυα αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ είναι διασυνδεδεμένα, αυτό θα μπορούσε όχι μόνο να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, αλλά και να αποδυναμώσει την ενότητα της Ένωσης έναντι τρίτων χωρών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να αξιολογεί τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται και να κρίνει, εφόσον απαιτείται, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητά την τροποποίησή τους, σε περίπτωση που παρατηρεί απειλές για την ασφάλεια του εφοδιασμού άλλων κρατών μελών ή της Ένωσης με αέριο. Δεδομένου του εξαιρετικού χαρακτήρα της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, η συμμόρφωση με την απόφαση της Επιτροπής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς καθυστερήσεις οι οποίες θα μπορούσαν ενδεχομένως να παρεμποδίσουν τον εφοδιασμό της Ένωσης με αέριο. Ως εκ τούτου, για την περίοδο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι διαδικασίες αντιπαραβολής θα πρέπει να ανασταλούν για λόγους διασφάλισης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.
- (66) Η αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης²², η οποία εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη και όχι μόνο στα γειτονικά κράτη μέλη. Επιπλέον, η αποδοτική χρήση των υφιστάμενων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών δυναμικοτήτων μεταφοράς και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο σε πνεύμα αλληλεγγύης. Σε περιόδους διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο —σε εθνικό, περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο— και σημαντικής αύξησης της χρήσης ΥΦΑ έναντι αερίου αγωγών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επωφελούνται όχι μόνο από τις δυνατότητες εφοδιασμού από γειτονικούς αγωγούς, αλλά και από τον εφοδιασμό από χώρες που διαθέτουν εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Κάποια κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλα κράτη μέλη, ακόμη κι αν δεν συνδέονται άμεσα μέσω αγωγού αερίου ούτε μέσω τρίτης χώρας ή άλλων κρατών μελών. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επεκταθεί η υποχρέωση παροχής αλληλεγγύης σε μη συνδεδεμένα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ.
- (67) Κατ' εφαρμογή της αρχής της ενεργειακής αλληλεγγύης, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 θεσπίστηκε μηχανισμός αλληλεγγύης που αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας και της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση σοβαρής κρίσης. Κατά την έγκριση των μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη πρέπει να συμφωνήσουν επί σειράς

²² Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2021, Γερμανία κατά Πολωνίας, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

τεχνικών, νομικών και οικονομικών πτυχών των διμερών τους ρυθμίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 10 του ίδιου κανονισμού.

- (68) Ωστόσο, παρά τη νομική υποχρέωση για συμφωνία επί διμερών ρυθμίσεων αλληλεγγύης έως την 1η Δεκεμβρίου 2018, λίγες μόνο από αυτές τις ρυθμίσεις έχουν οριστικοποιηθεί, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την εφαρμογή της νομικής υποχρέωσης για παροχή στήριξης αλληλεγγύης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου του Δεκεμβρίου του 2020 περιλάμβανε ένα πρώτο μοντέλο υποδείγματος για τις συμφωνίες αλληλεγγύης.²³ Ωστόσο, δεδομένου ότι το εν λόγω υπόδειγμα αναπτύχθηκε πριν από την απρόκλητη επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ενόψει της τρέχουσας κατάστασης της ακραίας έλλειψης αερίου και των εκτινασόμενων τιμών, και της επείγουσας ανάγκης για προσωρινούς προκαθορισμένους κανόνες οι οποίοι θα ισχύουν ήδη από τον ερχόμενο χειμώνα, είναι σκόπιμο να δημιουργηθεί ένα προσωρινό πλαίσιο προκαθορισμένων κανόνων για την παροχή των απαιτούμενων μέτρων αλληλεγγύης, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, τα οποία να είναι αποτελεσματικά και άμεσα εφαρμόσιμα, να μην εξαρτώνται από μακροχρόνιες διμερείς διαπραγματεύσεις και να προσαρμόζονται στην τρέχουσα κατάσταση των υπερβολικών τιμών και των εξαιρετικά ασταθών τιμών του αερίου.
- (69) Η αλληλεγγύη θα πρέπει, καταρχήν, να παρέχεται βάσει δίκαιης αποζημίωσης η οποία καταβάλλεται απευθείας από το αιτούν κράτος μέλος ή τις εξουσιοδοτημένες από αυτό οντότητες. Η αποζημίωση θα πρέπει να καλύπτει την τιμή του αερίου, τυχόν πραγματικό/δυννητικό κόστος αποθήκευσης, τη διασυνοριακή μεταφορά και συναφή έξοδα. Η αποζημίωση θα πρέπει να είναι δίκαιη, τόσο για το κράτος μέλος που ζητά όσο και για εκείνο που παρέχει αλληλεγγύη.
- (70) Η τρέχουσα κρίση οδηγεί σε επίπεδα τιμών και σε τακτικές κορυφώσεις των τιμών που υπερβαίνουν κατά πολύ την κατάσταση πιθανής κρίσης εφοδιασμού που προβλεπόταν κατά τον χρόνο έκδοσης του κανονισμού για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η αστάθεια των τιμών που χαρακτηρίζει επί του παρόντος την αγορά αερίου ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κρίσης του αερίου θα πρέπει, επομένως, να λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης για τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη. Με βάση την αλληλεγγύη, και προκειμένου να αποφευχθεί η τιμολόγηση σε ακραίες συνθήκες της αγοράς, θα ήταν προβληματικό να λαμβάνεται ως βάση για την προκαθορισμένη τιμή του μέτρου αλληλεγγύης η διακυμαινόμενη αγοραία τιμή. Η τιμή του αερίου θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τη μέση τιμή της αγοράς του κράτους μέλους που παρέχει αλληλεγγύη, κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου. Εάν λαμβάνεται υπόψη η μέση αγοραία τιμή κατά την περίοδο 30 ημερών που προηγείται του αιτήματος, η αποζημίωση εξακολουθεί να βασίζεται στην «αγοραία τιμή», όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2018/177 της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2018. Η μέση αγοραία τιμή επηρεάζεται λιγότερο από την αστάθεια και τις πολύ υψηλές τιμές άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης και, ως εκ τούτου, περιορίζει τυχόν στρεβλά κίνητρα. Η χρήση των πολύ υψηλών αγοραίων τιμών άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης ως βάσης για την αποζημίωση θα υπονόμει τον χαρακτήρα αλληλεγγύης. Τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη θα εξακολουθούν να λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση, καθώς το μεγαλύτερο τμήμα του αερίου θα προέρχεται από μακροπρόθεσμες συμβάσεις και

²³ Βλ. άρθρο 64 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) [COM(2021) 804 final].

αποθηκεύσεις, που αγοράζονται σε τιμές χαμηλότερες από τις αγοραίες τιμές άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης.

- (71) Όπως επισημαίνεται στη σύσταση (ΕΕ) 2018/177 της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2018, το κόστος των ζημιών των βιομηχανικών κλάδων λόγω περικοπών μπορεί να καλυφθεί με αποζημίωση μόνον εάν δεν περιλαμβάνεται στην τιμή αερίου που πρέπει να πληρώσει το κράτος μέλος που ζήτησε αλληλεγγύη· το κράτος μέλος που ζήτησε αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να υποχρεούται να καταβάλει δύο φορές αποζημίωση για το ίδιο κόστος. Λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικών περιστάσεων, με τις τιμές του αερίου να έχουν φτάσει πρωτοφανή επίπεδα, ένα κράτος μέλος που λαμβάνει αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να υποχρεούται αυτομάτως να καλύπτει άλλες δαπάνες, όπως για ζημιές ή δικαστικά έξοδα, που προκύπτουν στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη.
- (72) Ωστόσο, τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να συνάπτουν διμερείς συμφωνίες για πρόσθετη αποζημίωση, η οποία καλύπτει άλλες δαπάνες, όπως οι δαπάνες που προκύπτουν από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη, συμπεριλαμβανομένων των ζημιών των βιομηχανικών κλάδων λόγω περικοπών. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να περιληφθούν στην αποζημίωση, αν το εθνικό νομικό πλαίσιο προβλέπει την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης σε βιομηχανικούς κλάδους λόγω περικοπών, καθώς και αποζημίωση για οικονομική ζημία, επιπλέον της τιμής του αερίου.
- (73) Ως έσχατο μέτρο, ο μηχανισμός αλληλεγγύης μπορεί να ενεργοποιηθεί από αιτούν κράτος μέλος μόνον όταν η αγορά αδυνατεί να προσφέρει τις απαραίτητες ποσότητες αερίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσφέρονται εθελοντικά από μη προστατευόμενους πελάτες, για να ικανοποιηθεί η ζήτηση από εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες. Επιπλέον, πρέπει να έχουν εξαντληθεί τα μέτρα στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του αιτούντος κράτους μέλους, μεταξύ των οποίων και τα μέτρα αναγκαστικών περικοπών έως το επίπεδο που απαιτείται για τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες.
- (74) Ο επείγων χαρακτήρας και οι συνέπειες μιας πιθανής ενεργοποίησης του μηχανισμού αλληλεγγύης θα πρέπει να συνεπάγονται τη στενή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών μελών, της Επιτροπής και των αρμόδιων διαχειριστών κρίσεων, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Ως εκ τούτου, το αίτημα θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα μέρη σε εύθετο χρόνο και να περιέχει ένα ελάχιστο σύνολο στοιχείων που επιτρέπει στα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη να απαντούν χωρίς καθυστέρηση. Η απάντηση των παρεχόντων αλληλεγγύη κρατών μελών θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα αερίου που θα μπορούσε να παραδοθεί στο αιτούν κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων επίσης των ποσοτήτων που θα μπορούσαν να ελευθερωθούν σε περίπτωση εφαρμογής μη βασισμένων στην αγορά μέτρων. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνούν επί πρόσθετων τεχνικών και συντονιστικών ρυθμίσεων ώστε να διευκολύνεται η έγκαιρη ανταπόκριση σε αιτήματα αλληλεγγύης. Κατά την παροχή αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να διασφαλίζουν την επιχειρησιακή ασφάλεια και αξιοπιστία του δικτύου.
- (75) Το αιτούν κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να λαμβάνει αλληλεγγύη από πολλά κράτη μέλη. Ο προκαθορισμένος μηχανισμός αλληλεγγύης θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση που το παρέχον κράτος μέλος δεν έχει συνάψει διμερή συμφωνία με το αιτούν κράτος μέλος. Σε περίπτωση που υφίσταται διμερής συμφωνία μεταξύ

του αιτούντος και του παρέχοντος κράτους μέλους, η συμφωνία αυτή θα πρέπει να υπερσχύει και να εφαρμόζεται μεταξύ τους.

- (76) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή του προκαθορισμένου μηχανισμού αλληλεγγύης και, εάν κριθεί αναγκαίο, να διευκολύνει την αντιστοίχιση των αιτημάτων αλληλεγγύης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει μια διαδραστική πλατφόρμα, η οποία θα χρησιμεύει ως υπόδειγμα και θα επιτρέπει τη συνεχή υποβολή αιτημάτων αλληλεγγύης σε πραγματικό χρόνο και τη σύζευξή τους με τις αντίστοιχες διαθέσιμες ποσότητες.
- (77) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (78) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και απαιτεί συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, και όπως διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζονται κανόνες για την εσπευσμένη δημιουργία μηχανισμού που θα επιτρέπει την από κοινού συγκέντρωση της ζήτησης και από κοινού αγορές αερίου από επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός της Ένωσης ή των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και μια πλατφόρμα δέσμευσης και διαφάνειας για το ΥΦΑ και για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου, και κανόνες για τη διαχείριση της συμφόρησης στα δίκτυα μεταφοράς αερίου·

εισάγονται επίσης μηχανισμοί για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές, μέσω ενός *ad hoc* δείκτη αναφοράς της τιμής του ΥΦΑ, που θα αναπτυχθεί από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), ενός προσωρινού μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερησίας αστάθειας για ακραίες διακυμάνσεις των τιμών και της ανάπτυξης μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για τα χρηματιστήρια αερίου·

θεσπίζονται κανόνες για την περίπτωση κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα του αερίου, με σκοπό τη δίκαιη διασυνοριακή διανομή αερίου, τη διασφάλιση του αερίου για τους πλέον κρίσιμους πελάτες και τη διασφάλιση της παροχής διασυνοριακών μέτρων αλληλεγγύης.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες,
- 1) «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την επαναεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία επαναεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση,
- 2) «εγκατάσταση αποθήκευσης αερίου»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου όμως του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- 3) «πάροχος υπηρεσιών»: επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην Ένωση και στην οποία έχει ανατεθεί από την Επιτροπή, μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046, η οργάνωση των από κοινού αγορών και η εκπλήρωση των καθηκόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 7·
- 4) «εργαλείο ΤΠ κοινών αγορών»: εργαλείο ΤΠ μέσω του οποίου η επιχείρηση που έχει συνάψει σύμβαση με την Επιτροπή ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών συγκεντρώνοντας τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν αέριο και αναζητώντας προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου για την κάλυψη της εν λόγω συνολικής ζήτησης·
- 5) «ACER»: ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942·
- 6) «διαπραγμάτευση ΥΦΑ»: προσφορές αγοράς, προσφορές πώλησης ή συναλλαγές για την αγορά ή την πώληση ΥΦΑ:
 - α) που προσδιορίζουν παράδοση στην Ένωση, ή
 - β) που έχουν ως αποτέλεσμα παράδοση στην Ένωση, ή
 - γ) στις οποίες ένας αντισυμβαλλόμενος επαναεριοποιεί το ΥΦΑ σε τερματικό σταθμό στην Ένωση·
- 7) «δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ»: αρχεία προσφορών αγοράς, προσφορών πώλησης ή συναλλαγών για διαπραγμάτευση ΥΦΑ με τις αντίστοιχες πληροφορίες, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1.

- 8) «συμμετέχων στην αγορά ΥΦΑ»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο σύστασης ή κατοικίας του, το οποίο δραστηριοποιείται στη διαπραγμάτευση ΥΦΑ·
- 9) «εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ»: ο υπολογισμός ημερήσιας τιμής αναφοράς για τη διαπραγμάτευση ΥΦΑ σύμφωνα με μεθοδολογία που θα καθορίσει ο ACER·
- 10) «δείκτης αναφοράς ΥΦΑ» για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού: ο καθορισμός περιθωρίου μεταξύ της ημερήσιας εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ και της ημερήσιας τιμής διακανονισμού για τα προθεσμιακά συμβόλαια επόμενου μήνα για το αέριο στο TTF, την οποία ο ICE θέτει στη διάθεση όλων ως αναφορά τέλους ημέρας χωρίς κόστος στον ιστότοπό του·
- 11) «τόπος διαπραγμάτευσης»: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) «ρυθμιζόμενη αγορά», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 21 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
 - β) «πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 22 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
 - γ) «μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 23 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 12) «παράγωγο επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα»: παράγωγο επί εμπορεύματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, το οποίο τελεί υπό διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης και του οποίου το υποκείμενο μέσο είναι ηλεκτρική ενέργεια ή αέριο και η ημερομηνία λήξης είναι η πλησιέστερη μεταξύ των παραγώγων με διάρκεια ενός μήνα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε δεδομένο τόπο διαπραγμάτευσης·
- 13) «αρμόδια αρχή»: αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2014/65,
- 14) «κρίσιμη ποσότητα αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας»: η μέγιστη κατανάλωση αερίου που απαιτείται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας για τη διασφάλιση επάρκειας στο δυσμενέστερο σενάριο που προσομοιώνεται στη χειμερινή εκτίμηση επάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας,
- 15) «προστατευόμενος πελάτης»: προστατευόμενος πελάτης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1938,
- 16) «εξ αλληλεγγύης προστατευόμενος πελάτης»: εξ αλληλεγγύης προστατευόμενος πελάτης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 6) της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1938,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II — ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΑΕΡΙΟΥ

Τμήμα 1

Συντονισμός των αγορών αερίου στην Ένωση

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

Διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών

- 1) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ ή οι αρχές ή οι ρυθμιζόμενες οντότητες των κρατών μελών που προτίθενται να αρχίσουν διαπραγματεύσεις με παραγωγούς ή προμηθευτές φυσικού αερίου για την αγορά, την εμπορία ή την προμήθεια αερίου ποσότητας άνω των 5 TWh, ενημερώνουν την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να συνάψουν σύμβαση προμήθειας αερίου ή μνημόνιο συμφωνίας πριν από τη σύναψη της εν λόγω σύμβασης ή του εν λόγω μνημονίου συμφωνίας σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
- 2) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ ή οι αρχές ή οι ρυθμιζόμενες οντότητες των κρατών μελών ενημερώνουν την Επιτροπή τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη σύναψη νομικά δεσμευτικής σύμβασης ή μνημονίου συμφωνίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σχετικά με την ταυτότητα του του ή των αντισυμβαλλόμενων, τις σχετικές ποσότητες, τις σχετικές ημερομηνίες και, κατά περίπτωση, τον πάροχο υπηρεσιών που οργανώνει τις εν λόγω αγορές για λογαριασμό κράτους μέλους.
- 3) Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι σχεδιαζόμενες αγορές αερίου από επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ ή από αρχές ή ρυθμιζόμενες οντότητες των κρατών μελών ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία των από κοινού αγορών, στην εσωτερική αγορά ή στην ασφάλεια του εφοδιασμού ή στην ενεργειακή αλληλεγγύη, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει σύσταση στα οικεία κράτη μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή του εν λόγω αρνητικού αντικτύπου.
- 4) Πριν εκδώσει οποιαδήποτε από τις συστάσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 η Επιτροπή ενημερώνει το ad hoc διοικητικό συμβούλιο που αναφέρεται στο άρθρο 4.
- 5) Κατά την παροχή πληροφοριών στην Επιτροπή σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, οι οντότητες που παρέχουν τις πληροφορίες έχουν τη δυνατότητα να επισημαίνουν αν κάποιες από τις παρεχόμενες πληροφορίες, εμπορικές ή άλλης φύσεως πληροφορίες, η αποκάλυψη των οποίων θα μπορούσε να βλάψει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των εμπλεκόμενων μερών, πρέπει να θεωρηθούν εμπιστευτικές και εάν είναι δυνατόν να γνωστοποιηθούν στα λοιπά κράτη μέλη.
- 6) Τα αιτήματα για εμπιστευτικότητα σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν περιορίζουν την πρόσβαση της ίδιας της Επιτροπής σε εμπιστευτικές πληροφορίες. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες περιορίζεται αποκλειστικά στις υπηρεσίες της Επιτροπής που έχουν απόλυτη ανάγκη να λάβουν αυτές τις πληροφορίες. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής χειρίζονται τις ευαίσθητες πληροφορίες με τη δέουσα εμπιστευτικότητα.
- 7) Με την επιφύλαξη του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, οι εμπιστευτικές πληροφορίες ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και με άλλες αρμόδιες αρχές μόνον εφόσον η ανταλλαγή αυτή είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες περιορίζονται σε ό,τι είναι συναφές και αναλογικό προς τον σκοπό της ανταλλαγής αυτής. Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών διαφυλάσσει την εμπιστευτικότητα των εν λόγω πληροφοριών και προστατεύει τα συμφέροντα ασφάλειας και τα εμπορικά συμφέροντα των οντοτήτων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ο μηχανισμός δεν χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που συλλέγονται για οποιονδήποτε άλλο σκοπό πέραν της εκτέλεσης της σύμβασης.

- 8) Όλοι οι εξυπηρετητές και οι πληροφορίες βρίσκονται και αποθηκεύονται στο έδαφος της Ένωσης.

Άρθρο 4

Ad hoc διοικητικό συμβούλιο

- 1) Συγκροτείται ad hoc διοικητικό συμβούλιο για τη διευκόλυνση του συντονισμού της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών.
- 2) Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από την Επιτροπή εντός 6 εβδομάδων από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού· απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής. Οι εκπρόσωποι των συμβαλλομένων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας μπορούν να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν πρόσκλησης της Επιτροπής, για όλα τα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η Επιτροπή προεδρεύει στις συνεδριάσεις του ad hoc διοικητικού συμβουλίου.
- 3) Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του με ειδική πλειοψηφία εντός ενός μήνα από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- 4) Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο επικουρεί την αξιολόγηση των πληροφοριών που παρέχονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3, ιδίως όσον αφορά το κατά πόσον οι σχετικές αγορές αερίου ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση και είναι συμβατές με την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης. Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη τις θετικές επιπτώσεις που έχει η συμμετοχή επιχειρήσεων στις από κοινού αγορές που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών για την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση και την ενεργειακή αλληλεγγύη, κατά περίπτωση.

Τμήμα 2

Κοινές προσφορές και συγκέντρωση της ζήτησης

Άρθρο 5

Προσωρινή σύμβαση παροχής υπηρεσιών με πάροχο υπηρεσιών

- 1) Η Επιτροπή συνάπτει συμβάσεις για τις αναγκαίες υπηρεσίες φορέα εγκατεστημένου στην ΕΕ μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046, ο οποίος ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών για την εκπλήρωση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 7.
- 2) Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον επιλεγμένο πάροχο υπηρεσιών καθορίζει την κυριότητα των πληροφοριών που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών και προβλέπει την πιθανή διαβίβαση των πληροφοριών αυτών στην Επιτροπή κατά τη διακοπή ή τη λήξη της σύμβασης παροχής υπηρεσιών.
- 3) Η Επιτροπή καθορίζει στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών τις πρακτικές λεπτομέρειες της λειτουργίας του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του εργαλείου ΤΠ από κοινού αγορών, των μέτρων ασφάλειας, του νομίσματος ή των νομισμάτων, του καθεστώτος πληρωμών και των υποχρεώσεων.
- 4) Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον πάροχο υπηρεσιών επιφυλάσσει στην Επιτροπή το δικαίωμα να τον παρακολουθεί και να τον ελέγχει. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή έχει πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχει ο πάροχος υπηρεσιών.

- 5) Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον πάροχο υπηρεσιών να παράσχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 7 και για να μπορεί η Επιτροπή να επαληθεύει κατά πόσον οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 6β του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

Άρθρο 6

Κριτήρια επιλογής του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Ο πάροχος υπηρεσιών επιλέγεται από την Επιτροπή με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας:
- α) Ο πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος και έχει την επιχειρησιακή του έδρα στο έδαφος κράτους μέλους.
 - β) Ο πάροχος υπηρεσιών:
 - i) δεν υπόκειται σε περιορισμούς βάσει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία ή όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - ii) δεν ανήκει ούτε ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα ούτε ενεργεί για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ούτε
 - iii) δεν ανήκει ούτε ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα ούτε ενεργεί για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.
- 2) Με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας, θεσπίζονται συμβατικές υποχρεώσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο πάροχος υπηρεσιών δεν διαθέτει κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους, άμεσα ή έμμεσα, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ή προς όφελός τους:
- α) που υπόκεινται σε περιορισμούς βάσει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία ή όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή που ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή που ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.

- 3) Ο πάροχος υπηρεσιών δεν αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ή προμήθεια φυσικού αερίου εντός της Ένωσης ή των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας.
- 4) Η Επιτροπή καθορίζει τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια που καθορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών:
- α) επίπεδο πείρας στη θέσπιση και τη διεξαγωγή διαδικασιών υποβολής προσφορών ή δημοπράτησης για υπηρεσίες φυσικού αερίου ή συναφείς υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες μεταφορών, μέσω της χρήσης ειδικών εργαλείων ΤΠ·
 - β) επίπεδο πείρας στην προσαρμογή των διαδικασιών υποβολής προσφορών ή δημοπράτησης στις διαφορετικές ανάγκες, όπως η γεωγραφική περιοχή ή το χρονοδιάγραμμα·
 - γ) επίπεδο πείρας στην ανάπτυξη εργαλείων ΤΠ για τη συγκέντρωση της ζήτησης από πολλούς συμμετέχοντες και την αντιστοίχιση της ζήτησης με την προσφορά·
 - δ) ποιότητα της ασφάλειας του συστήματος πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια στο διαδίκτυο· και
 - ε) ικανότητα ταυτοποίησης και διαπίστευσης των συμμετεχόντων, τόσο ως προς τη νομική οντότητα όσο και ως προς τη χρηματοοικονομική ικανότητα.

Άρθρο 7

Καθήκοντα του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Ο πάροχος υπηρεσιών οργανώνει τις από κοινού αγορές και ιδίως:
- α) συγκεντρώνει τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν αέριο με την υποστήριξη του εργαλείου ΤΠ κοινών αγορών·
 - β) αναζητεί προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου για την αντιστοίχιση της συνολικής ζήτησης με τη στήριξη του εργαλείου ΤΠ κοινών αγορών και κατανέμει δικαιώματα πρόσβασης στον εφοδιασμό·
 - γ) προβαίνει σε επαλήθευση, διαπίστευση και καταχώριση των χρηστών του· και
 - δ) παρέχει στους χρήστες του ή στην Επιτροπή κάθε επικουρική υπηρεσία που είναι αναγκαία για την ορθή εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στη σύμβαση που αναφέρεται στο άρθρο 5.
- 2) Οι όροι σχετικά με την εγγραφή χρηστών, τη δημοσίευση και την υποβολή εκθέσεων καθορίζονται στη σύμβαση.

Άρθρο 8

Συμμετοχή στις από κοινού αγορές

- 1) Η συμμετοχή στις από κοινού αγορές είναι ανοικτή σε όλες τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας. Οι επιχειρήσεις

φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο δεν συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης, αν:

- α) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ειδικότερα περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που εγκρίθηκαν λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή όσον αφορά ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.
- 2) Θεσπίζονται συμβατικές υποχρεώσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος που προκύπτει από τη συμμετοχή στη διαδικασία από κοινού αγορών που οργανώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ή προς όφελος φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων, που:
- α) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που εγκρίθηκαν λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.
- 3) Τα κράτη μέλη ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να παρέχουν στήριξη ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων εγγυήσεων, σε συμμετέχοντες στη διαδικασία από κοινού αγορών που οργανώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, κατά περίπτωση. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται εγγυήσεις για την κάλυψη των αναγκών παροχής εξασφαλίσεων ή για την κάλυψη του κινδύνου πρόσθετων δαπανών μετά την περίπτωση αφερεγγυότητας άλλων αγοραστών στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης από κοινού αγοράς.
- 4) Οι περιορισμοί που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 εφαρμόζονται στο τμήμα 2 και στο τμήμα 3 σχετικά με τις κοινοπραξίες αγοράς αερίου και, ειδικότερα, στα άρθρα 5, 7, 10, 11 και 12.

Άρθρο 9

Εφοδιασμός με φυσικό αέριο που εξαιρείται από τις από κοινού αγορές

- 1) Ο εφοδιασμός με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία που εισέρχεται στα κράτη μέλη ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω των ακόλουθων σημείων εισόδου δεν υπόκειται σε από κοινού αγορές:
- α) Greifswald
 - β) Lubmin II
 - γ) Imatra
 - δ) Narva
 - ε) Värskä
 - στ) Luhamäa
 - ζ) Sakiai
 - η) Kotlovka
 - θ) Kondratki
 - ι) Wysokoje
 - ια) Tietarowka
 - ιβ) Mozyr
 - ιγ) Kobryn
 - ιδ) Sudha (RU)/Ουκρανία
 - ιε) Belgorod (RU)/Ουκρανία
 - ιστ) Valuyki (RU)/Ουκρανία
 - ιζ) Serebryanka (RU)/Ουκρανία
 - ιη) Pisarevka (RU)/Ουκρανία
 - ιθ) Sokhranovka (RU)/Ουκρανία
 - κ) Prokhorovka (RU)/Ουκρανία
 - κα) Platovo (RU)/Ουκρανία
 - κβ) Strandzha 2 (BG) /Malkoclar (TR)

Άρθρο 10

Υποχρεωτική χρήση του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών ως ένα από τα πιθανά μέσα για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης που απαριθμούνται στο άρθρο 6α του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 και για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 6β του εν λόγω κανονισμού για τον σκοπό αυτό.

- 2) Τα κράτη μέλη με υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών με ποσότητες τουλάχιστον ίσες με το 15 % της συνολικής ποσότητας που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου του 90 % των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που αναφέρεται στο άρθρο 6α παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 3) Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών με ποσότητες τουλάχιστον ίσες με το 15 % της ποσότητας που αντιστοιχεί στις διασυνοριακές υποχρεώσεις πλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 6γ παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

Άρθρο 11

Κοινοπραξία αγοράς αερίου

Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών μπορεί να συντονίζουν στοιχεία των όρων της σύμβασης αγοράς ή να χρησιμοποιούν συμβάσεις από κοινού αγοράς προκειμένου να επιτύχουν καλύτερους όρους με τους προμηθευτές τους, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, ιδίως με τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ, όπως μπορεί να ορίζεται από την Επιτροπή σε απόφαση δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 1/2003, καθώς και με την απαίτηση διαφάνειας σύμφωνα με το άρθρο 3.

Τμήμα 3

Μέτρα για την ενίσχυση της χρήσης τερματικών σταθμών και αγωγών ΥΦΑ

Άρθρο 12

Πλατφόρμα δέσμευσης δευτερογενούς δυναμικότητας για χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης

Οι χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης οι οποίοι επιθυμούν να επαναπωλήσουν τη συμβατική τους δυναμικότητα στη δευτερογενή αγορά, όπως ορίζονται στον κανονισμό 715/2009, έχουν το δικαίωμα να το πράξουν. Οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης, μεμονωμένα ή σε περιφερειακό επίπεδο, δημιουργούν μια διαφανή και συμπεριληπτική πλατφόρμα δέσμευσης για τους χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης με σκοπό την επαναπώληση της συμβατικής δυναμικότητάς τους στη δευτερογενή αγορά το αργότερο δύο μήνες μετά την [έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Άρθρο 13

Πλατφόρμα διαφάνειας για εγκαταστάσεις ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης

- 1) Οι διαχειριστές εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης δημιουργούν, αντίστοιχα, μια ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαφάνειας για το ΥΦΑ και μια πλατφόρμα διαφάνειας αποθήκευσης εντός 2 μηνών από την [ημερομηνία έναρξης

ισχύος του κανονισμού] για τη δημοσίευση, με διαφανή και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού 715/2009. Οι ρυθμιστικές αρχές μπορεί να ζητούν από τους εν λόγω διαχειριστές να δημοσιοποιούν τυχόν πρόσθετες σχετικές πληροφορίες για τους χρήστες του συστήματος.

- 2) Οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ στις οποίες έχει χορηγηθεί εξαίρεση από τους κανόνες πρόσβασης τρίτων μερών σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2003/55/EK και το άρθρο 36 της οδηγίας 2009/73/EK, και οι διαχειριστές αποθήκευσης φυσικού αερίου στο πλαίσιο του καθεστώτος πρόσβασης τρίτων μερών κατόπιν διαπραγματεύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/73/EK, δημοσιοποιούν τα τιμολόγια για τις υποδομές εντός ενός μηνός από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού].

Άρθρο 14

Αποτελεσματικότερη χρήση των δυναμιכוτήτων μεταφοράς

- 1) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προσφέρουν υποχρησιμοποιούμενη συμβατική αμετάβλητη δυναμικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 2 ως προϊόν μηνιαίας δυναμικότητας και ως προϊόντα ημερήσιας και ενδοημερήσιας δυναμικότητας για τον μήνα σε περίπτωση υποχρησιμοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2.
- 2) Η συμβατική αμετάβλητη δυναμικότητα θεωρείται υποχρησιμοποιούμενη εάν ένας χρήστης δικτύου χρησιμοποίησε ή προσέφερε κατά μέσο όρο κάτω από το 80 % της δεσμευμένης αμετάβλητης δυναμικότητας κατά τις τελευταίες 30 ημέρες. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς παρακολουθεί συνεχώς την αχρησιμοποίητη δυναμικότητα και ενημερώνει τον χρήστη του δικτύου σχετικά με την ποσότητα δυναμικότητας που πρέπει να αποσυρθεί το αργότερο πριν από την κοινοποίηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής της ποσότητας δυναμικότητας που θα προσφερθεί για την επικείμενη κυλιόμενη δημοπρασία μηνιαίας δυναμικότητας.
- 3) Η ποσότητα της προσφερόμενης δυναμικότητας ισούται με τη διαφορά μεταξύ της μέσης χρήσης για τον προηγούμενο μήνα και του 80 % της αμετάβλητης δυναμικότητας για την οποία είχε συναφθεί σύμβαση για διάρκεια μεγαλύτερη του ενός μήνα.
- 4) Κατά την κατανομή δυναμικότητας η διαθέσιμη δυναμικότητα που προσφέρεται σε δημοπρασία έχει προτεραιότητα έναντι της δυναμικότητας που περιλαμβάνεται σε δημοπρασία από τον εν λόγω μηχανισμό.
- 5) Εάν η δυναμικότητα που προσφέρεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πωληθεί, αποσύρεται από τον αρχικό κάτοχο της συμβατικής δυναμικότητας. Ο αρχικός κάτοχος μπορεί να χρησιμοποιήσει την αποσυρθείσα αμετάβλητη δυναμικότητα σε διακοπτόμενη βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ — ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗΣ ΕΝΔΟΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΑΣΤΑΘΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Τμήμα 1

Προσωρινό ενδοημερήσιο εργαλείο για τη διαχείριση της υπερβολικής αστάθειας στις αγορές ενεργειακών παραγώγων

Άρθρο 15

Μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας

- 1) Έως τις 31 Ιανουαρίου 2023, κάθε τόπος διαπραγμάτευσης στον οποίο γίνονται αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επόμενου μήνα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, συγκροτεί, για κάθε παράγωγο επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτόν, μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας βάσει ανώτερου και χαμηλότερου ορίου τιμών («όρια τιμών») ο οποίος καθορίζει τις τιμές πάνω και κάτω από τις οποίες δεν είναι δυνατή η εκτέλεση των εντολών («μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας»). Οι τόποι διαπραγμάτευσης διασφαλίζουν ότι ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας των τιμών αποτρέπει τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών εντός μιας ημέρας διαπραγμάτευσης για το εν λόγω παράγωγο επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα.
- 2) Οι τόποι διαπραγμάτευσης, για κάθε παράγωγο επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτούς καθορίζουν την εφαρμοστέα μέθοδο υπολογισμού για τον προσδιορισμό των ορίων τιμών σε σχέση με τιμή αναφοράς. Η πρώτη τιμή αναφοράς της ημέρας ισούται με την τιμή ανοίγματος. Οι επόμενες τιμές αναφοράς ισούνται με την τελευταία αγοραία τιμή που παρατηρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Σε περίπτωση διακοπής της διαπραγμάτευσης κατά τη διάρκεια της ημέρας διαπραγμάτευσης, η πρώτη τιμή αναφοράς μετά τη διακοπή είναι η τιμή ανοίγματος της επανάληψης της διαπραγμάτευσης.
- 3) Τα όρια τιμών εκφράζονται είτε σε απόλυτη τιμή είτε σε σχετικούς όρους με τη μορφή ποσοστιαίας διακύμανσης σε σχέση με την τιμή αναφοράς. Οι τόποι διαπραγμάτευσης προσαρμόζουν την εν λόγω μέθοδο υπολογισμού στις ιδιαιτερότητες κάθε παραγώγου επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, στο προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και στο προφίλ αστάθειάς του. Ο τόπος διαπραγμάτευσης ενημερώνει την αρμόδια αρχή για τη μέθοδο χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- 4) Οι τόποι διαπραγμάτευσης ανανεώνουν τα όρια τιμών σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια των ωρών διαπραγμάτευσης, με βάση την τιμή αναφοράς.
- 5) Οι τόποι διαπραγμάτευσης δημοσιοποιούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τα χαρακτηριστικά του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας που έχουν θέσει σε εφαρμογή.
- 6) Ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας δεν αντικαθιστά κανένα από τα μέτρα διακοπής της διαπραγμάτευσης που έχουν ήδη θεσπιστεί από τους τόπους διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την οδηγία 2014/65/ΕΕ πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού και εφαρμόζεται επιπλέον αυτών.
- 7) Όταν ένας τόπος διαπραγμάτευσης προτίθεται να τροποποιήσει τη μέθοδο υπολογισμού για τα όρια τιμών που εφαρμόζονται σε ένα δεδομένο παράγωγο επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, ενημερώνει την αρμόδια αρχή για τις σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

- 8) Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των ενιαίων προϋποθέσεων για την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε παραγωγού επόμενου μήνα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς του. Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των τόπων διαπραγμάτευσης που προσφέρουν συναλλαγές σε παράγωγα επόμενου μήνα επί εμπορευμάτων που σχετίζονται με την ενέργεια, η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίσει τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία θα ανανεώνονται τα όρια τιμών ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση που η διαπραγμάτευση μετακινηθεί εκτός των εν λόγω ορίων τιμών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 16

Ρόλος των αρμόδιων αρχών

- 1) Οι αρμόδιες αρχές εποπτεύουν την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι αποκλίσεις στην εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας από τόπους διαπραγμάτευσης εγκατεστημένους στο οικείο κράτος μέλος δικαιολογούνται δεόντως από τις ιδιαιτερότητες των σχετικών τόπων διαπραγμάτευσης ή παραγώγων επί εμπορευμάτων.
- 2) Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι τόποι διαπραγμάτευσης εφαρμόζουν κατάλληλους προκαταρκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν τον μετριασμό της υπερβολικής αστάθειας στις αγορές παραγώγων επόμενου μήνα επί εμπορευμάτων που σχετίζονται με την ενέργεια μέχρι τη δημιουργία του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1.
- 3) Οι αρμόδιες αρχές υποβάλλουν έκθεση στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας από τόπους διαπραγμάτευσης τους οποίους εποπτεύουν εντός 3 εβδομάδων από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και στη συνέχεια ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Άρθρο 17

Συντονιστικός ρόλος της ESMA

- 1) Η ESMA συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας με βάση τις εκθέσεις που της υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3.
- 2) Η ESMA τεκμηριώνει τυχόν αποκλίσεις στην εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας μεταξύ δικαιοδοσιών στην Ένωση με βάση τις εκθέσεις των ΕΑΑ. Μέχρι [EE: να προστεθεί η ημερομηνία = 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], η ESMA υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας. Με βάση την έκθεση αυτή, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού.

Τμήμα 2

Ανάθεση στον ACER της υποχρέωσης να συλλέγει και να δημοσιεύει αντικειμενικά δεδομένα σχετικά με τις τιμές

Άρθρο 18

Καθήκοντα και εξουσίες του ACER για τη διενέργεια εκτιμήσεων τιμών και κατάρτισης δεικτών αναφοράς

- 1) Ο ACER εκπονεί και δημοσιεύει επειγόντως ημερήσια εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ, ξεκινώντας το αργότερο δύο εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Με σκοπό την εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ, ο ACER συλλέγει και επεξεργάζεται συστηματικά όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ σχετικά με τις συναλλαγές.
- 2) Ο ACER καταρτίζει και δημοσιεύει ημερήσιο δείκτη αναφοράς ΥΦΑ με έναρξη το αργότερο στις 31 Μαρτίου. Για τους σκοπούς του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ο ACER συλλέγει και επεξεργάζεται συστηματικά όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ.
- 3) Για τον σκοπό εκτέλεσης των καθηκόντων του στο πλαίσιο του παρόντος τμήματος, ο ACER έχει τις εξουσίες που του έχουν ανατεθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, ενώ οι υποχρεώσεις και απαγορεύσεις των συμμετεχόντων στην αγορά δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ισχύουν για τους συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ.

Άρθρο 19

Εκτιμήσεις της τιμής του ΥΦΑ και δείκτης αναφοράς ΥΦΑ

- 1) Η εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ δημοσιεύεται καθημερινά και το αργότερο έως τις 18:00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης για την εκτίμηση της τιμής της οριστικής συναλλαγής. Έως την 1η Μαρτίου 2023, εκτός από τη δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής του ΥΦΑ, ο ACER δημοσιεύει επίσης, σε καθημερινή βάση, τον δείκτη αναφοράς ΥΦΑ το αργότερο έως τις 19:00 ή το συντομότερο δυνατόν από τεχνική άποψη.
- 2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο ACER μπορεί να κάνει χρήση υπηρεσιών τρίτου μέρους.

Άρθρο 20

Παροχή δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ στον ACER

- 1) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ υποβάλλουν καθημερινά στον ACER τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 21, σε τυποποιημένη μορφή, μέσω πρωτοκόλλου μεταφοράς υψηλής ποιότητας και όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο είναι τεχνολογικά δυνατόν πριν από τη δημοσίευση της καθημερινής εκτίμησης τιμών (18:00).
- 2) Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του χρονικού σημείου έως το οποίο πρέπει να υποβάλλονται τα δεδομένα της αγοράς πριν από την καθημερινή δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής του ΥΦΑ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33.

- 3) Κατά περίπτωση, ο ACER, κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με:
- α) τις λεπτομέρειες των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται, επιπλέον των τρεχουσών λεπτομερειών των προς αναφορά συναλλαγών και των βασικών δεδομένων βάσει του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών αγοράς και πώλησης, και
 - β) τη διαδικασία, τον τυποποιημένο και ηλεκτρονικό μορφότυπο και τις τεχνικές και οργανωτικές απαιτήσεις για την υποβολή των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν για την παροχή των απαιτούμενων δεδομένων της αγοράς.
- 4) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ υποβάλλουν τα απαιτούμενα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ στον ACER δωρεάν και μέσω των διαύλων αναφοράς που έχει θεσπίσει ο ACER.

Άρθρο 21

Ποιότητα δεδομένων της αγοράς

- 1) Τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ περιλαμβάνουν:
- α) τα συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του δείκτη αγοράς/πώλησης·
 - β) τον καταγγέλλοντα·
 - γ) την τιμή συναλλαγής·
 - δ) τις συμβατικές ποσότητες·
 - ε) τη διάρκεια της σύμβασης·
 - στ) την προθεσμία άφιξης του φορτίου ΥΦΑ·
 - ζ) τους όρους παράδοσης·
 - η) τα σημεία παράδοσης·
 - θ) τις πληροφορίες χρονοσφραγίδας για όλα τα ακόλουθα:
 - i) τον χρόνο υποβολής της προσφοράς αγοράς ή πώλησης·
 - ii) τον χρόνο της συναλλαγής·
 - iii) τον χρόνο αναφοράς της προσφοράς αγοράς ή της προσφοράς πώλησης ή της συναλλαγής·
 - iv) τη λήψη δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ από τον ACER
- 2) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ παρέχουν στον ACER δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ στις ακόλουθες μονάδες και νομίσματα:
- α) οι μοναδιαίες τιμές συναλλαγής, αγοράς και πώλησης δηλώνονται στο νόμισμα που ορίζεται στη σύμβαση και σε EUR/MWh και περιλαμβάνουν τις εφαρμοζόμενες τιμές μετατροπής και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, κατά περίπτωση·
 - β) οι συμβατικές ποσότητες δηλώνονται στις μονάδες που προσδιορίζονται στις συμβάσεις και σε MWh·
 - γ) οι προθεσμίες άφιξης δηλώνονται σε σχέση με τις ημερομηνίες παράδοσης εκφρασμένες σε μορφότυπο UTC·

- δ) το σημείο παράδοσης περιλαμβάνει έγκυρο αναγνωριστικό που ταξινομείται από τον ACER (κατάλογος εγκαταστάσεων ΥΦΑ που υπόκεινται σε υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής)· οι πληροφορίες χρονοσφραγίδας υποβάλλονται σε μορφότυπο UTC·
 - ε) κατά περίπτωση, γίνεται πλήρης αναφορά του μαθηματικού τύπου τιμών στη σύμβαση μακράς διάρκειας από την οποία προκύπτει η τιμή.
- 3) Ο ACER εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ως προς τα κριτήρια βάσει των οποίων ένας μεμονωμένος υποβάλλων λογοδοτεί για σημαντικό μέρος των δεδομένων αγοράς ΥΦΑ που υποβάλλονται εντός συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς και ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής στο πλαίσιο της καθημερινής εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ και των δεικτών αναφοράς ΥΦΑ.

Άρθρο 22

Αδιάλειπτη λειτουργία

Ο ACER επανεξετάζει και επικαιροποιεί τακτικά την οικεία μεθοδολογία εκτίμησης της τιμής αναφοράς του ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, καθώς και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την αναφορά δεδομένων της αγοράς και τη δημοσίευση των οικείων εκτιμήσεων τιμών του ΥΦΑ και δεικτών αναφοράς ΥΦΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των συνεισφερόντων δεδομένα της αγοράς.

Τμήμα 3

Άρθρο 23

Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς

- 1) Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει απόφαση που προβλέπει προσωρινό μηχανισμό για τον περιορισμό επεισοδίων υπερβολικών τιμών αερίου.
- 2) Η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1:
 - α) προσδιορίζει έναν δυναμικό μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς για τις συναλλαγές φυσικού αερίου στο εικονικό σημείο συναλλαγών Title Transfer Facility (TTF), το οποίο διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V. Άλλοι ενωσιακοί κόμβοι εμπορίας αερίου μπορούν να συνδέονται με τη διορθωμένη τιμή άμεσης παράδοσης TTF μέσω ενός δυναμικού διαδρόμου τιμών.
 - β) δεν θίγει τις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές αερίου·
 - γ) δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο·
 - δ) εξαρτάται από την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου·
 - ε) δεν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου·
 - στ) είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζει τις βασιζόμενες στην αγορά ροές αερίου εντός της ΕΕ·

- ζ) δεν επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων και
- η) λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση

Άρθρο 24

Αναστολή μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς αερίου

Το Συμβούλιο, ενεργώντας αμέσως, σύμφωνα με πρόταση της Επιτροπής, μετά από πιθανή σύσταση του ACER, εκδίδει απόφαση για την αναστολή του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς, εάν οι λόγοι για την εισαγωγή δεν ισχύουν πλέον, ιδίως όσον αφορά επεισόδια υπερβολικών τιμών αερίου, ή εάν προκύψουν ακούσιες διαταραχές της αγοράς οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ροές εντός της ΕΕ. Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα ισχύει ο παρών κανονισμός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV — ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Τμήμα 1

Μηχανισμός κατανομής σε περίπτωση περιφερειακής ή ενωσιακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 25

Πρόταση για μηχανισμό κατανομής

- 1) Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει απόφαση που προβλέπει μηχανισμό καθορισμού τιμών, ευθυγραμμισμένο με τους προκαθορισμένους όρους για τις ρυθμίσεις αλληλεγγύης, και κατανομής δυναμικότητας αερίου για τον εφοδιασμό των κρατών μελών για τα οποία έχει κηρυχθεί περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 2) Η απόφαση διασφαλίζει ότι, κατά τη διάρκεια σημαντικής διαταραχής του εφοδιασμού με αέριο που επηρεάζει μια ολόκληρη περιοχή, η πρόσβαση στις διαθέσιμες πηγές αερίου κατανέμεται επαρκώς μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 26

Συμμετοχή της ομάδας διαχείρισης κρίσεων

Στην πρόταση συμμετέχει η ομάδα διαχείρισης κρίσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, στη θέσπιση και την εφαρμογή του μηχανισμού κατανομής.

Τμήμα 2

Αλληλεγγύη αερίου για τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, τις βασικές βιομηχανίες και τους προστατευόμενους πελάτες

Επέκταση της προστασίας αλληλεγγύης σε κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια

- 1) Μέτρο αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 εφαρμόζεται μόνο εάν το αιτούν κράτος μέλος δεν ήταν σε θέση να καλύψει:
 - α) το έλλειμμα εφοδιασμού με αέριο στους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες του ή
 - β) την κρίσιμη ποσότητα αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια όπως αναφέρεται στο παράρτημα 1, παρά την εφαρμογή του μέτρου που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3. Ισχύουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχεία β) έως δ).
- 2) Τα κράτη μέλη που υποχρεούνται να παρέχουν αλληλεγγύη σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 ή παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 δικαιούνται να αφαιρέσουν από την προσφορά αλληλεγγύης
 - α) τις προμήθειες στους προστατευόμενους πελάτες τους στον βαθμό που επηρεάζονται σημαντικές ποσότητες· και
 - β) προμήθειες κρίσιμων ποσοτήτων αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια.
- 3) Οι κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια δεν υπερβαίνουν τις ποσότητες που αναφέρονται στο παράρτημα 1. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι απαιτείται μεγαλύτερη ποσότητα φυσικού αερίου για την αποφυγή κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας στο εν λόγω κράτος μέλος, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος, να αποφασίσει να επιτρέψει την αφαίρεση υψηλότερων ποσοτήτων.

Μέτρα μείωσης της ζήτησης όσον αφορά τους προστατευόμενους πελάτες

- 1) Τα κράτη μέλη μπορούν, κατ' εξαίρεση και για την περίοδο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, να λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης των προστατευόμενων πελατών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ιδίως όταν έχει κηρυχθεί ένα από τα επίπεδα κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ή έχει κηρυχθεί κατάσταση επιφυλακής στην ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369. Τα μέτρα αυτά περιορίζονται σε μη απαραίτητες χρήσεις αερίου και λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, της 5 Αυγούστου 2022, σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου.
- 2) Η κατανάλωση των ευάλωτων καταναλωτών, όπως αυτοί ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13 Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, δεν μειώνεται σε καμία περίπτωση και τα κράτη μέλη δεν διακόπτουν τη σύνδεση προστατευόμενων πελατών ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της παραγράφου 1.

Άρθρο 29

Διασφαλίσεις για τις διασυνοριακές ροές

Σε περίπτωση αιτήματος της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 για τον τερματισμό αδικαιολόγητων περιορισμών των διασυνοριακών ροών αερίου ή της πρόσβασης σε υποδομές αερίου, ή μέτρων που θέτουν σε κίνδυνο τον εφοδιασμό με αέριο σε άλλο κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ή το κράτος μέλος τροποποιεί τα ληφθέντα μέτρα ή λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Η διαδικασία του άρθρου 12 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού δεν εφαρμόζεται.

Τμήμα 3

Κανόνες για την παροχή αλληλεγγύης

Άρθρο 30

Προσωρινή επέκταση των υποχρεώσεων αλληλεγγύης στα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ

- 1) Η υποχρέωση παροχής μέτρων αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 δεν ισχύει μόνο στα κράτη μέλη που συνδέονται άμεσα με το αιτούν κράτος μέλος, αλλά και στα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαθέσιμη η αναγκαία υποδομή για τη μεταφορά του αερίου στο αιτούν κράτος μέλος.
- 2) Τα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ που δεν συνδέονται άμεσα με αιτούν κράτος μέλος μπορούν να συμφωνήσουν διμερώς με οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος σχετικά με τις αναγκαίες τεχνικές, νομικές και οικονομικές ρυθμίσεις αλληλεγγύης που εφαρμόζονται για την παροχή αλληλεγγύης.
- 3) Οι προκαθορισμένοι κανόνες για την παροχή αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 31 εφαρμόζονται επίσης στα μη συνδεδεμένα κράτη μέλη στον βαθμό που δεν έχει συναφθεί διμερής ρύθμιση κατά τον χρόνο παραλαβής του αιτήματος αλληλεγγύης.

Άρθρο 31

Προκαθορισμένοι κανόνες για μέτρα αλληλεγγύης

- 1) Όταν δύο κράτη μέλη δεν έχουν συμφωνήσει σχετικά με τις αναγκαίες τεχνικές, νομικές και οικονομικές ρυθμίσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 («συμφωνία αλληλεγγύης»), η παράδοση αερίου σύμφωνα με την υποχρέωση του άρθρου 13 παράγραφος 1 σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης υπόκειται στους όρους του παρόντος άρθρου.
- 2) Η αποζημίωση για το μέτρο αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 8 του κανονισμού 2017/1938 δεν υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες. Σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνει:
 - α) την τιμή στο κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη·
 - β) τις δαπάνες αποθήκευσης και μεταφοράς στο σημείο παράδοσης·
 - γ) άλλες δαπάνες, εφόσον συμφωνηθεί μεταξύ του αιτούντος κράτους μέλους και του κράτους μέλους που παρέχει την αλληλεγγύη.

- 3) Εκτός εάν το αιτούν κράτος μέλος και το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη συμφωνήσουν άλλη τιμή, η τιμή για το αέριο που παρέχεται στο αιτούν κράτος μέλος αντιστοιχεί στη μέση αγοραία τιμή στο παρέχον κράτος μέλος κατά τη διάρκεια των 30 ημερών που προηγούνται του αιτήματος αλληλεγγύης· ή στην αντίστοιχη μέση αγοραία τιμή στο πλησιέστερο προσβάσιμο χρηματιστήριο, εικονικό σημείο συναλλαγών ή συμφωνηθέντα κόμβο κατά τον τελευταίο μήνα.
- 4) Τα κράτη μέλη που ζητούν αλληλεγγύη αναλαμβάνουν το κόστος μεταφοράς και αποθήκευσης. Το αιτούν κράτος μέλος και το κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη είναι ελεύθερα να συμφωνήσουν για περαιτέρω δαπάνες και όρους.
- 5) Εκτός εάν το αιτούν κράτος μέλος και το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη συμφωνήσουν επί διαφορετικών όρων αποζημίωσης, η αποζημίωση που οφείλεται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 8 του κανονισμού 2017/1938 δεν περιλαμβάνει
- α) δαπάνες για οικονομικές ή άλλες ζημιές που προκύπτουν από αναγκαστική απόρριψη φορτίου πελατών σε σχέση με την παροχή αλληλεγγύης·
 - β) δαπάνες για δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες στο κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη.
- 6) Η αποζημίωση για τις ποσότητες αερίου που παραδίδονται στο πλαίσιο αιτήματος αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 καταβάλλεται απευθείας από το αιτούν την αλληλεγγύη κράτος μέλος προς το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη ή προς την οντότητα που αναφέρει το τελευταίο στην προσφορά αλληλεγγύης.
- 7) Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα για μέτρο αλληλεγγύης παρέχει τα μέτρα αλληλεγγύης το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο [3] ημέρες μετά το αίτημα. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να παράσχει αλληλεγγύη σε κράτος μέλος που ζητεί αλληλεγγύη μόνον εάν δείξει ότι
- α) δεν διαθέτει το ίδιο αρκετό αέριο για να εφοδιάσει τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες του ή για τις κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, ή
 - β) δεν διαθέτει επαρκή δυναμικότητα διασύνδεσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 7 του κανονισμού 2017/1938 και δεν έχει τη δυνατότητα να παρέχει ΥΦΑ.
- 8) Εκτός από τους προκαθορισμένους κανόνες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν τεχνικές ρυθμίσεις και συντονισμό της παροχής αλληλεγγύης.
- 9) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος αερίου.

Άρθρο 32

Διαδικασία για μέτρα αλληλεγγύης ελλείψει συμφωνίας αλληλεγγύης

- 1) Το κράτος μέλος που ζητεί την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 υποβάλλει αίτημα αλληλεγγύης σε άλλο κράτος μέλος, αναφέροντας τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες: ζητούμενες ποσότητες αερίου, πληροφορίες σχετικά με την πίεση του αερίου, τη θερμογόνο

δύναμη, το σημείο παράδοσης, το χρονοδιάγραμμα της πρώτης πιθανής παράδοσης και την προβλεπόμενη διάρκεια των παραδόσεων.

- 2) Το αίτημα αλληλεγγύης αποστέλλεται ταυτόχρονα στα κράτη μέλη που ενδέχεται να είναι σε θέση να παρέχουν μέτρα αλληλεγγύης, στην Επιτροπή και στους εθνικούς διαχειριστές κρίσεων που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 3) Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν αίτημα αλληλεγγύης αποστέλλουν απάντηση στην οποία αναφέρεται η ποσότητα που μπορεί να παρασχεθεί στα σημεία παράδοσης και στη χρονική στιγμή που ζητείται, συμπεριλαμβανομένης της ποσότητας που προκύπτει από πιθανή περικοπή ή αποδέσμευση στρατηγικών αποθεμάτων σε περίπτωση που η ποσότητα που μπορεί να παρασχεθεί με εθελοντικά μέτρα της αγοράς είναι ανεπαρκής.
- 4) Τα αιτήματα αλληλεγγύης υποβάλλονται τουλάχιστον 24 ώρες πριν από τον αναφερόμενο χρόνο παράδοσης. Η απάντηση σε αιτήματα αλληλεγγύης πραγματοποιείται εντός 24 ωρών. Η επιβεβαίωση της παραλαβής και της ποσότητας που λαμβάνεται από το αιτούν κράτος μέλος πραγματοποιείται εντός 24 ωρών από τον απαιτούμενο χρόνο παράδοσης.
- 5) Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί για περίοδο μίας ημέρας ή περισσότερων ημερών και η απάντηση ισούται με την αιτούμενη διάρκεια.
- 6) Όταν υπάρχουν περισσότερα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη και υφίστανται διμερείς ρυθμίσεις αλληλεγγύης με ένα ή περισσότερα εξ αυτών, οι εν λόγω ρυθμίσεις υπερισχύουν μεταξύ των κρατών μελών που έχουν συμφωνήσει διμερώς. Οι προκαθορισμένοι κανόνες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται μόνο σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη.
- 7) Η Επιτροπή μπορεί να διευκολύνει την εφαρμογή των συμφωνιών αλληλεγγύης, ιδίως μέσω υποδείγματος με τη μορφή ασφαλούς επιγραμμικής πλατφόρμας, ώστε να καθίσταται δυνατή η διαβίβαση αιτημάτων και προσφορών σε πραγματικό χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Διαδικασία επιτροπής

- 1) Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή η οποία είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- 2) Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 182/2011.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 14 εφαρμόζεται τρεις μήνες μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Εφαρμόζεται για περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του.

Άρθρο 35

Επανεξέταση

Το αργότερο έως την 1η Οκτωβρίου 2023, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τη γενική κατάσταση του εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο και υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης. Η Επιτροπή δύναται, με βάση την εν λόγω έκθεση, να προτείνει παράταση της ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών φυσικού αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών φυσικού αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: Ενέργεια

Δραστηριότητα:

Ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ

Κατάρτιση εκτίμησης τιμής/δείκτη αναφοράς ΥΦΑ

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

Χ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια²⁵

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Στο πλαίσιο της διαταραχής του εφοδιασμού με αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία, η ανακοίνωση «REPowerEU» εξαγγέλλει την ανάπτυξη συμβάσεων από κοινού αγορών για κοινές αγορές αερίου, ΥΦΑ και υδρογόνου.

Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση αναμένεται να βοηθήσει τις επιχειρήσεις αερίου στα κράτη μέλη και στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας να εξασφαλίσουν πρόσθετο εφοδιασμό με ΥΦΑ και αέριο αγωγών για την αναπλήρωση των ελλειψουσών προμηθειών αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Ο μηχανισμός αυτός αναμένεται επίσης να δημιουργήσει τη βάση για από κοινού αγορές υδρογόνου στο μέλλον.

Η πρόταση αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των υφιστάμενων μέτρων διαχείρισης της συμφόρησης των αγωγών, προκειμένου οι διαχειριστές συστημάτων αερίου να διαθέτουν τα εργαλεία για να αντιδρούν ταχέως στις αλλαγές που προκύπτουν στις ροές αερίου και στην πιθανή συμβατική συμφόρηση. Συγκεκριμένα, με τους νέους κανόνες θα μπορούσε να επιταχυνθεί η εμπορία αχρησιμοποίητης μακροπρόθεσμης δυναμικότητας.

Επιπλέον, είναι υψίστης σημασίας να βελτιστοποιηθεί η ικανότητα απορρόφησης ΥΦΑ των τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ, καθώς και η χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα διαφάνειας και μια οργανωμένη αγορά δευτερογενούς δυναμικότητας, παρόμοιες με εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών.

²⁵

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Δείκτης αναφοράς ΥΦΑ

Επιπλέον, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί σταθερή και προβλέψιμη τιμολόγηση των εισαγωγών ΥΦΑ, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αναπλήρωση των ελλείψεων εφοδιασμού που μπορεί να προκληθούν από την πιθανή διακοπή των εισαγωγών ρωσικού αερίου. Η παρούσα πρόταση αναθέτει στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («ACER») να δημιουργήσει ένα αντικειμενικό εργαλείο εκτίμησης της τιμής των εισαγωγών ΥΦΑ της ΕΕ, μέσω της συλλογής πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο για όλες τις ημερήσιες συναλλαγές. Με τον τρόπο αυτό θα παρέχονται διεξοδικότερες πληροφορίες στους αγοραστές και θα αυξηθεί η διαφάνεια των τιμών.

Ενισχυμένη ασφάλεια του εφοδιασμού

Αναπόσπαστο μέρος της απόκρισης της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού στη σημερινή δύσκολη συγκυρία είναι η προδραστική μείωση της ζήτησης αερίου ώστε να προετοιμαστούμε για τυχόν διαταραχές του εφοδιασμού, αποφεύγοντας παράλληλα την εξάντληση των αποθεμάτων. Προκειμένου να προνοήσουμε και να προετοιμαστούμε για τον χειμώνα 2023-24, καθώς και να γεμίσουμε τις υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης έως και κατά 90 %, όπως συμφωνήθηκε στον κανονισμό 2022/1032, οποιαδήποτε μείωση αερίου σήμερα θα είναι επωφελής. Ως εκ τούτου, η ισχύς του κανονισμού για τη μείωση της ζήτησης θα πρέπει να παραταθεί πέραν του Αυγούστου 2023 και οι προσπάθειες για τη μείωση της ζήτησης αερίου θα πρέπει να συνεχιστούν μετά τον Μάρτιο του 2023.

Εν τω μεταξύ, για να ενισχυθεί η ετοιμότητα για πιθανές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης τον χειμώνα, και δεδομένης της σημασίας που έχει η συμβολή όλων των ομάδων καταναλωτών στην εξοικονόμηση αερίου στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να λαμβάνουν κατ' εξαίρεση μέτρα για τη μείωση της «μη απαραίτητης κατανάλωσης» των προστατευόμενων πελατών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιορίζουν την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών που δεν έχουν περιθώριο να μειώσουν την κατανάλωσή τους και ότι δεν οδηγούν στην αποσύνδεση προστατευόμενων πελατών.

Η παρούσα πρόταση θεσπίζει έναν προκαθορισμένο μηχανισμό μεταξύ των κρατών μελών, με τον οποίο διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη θα αλληλοβοηθούνται για τον εφοδιασμό των εξ αλληλεγγύης προστατευόμενων πελατών και των κρίσιμων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που οδηγούν σε πολύ σοβαρή έλλειψη αερίου. Επιπλέον, προτείνεται τα κράτη μέλη να μπορούν να υποβάλλουν αίτημα αλληλεγγύης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εάν υπάρχει κίνδυνος κάποιοι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, να μην μπορούν να εφοδιαστούν με κρίσιμες ποσότητες αερίου.

Τέλος, η πρόταση επισημαίνει την πιθανότητα ενωσιακής ή περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης με σοβαρές διαταραχές και ελλείψεις του εφοδιασμού με αέριο. Στην περίπτωση αυτή, η Ένωση θα πρέπει να είναι έτοιμη να εφαρμόσει ταχέως διαφορετικούς μηχανισμούς αλληλεγγύης με συντονισμένο τρόπο σε περιφερειακό επίπεδο για τον μετριασμό της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος αριθ. 1

Δημιουργία μηχανισμού που θα αναλάβει τις από κοινού αγορές φυσικού αερίου και ΥΦΑ

Ειδικός στόχος αριθ. 2

Συμβολή στην αποφυγή της συμφόρησης (συμβατικής και φυσικής) των υφιστάμενων αγωγών και τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ.

Ειδικός στόχος αριθ. 3

Επιτάχυνση της εμπορίας αχρησιμοποίητης μακροπρόθεσμης δυναμικότητας στις ροές αερίου.

Ειδικός στόχος αριθ. 4

Δημιουργία πλατφόρμας διαφάνειας και οργανωμένης αγοράς δευτερογενούς δυναμικότητας για ΥΦΑ, όπως εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών.

Ειδικός στόχος αριθ. 5

Κατάρτιση εκτίμησης της ημερήσιας τιμής / δείκτη αναφοράς ΥΦΑ από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)

Ειδικός στόχος αριθ. 6

Δημιουργία προκαθορισμένου μηχανισμού αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης που οδηγεί σε πολύ σοβαρή έλλειψη φυσικού αερίου· καθορισμός, στο πλαίσιο αυτό, ειδικών διατάξεων σχετικά με τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο.

Ειδικός στόχος αριθ. 7

Παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να λαμβάνουν κατ' εξαίρεση μέτρα για τη μείωση της «μη απαραίτητης κατανάλωσης» των προστατευόμενων πελατών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιορίζεται η προστασία των ευάλωτων καταναλωτών.

Ειδικός στόχος αριθ. 8

Αντιμετώπιση της πιθανότητας ενωσιακής ή περιφερειακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης με μείζονες διαταραχές και ελλείψεις του εφοδιασμού με αέριο, ώστε η Ένωση να είναι έτοιμη να εφαρμόσει ταχέως διαφορετικούς μηχανισμούς αλληλεγγύης με συντονισμένο τρόπο σε περιφερειακό επίπεδο για τον μετριασμό της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η πρόταση αποτελεί έκτακτο μέτρο για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υποδομών αερίου της Ένωσης με πνεύμα αλληλεγγύης και για την υποστήριξη της

αναζήτησης νέων πηγών και τρόπων εφοδιασμού με αέριο, και, εάν χρειαστεί, με υδρογόνο στο μέλλον.

Η πρόταση δημιουργεί δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, με τον οποίο θα παρέχονται διεξοδικότερες πληροφορίες στους αγοραστές και θα αυξηθεί η διαφάνεια των τιμών.

Η πρόταση ενισχύει την αρχιτεκτονική της ασφάλειας του εφοδιασμού αερίου της Ένωσης, ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένη για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, εάν προκύψουν.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Ειδικός στόχος αριθ. 1

Δημιουργία του Μηχανισμού και από κοινού χρήση του από διάφορους συμμετέχοντες στην αγορά.

Ειδικός στόχος αριθ. 2

Επίπεδο συμφόρησης (συμβατικής και φυσικής) των υφιστάμενων αγωγών και τερματικών σταθμών ΥΦΑ της ΕΕ.

Ειδικός στόχος αριθ. 3

Βελτίωση της εμπορίας της αχρησιμοποίητης μακροπρόθεσμης δυναμικότητας στις ροές αερίου.

Ειδικός στόχος αριθ. 4

Δημιουργία πλατφόρμας διαφάνειας και οργανωμένης αγοράς δευτερογενούς δυναμικότητας για ΥΦΑ, όπως εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών.

Ειδικός στόχος αριθ. 5

Καθημερινή δημοσίευση από τον ACER της εκτίμησης της τιμής / του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ

Ειδικός στόχος αριθ. 6

Ικανότητα των κρατών μελών να αντιμετωπίσουν μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης που οδηγεί σε πολύ σοβαρή έλλειψη αερίου μέσω προκαθορισμένου μηχανισμού αλληλεγγύης.

Ειδικός στόχος αριθ. 7

Ορισμός από τα κράτη μέλη της «μη απαραίτητης κατανάλωσης» προστατευόμενων πελατών κατά τρόπο ώστε να μη μειώνεται η προστασία των ευάλωτων καταναλωτών.

Ειδικός στόχος αριθ. 8

Ικανότητα των κρατών μελών να ενεργούν με συντονισμένο τρόπο σε περιφερειακό επίπεδο για τον μετριασμό καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ενεργειακής κρίσης και το μέγεθος των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

Η πρόταση προβλέπει πρόσθετους πόρους για τη ΓΔ ENER, τη ΓΔ COMP και τον Οργανισμό για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ACER.

Ειδικότερα, η πρόταση καθορίζει νέα καθήκοντα για τον ACER, που συνίστανται στην ημερήσια κατάρτιση και δημοσίευση εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ και δείκτη αναφοράς ΥΦΑ. Ο ACER θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις αρχές της IOSCO για τους οργανισμούς αναφοράς τιμών, σύμφωνα με τις οποίες απαιτούνται έμπειροι εκτιμητές, σχεδιασμός συνέχειας και διαδοχής, εποπτεία των αξιολογητών, διαδρομές ελέγχου και χειρισμός καταγγελιών. Για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της IOSCO θα χρειαστούν 5 επιπλέον ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης με τη μορφή 5 έκτακτων υπαλλήλων (ΕΥ).

Οι νέες θέσεις ΕΥ είναι απαραίτητες για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με την ενδοημερήσια υποβολή αναφορών για τις συναλλαγές ΥΦΑ, συμπεριλαμβανομένων των τιμών αγοράς και πώλησης, για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων που υποβάλλονται για το ΥΦΑ και για τη συμμόρφωση με τις βέλτιστες πρακτικές άλλων οργανισμών αναφοράς τιμών που συμμορφώνονται με τις αρχές της IOSCO — ένα συνεχές καθήκον που δεν καλύπτεται επί του παρόντος από υφιστάμενους πόρους του ACER. Η εκτίμηση της τιμής σύμφωνα με τις αρχές της IOSCO πραγματοποιείται από έναν πρώτο αναφέροντα, ο οποίος καλύπτει τη συγκεκριμένη αγορά, αξιολογείται από ομότιμο δεύτερο αναφέροντα και εγκρίνεται πάντα από ανώτερο αναφέροντα ή συντάκτη πριν από τη δημοσίευση. Πρέπει να υπάρχουν εφεδρικές διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια των δραστηριοτήτων, ενώ οι διαδικασίες υποβολής καταγγελιών πρέπει να διεκπεραιώνονται από ανεξάρτητο φορέα. Αυτή η διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους για την εκτίμηση της τιμής είναι απαραίτητη ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διαδικασίες και οι μεθοδολογίες τιμολόγησης σύμφωνα με τις αρχές της IOSCO εφαρμόζονται ορθά και με συνέπεια και να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα και η ποιότητα των δημοσιευμένων τιμών.

Ο ACER χρειάζεται επίσης πρόσθετους πόρους 1) για συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ανάπτυξη της μεθοδολογίας εκτίμησης της τιμής κατά το πρώτο έτος, 2) για συμβουλευτικές υπηρεσίες ΤΠ με σκοπό την προσαρμογή του συστήματος ΤΠ του ACER για την αναφορά πληροφοριών από την τρέχουσα εκ των υστέρων συλλογή δεδομένων δυνάμει του κανονισμού REMIT στην ενδοημερήσια συλλογή δεδομένων και ανάλυση των τιμών αγοράς και πώλησης και των συναλλαγών που απαιτείται βάσει της νέας νομοθετικής πράξης, 3) για τη διασφάλιση της διαδρομής ελέγχου, 4) για εξωτερικούς ελέγχους από συμβουλευτική εταιρεία από το δεύτερο έτος εφαρμογής και στο εξής, και 5) για τις υποδομές ΤΠ και την υποστήριξη χρηστών ΤΠ από το δεύτερο έτος εφαρμογής και στο εξής, με βάση την υπόθεση ότι θα είναι δυνατή η επαναχρησιμοποίηση/αναβάθμιση της υφιστάμενης υποδομής REMIT.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η άνευ προηγουμένου μείωση του εφοδιασμού των κρατών μελών με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία καθιστά αναγκαία μια συντονισμένη απόκριση από την ΕΕ. Ο εφοδιασμός με ρωσικό αέριο μειώθηκε, υποχωρώντας τον Σεπτέμβριο του 2022 στο 9 % του εφοδιασμού μας με αέριο αγωγών, και στο 14 % αν συνυπολογιστεί και το ΥΦΑ, σε σύγκριση με το 2021, όταν το ρωσικό αέριο αγωγών αντιστοιχούσε σε μερίδιο ύψους 41 %, και 45 % αν συνυπολογιστεί και το ΥΦΑ.

Η παρούσα πρόταση αναμένεται να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας και τις επιχειρήσεις αερίου τους να εξασφαλίσουν πρόσθετο εφοδιασμό με ΥΦΑ και αέριο αγωγών για την αναπλήρωση των ελλειπουσών προμηθειών αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Εκτός από τη μείωση της ζήτησης αερίου, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το κενό αυτό θα πρέπει να καλυφθεί με την αγορά πρόσθετων πηγών αερίου, κυρίως ΥΦΑ.

Ο μηχανισμός αυτός θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει τη βάση για από κοινού αγορές υδρογόνου στο μέλλον.

Με την κατάρτιση εκτίμησης της τιμής / δείκτη αναφοράς ΥΦΑ από τον ACER θα παρέχονται διεξοδικότερες πληροφορίες στους αγοραστές και θα αυξηθεί η διαφάνεια των τιμών.

Οι διατάξεις για ένα ενισχυμένο πλαίσιο για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο θα επιτρέψουν την καλύτερη αντιμετώπιση οποιασδήποτε πιθανής επικείμενης κατάστασης έκτακτης ανάγκης με συντονισμένο τρόπο και με πνεύμα αλληλεγγύης, προσφέροντας έτσι προστιθέμενη αξία από κοινωνική, οικονομική και πολιτική άποψη.

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η πείρα στις από κοινού αγορές στον τομέα του φυσικού αερίου είναι αρκετά περιορισμένη. Ωστόσο, η πείρα που αποκομίστηκε από την από κοινού αγορά εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 αποδείχθηκε χρήσιμο εργαλείο. Εντούτοις, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα εμβόλια αγοράστηκαν από κράτη μέλη, ενώ το αέριο πρέπει να αγοραστεί από επιχειρήσεις. Αυτό συνεπάγεται συγκεκριμένες προκλήσεις.

Ο ACER διαθέτει εκτεταμένη πείρα στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων της αγοράς στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής (REMIT).

Οι διατάξεις για ένα ενισχυμένο πλαίσιο για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο βασίζονται στην πείρα από την εφαρμογή του ισχύοντος νομικού πλαισίου

και στις εργασίες προετοιμασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2022.

- 1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η πρόταση είναι συμβατή με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, μολονότι θα χρειαστεί επαναπρογραμματισμός στο πλαίσιο του τομέα 1 όσον αφορά τη συνεισφορά στον ACER. Οι επιχειρησιακές πιστώσεις που χρειάζεται η ΓΔ ENER θα καλυφθούν από τις υφιστάμενες πιστώσεις στις γραμμές του προϋπολογισμού της ΓΔ ENER.

- 1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Οι πρόσθετοι ανθρώπινοι πόροι είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση νέων καθηκόντων που θα καταστούν μόνιμα για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο και για την εφαρμογή της κοινοπραξίας αγορών αερίου με τρόπο σύμφωνο προς το δίκαιο του ανταγωνισμού, ενώ τα υφιστάμενα καθήκοντα δεν θα μειωθούν στο άμεσο μέλλον. Ωστόσο, δυνάμει του τρέχοντος ΠΔΠ, η Επιτροπή πρέπει να λειτουργεί σε πλαίσιο διατήρησης σταθερού επιπέδου προσωπικού και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να γίνει ανακατανομή εντός του θεσμικού οργάνου.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

X περιορισμένη διάρκεια

- **X** με ισχύ από [ημερομηνία έναρξης ισχύος] έως [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος]
- **X** Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2022 έως το 2027 για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το 2022 έως το 2028 για πιστώσεις πληρωμών.

☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης²⁶

X Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- **X** από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

X Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- **X** στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

²⁶ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα καθήκοντα που εκτελεί απευθείας η ΓΔ ENER και η ΓΔ COMP θα ακολουθούν τον ετήσιο κύκλο σχεδιασμού και παρακολούθησης, όπως εφαρμόζεται στην Επιτροπή και στους εκτελεστικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μέσω των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της ΓΔ ENER και της ΓΔ COMP.

Επιπλέον, οι επιδόσεις του μηχανισμού θα παρακολουθούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 της πρότασης.

Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης, στο άρθρο 6γ, ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό του, ο ACER πρέπει να παρέχει, στο πλαίσιο του εγγράφου προγραμματισμού του, ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που θα περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τους πόρους, τόσο τους οικονομικούς όσο και τους ανθρώπινους, για καθεμία από τις δραστηριότητες που διεξάγονται. Ο ACER υποβάλλει μηνιαίες εκθέσεις στη ΓΔ ENER σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών ανά τίτλο του προϋπολογισμού, καθώς και των ποσοστών κενών θέσεων ανά είδος προσωπικού. Η ΓΔ ENER εκπροσωπείται άμεσα στα όργανα διακυβέρνησης του ACER. Μέσω των εκπροσώπων της στο διοικητικό συμβούλιο, η ΓΔ ENER θα ενημερώνεται για τη χρήση του προϋπολογισμού και τον πίνακα προσωπικού σε κάθε συνεδρίασή του κατά τη διάρκεια του έτους.

Τέλος, σύμφωνα και με τους δημοσιονομικούς κανόνες, ο ACER υπόκειται σε ετήσιες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητες και τη χρήση των πόρων μέσω του διοικητικού συμβουλίου και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει, μέσω συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή άλλων μέσων που τελούν υπό την άμεση διαχείρισή της, τη δημιουργία του μηχανισμού από την οντότητα που θα πραγματοποιεί από κοινού αγορές. Ωστόσο, ούτε η Επιτροπή ούτε η οντότητα που πραγματοποιεί τις από κοινού αγορές θα αγοράζουν αέριο για λογαριασμό των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει να επιλέξει την εν λόγω οντότητα από τις υφιστάμενες πλατφόρμες ανταλλαγών ενέργειας και κατανομής δυναμικότητας. Οι δαπάνες θα εκτελούνται υπό άμεση διαχείριση, σε πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού. Η στρατηγική ελέγχου των δημόσιων συμβάσεων και των επιχορηγήσεων στη ΓΔ ENER περιλαμβάνει ειδικούς εκ των προτέρων νομικούς, επιχειρησιακούς και δημοσιονομικούς ελέγχους σχετικά με τις διαδικασίες (συμπεριλαμβανομένου ελέγχου από τη συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και ανάλογα με την περίπτωση), καθώς και σχετικά με την υπογραφή των συμβάσεων και των συμφωνιών. Επιπλέον, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την προμήθεια

αγαθών και υπηρεσιών υπόκεινται σε εκ των προτέρων ελέγχους και, εφόσον απαιτείται, σε εκ των υστέρων και δημοσιονομικούς ελέγχους.

Όσον αφορά την εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ και τον δείκτη αναφοράς ΥΦΑ και βάσει της εμπειρογνωσίας του ACER, η ανάθεση του νέου καθήκοντος σε υφιστάμενο οργανισμό που ασχολείται ήδη με ανάλογα καθήκοντα είναι πιο αποδοτική από οικονομική άποψη. Η ΓΔ ENER κατάρτισε στρατηγική ελέγχου για τη διαχείριση των σχέσεων της με τον ACER, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής για το 2017. Ο ACER αναθεώρησε και εξέδωσε το δικό του πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου τον Δεκέμβριο του 2018.

- 2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων που σχετίζονται με τη δημιουργία του μηχανισμού, οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν συνδέονται με τη χρήση διαδικασιών σύναψης συμβάσεων: καθυστέρηση, διαθεσιμότητα δεδομένων, έγκαιρη ενημέρωση της αγοράς κ.λπ. Οι κίνδυνοι αυτοί καλύπτονται από τον δημοσιονομικό κανονισμό και μετριάζονται με το σύνολο των εσωτερικών ελέγχων που εφαρμόζει η ΓΔ ENER για δημόσιες συμβάσεις τέτοιας αξίας.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Η ΓΔ ENER υποβάλλει κάθε χρόνο στοιχεία σχετικά με το κόστος του ελέγχου των δραστηριοτήτων της στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της. Το προφίλ κινδύνου και το κόστος των ελέγχων για τις δραστηριότητες σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις.

Τα καθήκοντα που ανατίθενται σε σχέση με τη δημιουργία του μηχανισμού από τη ΓΔ ENER και τη ΓΔ COMP δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετους ελέγχους ή σε μεταβολή του λόγου του κόστους του ελέγχου. Παρομοίως, η κατανομή πρόσθετων καθηκόντων στην υφιστάμενη εντολή του ACER δεν αναμένεται να επιφέρει ειδικούς πρόσθετους ελέγχους στον ACER και, ως εκ τούτου, ο λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης θα παραμείνει αμετάβλητος.

2.3. **Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας**

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η ΓΔ ENER εξέδωσε αναθεωρημένη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης το 2020. Η στρατηγική της ΓΔ ENER για την καταπολέμηση της απάτης βασίζεται στη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και σε ειδική εκτίμηση κινδύνου που διενεργήθηκε εσωτερικά για τον εντοπισμό τομέων που είναι πιο ευάλωτοι σε περιπτώσεις απάτης, των ελέγχων που ήδη εφαρμόζονται και των δράσεων που απαιτούνται για τη βελτίωση της ικανότητας της ΓΔ ENER να προλαμβάνει, να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει περιπτώσεις απάτης.

Ο ACER εφαρμόζει τις αρχές καταπολέμησης της απάτης των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ, σύμφωνα με την προσέγγιση της Επιτροπής. Τον Μάρτιο του

2019, ο ACER εξέδωσε νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία καταργεί την απόφαση 13/2014 του διοικητικού συμβουλίου του ACER. Η νέα στρατηγική, η οποία εκτείνεται σε περίοδο τριών ετών, βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία: ετήσια εκτίμηση κινδύνων, πρόληψη και διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, εσωτερικούς κανόνες για την καταγγελία δυσλειτουργιών, πολιτική και διαδικασία για τη διαχείριση ευαίσθητων λειτουργιών, καθώς και μέτρα που σχετίζονται με τη δεοντολογία και την ακεραιότητα.

Τόσο ο κανονισμός ACER όσο και οι συμβατικές διατάξεις που ισχύουν για τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζουν ότι οι έλεγχοι και οι επιτόπιοι έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF, με τη χρήση των τυποποιημένων διατάξεων που συνιστά η OLAF.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ²⁷	χωρών ΕΖΕΣ ²⁸	υποψηφίων για ένταξη χωρών ²⁹	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
01	02 20 04 02	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
01	02 10 06	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

²⁷ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

²⁸ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

²⁹ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
--	---	--

ΓΔ: ENER			Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΟΕπιχειρησιακές πιστώσεις										
Γραμμή προϋπολογισμού ³⁰ 02 20 04 02	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	1,000							1,000
	Πληρωμές	(2α)		0,500	0,500					1,000
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)								
	Πληρωμές	(2β)								
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ³¹										
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ ENER	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1 β +3	1,000							1,000
	Πληρωμές	=2α+2 β		0,500	0,500					1,000

³⁰ Σύμφωνα με την επίσημη ονοματολογία του προϋπολογισμού.

³¹ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

		+3								
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--

ΟΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	1,000							1,000
	Πληρωμές	(5)		0,500	0,500					1,000
ΟΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 1 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	1,000							1,000
	Πληρωμές	=5+6		0,500	0,500					1,000
	Πληρωμές	=5+6								

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
--	---	--

Οργανισμός Ρυθμιστικών Αρχών (ACER)	Συνεργασίας Αρχών Ενέργειας		2023	2024	2025	2026	2027	2028	ΣΥΝΟΛΟ		
Τίτλος 1:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785				3,925
	Πληρωμές	(2)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785				3,925
Τίτλος 2:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)		0,100	0,100	0,100	0,100				0,400
	Πληρωμές	(2α)		0,100	0,100	0,100	0,100				0,400
Τίτλος 3:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(3α)	1,045	0,102	0,104	0,106	0,108				1,465

	Πληρωμές	(3β)	1,045	0,1020	0,104	0,106	0,108				1,465
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α +3α	1,830	0,987	0,989	0,991	0,993				5,790
	Πληρωμές	=2+2α +3β	1,830	0,987	0,989	0,991	0,993				5,790

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	---	-----------------------

Αυτό το τμήμα θα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία πρέπει να εισαχθούν πρώτα στο [παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου](#) (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ ENER									
Ο Ανθρώπινοι πόροι		1,413	1,413	1,413	1,413				5,652
Ο Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,030	0,030	0,030	0,030				0,120
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENER	Πιστώσεις	1,443	1,443	1,443	1,443				5,772
ΓΔ COMM									
Ο Ανθρώπινοι πόροι		0,314	0,314	0,314	0,314				1,256
Ο Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,000	0,000	0,000	0,000				0,000
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ COMM	Πιστώσεις	0,314	0,314	0,314	0,314				1,256
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	1,757	1,757	1,757	1,757				7,028

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	------	------	------	------	------	---------------

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	2,757	3,587	2,744	2,746	0,991	0,993		13,818
	Πληρωμές	1,757	4,087	3,244	2,746	0,991	0,993		13,818

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος Ν		Έτος Ν+1		Έτος Ν+2		Έτος Ν+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ³²	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ³³ ...																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		

³² Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

³³ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικόί στόχοι ...»

ΣΥΝΟΛΑ																
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους του ACER

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ	
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------	--

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785			3,925
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785			3,925
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Απαιτήσεις σε προσωπικό (ΙΠΑ):

	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ	
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------	--

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	5	5	5	5	5			5
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	5	5	5	5	5			5
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

Οι προσλήψεις προγραμματίζονται για το πρώτο εξάμηνο του 2023.

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό για την Επιτροπή

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ³⁴	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
--	-------------------------	-------------	-------------	-------------	--	--------

TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	1,727	1,727	1,727	1,727				6,908
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,030	0,030	0,030	0,030				0,120
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1,757	1. 757	1,757	1,757				7,028

Εκτός του TOMEA 7³⁵ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0	0	0	0				0
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0	0	0	0				0
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0	0	0	0				0

ΣΥΝΟΛΟ	1,757	1. 757	1,757	1,757				7,028
---------------	--------------	---------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

³⁴ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

³⁵ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «BA»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
ΟΘέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	11	11	11	11			
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)							
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
Ο Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ) ³⁶							
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 xx yy zz ³⁷	– στην έδρα						
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ						
01 01 01 02 (AC, END, INT - έμμεση έρευνα)							
01 01 01 12 (AC, END, INT - άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	11	11	11	11			

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Η πρόταση καθορίζει μια ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, με νέες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη και, αντίστοιχα, ενισχυμένο ρόλο για τη ΓΔ Ενέργειας σε ευρύ φάσμα τομέων, και συγκεκριμένα: • συνολική διαχείριση και εφαρμογή του κανονισμού (3 ΙΠΑ) • προετοιμασία πρότασης για μέτρο του Συμβουλίου το οποίο να προβλέπει μηχανισμό κατανομής δυναμικότητας αερίου για τον εφοδιασμό των κρατών μελών για τα οποία έχει κηρυχθεί περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης· διαχείριση και εφαρμογή της πρότασης, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή της ομάδας διαχείρισης κρίσεων (2 ΙΠΑ). • Αξιολόγηση των αιτημάτων των κρατών μελών για περιθώρια απόκλισης όσον αφορά μεγαλύτερες κρίσιμες ποσότητες αερίου (1 ΙΠΑ). • συνέχεια που πρέπει να δοθεί στα αιτήματα αλληλεγγύης·
--------------------------------	--

³⁶ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

³⁷ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

	διευκόλυνση της εφαρμογής των συμφωνιών αλληλεγγύης (1,5 ΠΙΑ)· • διοικητική συνδρομή (1,5 ΠΙΑ)· Επιπλέον, η πρόταση συνεπάγεται ενισχυμένο ρόλο για τη ΓΔ Ανταγωνισμού, και συγκεκριμένα: • εργασίες για να σχεδιαστεί η υλοποίηση της κοινοπραξίας αγορών αερίου κατά τρόπο σύμφωνο με το δίκαιο περί ανταγωνισμού, πράγμα που απαιτεί ανταλλαγές με τη βιομηχανία (2 ΠΙΑ)·
Εξωτερικό προσωπικό	μ.δ.

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- X Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- X Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Παρότι η ΓΔ ENER θα χρησιμοποιήσει τη γραμμή του προϋπολογισμού 02 20 04 02 «Δραστηριότητες υποστήριξης της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής και της εσωτερικής αγοράς ενέργειας» για τις επιχειρησιακές δαπάνες που σχετίζονται με τον μηχανισμό από κοινού αγορών, για τα καθήκοντα που ανατίθενται στον ACER θα χρειαστεί αναπρογραμματισμός της συνεισφοράς στον ACER, που θα αντισταθμιστεί από γραμμές του προϋπολογισμού των προγραμμάτων που διαχειρίζεται η ΓΔ ENER.

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μηχανισμού ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου³⁸.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- X δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ³⁹	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

³⁸ Βλ. άρθρα 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2093/2020 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027.

³⁹ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁴⁰					Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3			
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

--

⁴⁰ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.